

LAPIN LIITTO

Tilinpäätös 1.1.-31.12.2016

Lapin liiton toimintakertomus 2016

Sisällysluettelo

Sivu

1 JOHDANTO	3
2 YLEINEN LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO	3
2.1 Tiivistelmä tavoitteiden toteutumisesta	3
2.2 Lapin liiton valtuusto	4
2.3 Lapin liiton hallitus.....	4
2.4 Tarkastuslautakunta	4
2.5 Pelastuslautakunta ja pelastuslaitos	4
2.6 Selonteko Lapin liiton sisäisen valvonnan järjestämisestä vuonna 2016.....	6
2.7 Strategiset hankkeet	7
3 KEHITTÄMINEN JA RAHOITUS	12
3.1 Tavoitteet ja päätehtävät	12
3.2 Rahoitustoiminta ja siihen liittyvät hallinnolliset tehtävät.....	12
3.3 Muu kehittämistoiminta	17
3.4 Kansainvälinen toiminta.....	19
4 ALUEIDENKÄYTTÖ JA YMPÄRISTÖ	22
4.1 Alueidenkäytön tavoitteiden toteutuminen 2016	22
4.2 Maakuntakaavatilanne	24
4.3 Selvitykset.....	24
4.4 Lausunnot	24
4.5 Ohjausryhmät, työryhmät, viranomaisneuvottelut	25
4.6 Tiedottaminen	26
4.7 Voimavarojen käyttö	26
5 VAIKUTTAMINEN.....	26
5.1 Strategia- ja ohjelmatyö 2016.....	26
5.2 Etujen ajaminen ja kunta-asiat.....	27
5.3 Työllistymistä edistävä yhteispalveluverkosto (TYP)	27
5.4 Matkailu	28
5.5 Kemihaaran tulva- ja energia-altaan vahinkojen ja menetysten kompensoiminen.....	29
5.6 11 th Fennoscandian Exploration and Mining (FEM 2017).....	29
5.7 Toimialaennakointi – ennakointihankkeet.....	30
5.8 Lapland-Above Ordinary Bränditeot -hanke	31
5.9 Lappilaiset elinkeinot – hanke	31
5.10 Kemijoen vaelluskalakantojen elvyttämishanke	32
5.11 Arktinen biotalous.....	32
5.12 Maaseudun arjen palveluverkosto -hanke.....	34
5.13 Arktisen erikoistumisen hankkeet.....	34
6 KANSAINVÄLINEN TOIMINTA	36
7 VIESTINTÄ	38

8 HALLINTO JA HENKILÖSTÖ	40
8.1 Hallinto	40
9 TALOUS	41
9.1 Talous	41
9.2 Käyttötalouden toteumavertailu	42
9.3 Tase	45
9.4 Tuloslaskelma.....	48
9.5 Rahoituslaskelma.....	50
9.6 Tuloslaskelman liitetiedot	51
9.7 Tasetta koskevat liitetiedot	54
9.8 Maakuntahallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä	60
9.9 Lapin liiton ja Lapin pelastuslaitoksen konsernitilinpäätös	62
10 HENKILÖSTÖKERTOMUS 2016	67
Liitteet:	
Lapin liiton työryhmät ja liiton edustukset muissa työryhmissä 2016.....	72
Lapin liiton hallituksen antamat lausunnot ja kannanotot 1.1.-31.12.2016.....	77
Viraston antamat lausunnot 1.1.-31.12.2016.....	77

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2016

1 JOHDANTO

Lapin liitto on Suomen pohjoisimman ja maantieteellisesti laajimman maakunnan kehittäjä, kaavoittaja ja edunvalvoja. Lapin liitto on kuntayhtymä, jonka omistajia ovat kaikki Lapin 21 kuntaa.

Lapin liitto johtaa kansallista ja EU:n rakennerahastoihin liittyvää aluekehittämishjelmatyötä Lapissa. Liitto vastaa amakuntakaavoituksesta sekä toimii keskeisesti maakunnan kansainvälisessä yhteistyössä. Lapin liitossa toimii myös Lapin pelastuslaitos, joka vastaa maakunnan alueellisesta pelastustoimesta.

Lapin liittoa johtaa maakuntavaltuusto ja maakuntahallitus, jonka apuna toimii liiton toimisto maakuntajohtajan johdolla. Maakuntajohtajan tukena toimii vastuualuepäälliköistä, viestintäpäälliköstä sekä henkilöstön edustajasta koostuva johtoryhmä. Johtoryhmä kokoontuu parin viikon välein pääsääntöisesti maanantaisin.

Tehtäviensä toteuttamiseksi Lapin liitto on määritellyt maakunnalliset kehittämistavoitteet ja toimintapolitiittiset linjat sekä edistänyt maakunnallisten suunnitelmien, hankkeiden ja toimintojen toteutumista. Lapin liitto on toiminut koko maakunnan eduksi yhteistyössä kuntien, seutukuntien, viranomaisten ja yhteisöjen kanssa kehittämis-, edunvalvonta-, koulutus-, palvelu-, viestintä-, tutkimus- ja suunnitteluasioissa.

Lapin liiton toiminta on toteutunut valtuuston hyväksymän toimintasuunnitelman mukaisesti. Lakisääteisenä aluekehitysviranomaisena Lapin liitto on johtanut maakunnan aluekehitystyötä. Kehittämistyötä ovat suunnanneet maakuntasuunnitelma ja maakuntaohjelma. Käytännön hanketyötä on toteutettu pääosin EU-ohjelmilla.

2 YLEINEN LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO

2.1 Tiivistelmä tavoitteiden toteutumisesta

Tavoitteet	Toteutuma
Luottamushenkilöhallinto	
Liiton luottamushenkilöiden roolin vahvistaminen alueellisessa päätöksenteossa ja vaikuttamisessa	Valtuusto käsitteli toukokuussa sääntömääräiset asiat ja valitsi uusia luottamushenkilöitä eronneiden tilalle hallitukseen ja pelastuslautakuntaan. Hallituksella oli toimintavuoden aikana seitsemän kokousta ja työvaliokunnalla kaksi. Tarkastuslautakunnalla on ollut viisi kokousta. Lapin liitto on toiminut maakunnan yhteistyöryhmän ja sen sihteeristön sihteeristönä ja koordinoi ohjelmapolitiikkaa hallituksen linjausten ja ohjeiden mukaisesti.

Hallituksen osallistuminen entistä tiiviimmin maakunnan edunvalvontaan ja kehittämiseen asioiden kaikissa käsittelyvaiheissa	Hallitus hyväksyi runsaasti lausuntoja ajankohtaisista lainsäädäntö- ja muista asioista, mm. maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta, liikuntapaikkojen perustamishankkeiden rahoituksesta, valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitysinventoinnista ja hallituksen linjauksista itsehallinto-aluejaon perusteiksi ja Sote-uudistuksen askelmerkeiksi. Hallituksen ja liiton toimiston vuoden aikana antamista lausunnoista on luettelo liitteenä.
--	--

2.2 Lapin liiton valtuusto

Kuntayhtymän ylintä päätösvaltaa käyttävässä valtuustossa on 62 jäsentä seuraavasti Suomen Keskusta (Kesk) 25 jäsentä, Vasemmistoliitto (Vas) 11 jäsentä, Kansallinen Kokoomus (Kok) 9 jäsentä, Perussuomalaiset (PS) 8 jäsentä, Suomen Sosialidemokraattinen Puolue (SDP) 7 jäsentä ja Vihreä liitto (Vihr) 2 jäsentä.

Valtuusto piti toimintavuoden aikana kaksi kokousta 23.5.2016 ja 21.11.2016 Rovaniemellä. valtuuston puheenjohtajana toimi Johanna Ojala-Niemelä Rovaniemeltä, ensimmäisenä varapuheenjohtajana Simo Rundgren Kolarista ja toisena varapuheenjohtajana Ilkka Kapraali Tornioista.

2.3 Lapin liiton hallitus

Liiton hallitus on johtanut Lapin liiton toimintaa, valvonut maakunnan etua, ohjannut lisäksi toimiston toimintaa ja huolehtii liiton tehtävistä siten kuin siitä on lainsäädännössä säädetty ja perussopimuksessa sovittu. Hallitus on päättänyt myös alueitten kehittämisestä annetun lain ja asetuksen edellyttämistä muista tehtävistä.

Hallituksen puheenjohtajana toimi Markus Lohi Rovaniemeltä ja varapuheenjohtajana Arto Ojala Kemijärveltä.

Hallitus piti vuoden aikana seitsemän kokousta, joissa käsiteltiin yhteensä 108 asiaa. Hallituksen lausunnoista ja kannanotoista on luettelo toimintakertomuksen liitteenä.

2.4 Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnan puheenjohtajana toimi Markku Alatalo Tervolasta ja Juha Karppinen Sodankylästä. Toimintavuonna tarkastuslautakunta kokoontui viisi kertaa.

2.5 Pelastuslautakunta ja pelastuslaitos

Lapin pelastuslaitoksen kolmastoista toimintavuosi toteutui toiminnan, palvelujen ja talouden osalta tavoitteiden ja palvelutasopäätöksen mukaisesti. Pelastuslaitoksen kiireellisiä hälytystehtäviä oli

kaikkiaan 4358 (ed.v.4187). Palokuntien tehtävämäärät ovat vakiintuneet runsaaseen neljään tuhanteen tehtävään. Eniten tehtävämääriin vaikuttaa kesän sääolosuhteet (sateet / kuivuus).

Pelastuslaitoksen tilikauden tulos on ylijäämäinen johtuen pitkälle juuri kesän sääolosuhteista. Toimintatuotot ylittyivät 336.746 € ja toimintakulut alittuivat 10.174 €. Tuottojen hyvä kertymä johtuu erhe-maksujen, ensivas-tetoiminnan tuotoista sekä öljysuojarahaston korvauksista. Toimintamenojen alitukseen vaikuttivat lomapalkka-velan, varallaolo- ja ylityötuntien sekä varhaiseläkemaksujen pieneneminen.

Pelastuslaitoksen kaluston investointitaso on valtakunnan alhaisin ja valtiontuen lopettaminen ja rahaston avustusten pieneneminen merkitsee ajoneuvokannan ikääntymistä ja heikentymistä, mikä puolestaan näkyy korjaus- ja huoltokustannusten kasvuna. Kertomusvuoden alusta tulivat voimaan uudet alue- ja palokuntasopimukset. Kaikkiaan 31 vapaaehtoista palokuntaa toimii Lapissa sopimuspalokuntana.

Hallitusohjelman mukaan pelastustoiminnan ja varautumisen valtakunnallista johtamista, suunnittelua, ohjausta, valvontaa ja koordinaatiota parannetaan. Pelastustoimen uudistus toteutetaan osana maakuntauudistusta ja sa-massa aikataulussa ja samalla aluejaolla sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen kanssa.

Pelastustoimen uudistamisen valmistelussa koettiin varsin erikoisia vaiheita. Huhtikuussa hallitus yllättäen linjasi, että pelastustoimen ja ensihoidon järjestäminen osoitetaan viiden maakunnan tehtäväksi ja näin lakiluonnokset lähtivät viiden pelastuslaitoksen vaihtoehdosta. Kuulemis- ja lausuntokierroksen aikana ministe-riön virkamiesvalmistelun tuloksena syntynyt lakiesitys pelastustoimen järjestämislakiksi sai kriittisen vastaan-oton.

Pelastuslautakunta katsoi, ettei lakiesitystä pidä antaa eduskunnalle sellaisena kuin se oli virkamiesvalmistelun tuloksena syntynyt. Pelastuslautakunnan mielestä pelastustoimen järjestämisvastuun tulee olla 18 maakunnalla tasavertaisesti, pelastustoimen rahoituksen tulee perustua muihin kriteereihin kuin maakunnan asukaslukuun eikä valtion ohjaus saa rajoittaa maakunnan pelastustoimen riskeihin perustuvaa pelastustoimen palvelujen jär-jestämistä. Maakuntahallitus omassa lausunnossaan yhtyi pelastuslautakunnan näkemykseen. Joulukuussa halli-tus päätti linjauksesta, jonka mukaan vuoden 2019 alusta aloittavat maakunnat järjestävät kukin pelastustoimen omalla alueellaan. Linjaukseen sisältyy myös valtion ohjauksen vahvistuminen.

Pelastustoimen uudistuksella tavoitellaan tehokkaampaa ja taloudellisempaa järjestelmää, jossa pystytään varautumaan myös harvinaisiin suuronnettomuuksiin tai luonnononnettomuuksiin koko maassa. Pelastustoimi uudistuu ja muuttuu merkittävästi lähivuosina. Myös sisäisen turvallisuuden uudet haasteet koskettavat läheisesti pelastustoimea.

Onko pelastustoimella muutos- ja uudistumisvalmiutta? Vuosikymmenten saatossa palo- ja pelastustointa on uudistettu useaan kertaan, joten valmiutemme on siinäkin suhteessa koeponnistettu. Nyt olemme osa Suomen historian suurinta hallintouudistusta, emmekä ole sille jarruna vaan aktiivisesti mukana. Kertomusvuoden toi-minnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttaminen ei olisi ollut mahdollista ilman ammattitaitoista ja osaa-vaa vakinaista ja vapaaehtoista henkilöstöä. Tästä on hyvä jatkaa yhdessä eteenpäin pelastustoimen uudista-miseksi.

Lapin pelastuslautakunta

Pelastuslautakunnan johtosäännössä on määritelty lautakunnan tehtävät ja toimivalta.

Pelastuslautakunta on pelastuslain tarkoittama alueen pelastusviranomainen. Kertomusvuoden aikana pelastuslautakunta piti 4 kokousta ja käsittelee 71 asiaa. Pelastuslautakunnan esittelijänä ja

Lapin pelastuslaitoksen toimintakertomus ja tilinpäätös 2015 on osa Lapin liiton vuoden 2015 tilinpää-tös- ja toimintakertomusasiakirjaa.

2.6 Selonteko Lapin liiton sisäisen valvonnan järjestämisestä vuonna 2016

Lapin maakuntahallitus toteaa, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta maakuntaliitossa on järjestetty asianmukaisella ja riittävällä tavalla.

Maakuntahallitus perustaa kantansa seuraaviin seikkoihin:

Liiton säännöt ja ohjeet ovat ajan tasalla. Hallintosääntö sekä sisäisen valvonnan ja taloudenhoidon ohje päivitettiin vuoden 2015 lopussa ja ne astuivat voimaan 1.1.2016. Luottamushenkilöiden palkkiosääntö on ollut voimassa 1.1.2013 lähtien. Liiton lakisäänteiset tehtävät on suoritettu ao. lakeja ja säädöksiä noudattaen.

Aluepelastuslautakunta on vuonna 2004 vahvistanut Lapin pelastuslaitoksen tarkastussäännön (Pelastuslaitoksen sisäinen valvonta ja toimintaohjeisto). Valtuuston hyväksymä pelastuslautakunnan johtosääntö tuli voimaan 1.1.2011. Pelastuslaitos noudattaa liiton hallintosääntöä ja luottamushenkilöiden palkkiosääntöä. Lautakunta vahvisti joulukuussa tarkistetun pelastuslaitoksen toimintasäännön.

Liitolla ei ole päätoimista sisäistä tarkastajaa vaan tehtävä on hoidettu sisäisin tehtäväjärjestelyin. Sisäisen tarkastuksen laajuus on suhteutettu liiton toiminnan laajuuteen. Kehitettävää on kuitenkin mm. sisäisen valvonnan jatkuvuuden ja säännöllisyyden osalta ja riskikartoituksen päivittäminen tulee ottaa johtoryhmän käsittelyyn.

Kuluneella tilikaudella sisäinen tarkastus ei havainnut olennaisia virheitä liiton toiminnassa. Vastuualueet ja tiimit ovat omalta osaltaan raportoineet maakuntajohtajalle sisäisen valvontansa järjestämisestä.

Henkilöriskien osalta on pyritty laatimaan varahenkilöjärjestelmä, jossa vastuualueilla on nimetty kullekin henkilölle varahenkilö, tässä ei kuitenkaan ole täysin onnistuttu ja hetkittäin on ollut havaittavissa henkilöstön ylikuormittumista. Tunnistettujen henkilöriskien osalta on toiminta pyritty turvaamaan, mutta pienen henkilömäärän takia kattava varahenkilöjärjestelmän luominen on vaativa tehtävä. Tehtäväjärjestelyissä huomion otettavat vaaralliset työyhdistelmät vaikeuttavat oleellisesti varahenkilöjärjestelmän rakentamista. Rakennerahastotehtävissä varahenkilöjärjestelmä on päivitetty ohjaus- ja valvontajärjestelmään.

Projekteissa varahenkilöjärjestelmää, varsinkaan yhden hengen projekteihin, ei ole ollut mahdollista luoda. Erityisen riskin muodostaa hankehenkilöstön mahdollinen siirtyminen toisen työnantajan palvelukseen ennen hankkeen päättymistä, jolloin päättämistoimet jäävät muun henkilöstön tehtäväksi. Lisäksi projektien päättyessä ongelmallista on myös merkittävän osaamis pääoman siirtyminen Lapin liiton organisaation ulkopuolelle projektihenkilöstön työsuhteiden päättyessä.

Kolarctic ENPI CBC – ohjelman varahenkilöjärjestelmästä on otettu huomioon työjaossa. Ohjelman hallinnon ydin- ja talousprosesseista on tehty kuvaukset.

Omille projekteille on laadittu kirjaus- ja arkistointiohjeet sekä ohjeet pienhankintoja varten. Omien projektien talouden seuranta on kehitetty, lisäksi henkilöstön perehdyttämiseen ja ohjaamiseen on pyritty kiinnittämään huomiota.

Vuonna 2013 laaditun henkilökohtaisen perehdyttämisohjelman käyttö ei ole ollut säännönmukaista, vaikkakin siihen on panostettu vuonna 2016. Kesällä 2016 aloitettiin perehdyttämisohjeiden uudista-

minen. Henkilöstöä osallistettiin sisällön tuottamiseen ja viilaamiseen. Perehdytysmateriaali hyväksyttiin muutamien korjauksin johtoryhmässä loppuvuonna 2016. Esimiesten tulisikin huolehtia perehdyttämishjelman aktiivisesta toteuttamisesta jokaisen uuden työntekijän kohdalla. Huomiota kiinnitettiin myös siihen, että ajantasaiset ohjeet ja säännöt ovat helposti henkilöstön saatavilla uudessa intranetissä.

Hallitus on hyväksynyt sähköisen asiakirjahallinnon ja arkistotoimen toimintaohjeen sekä tiedonohjaussuunnitelman. Pelastuslaitoksessa tietoturvaohjeet on laadittu ja ICT-operaattorin kanssa tehdyn työasemien hallinta- ja vakiointi palvelusopimuksen yhteydessä tarkistettiin tietoturvariskit. Liitossa tietoturvaohjeistuksen sekä tietojärjestelmä- ja prosessikuvauksien päivittäminen on kesken uusien järjestelmien käyttöönoton ja palveluntuottajan (LapIT) muutoksen vuoksi. Tietoturvariskien varalta liitolla on ajantasaiset palomuurit ja virustorjunnat. Henkilöstön yhtenäiseen ohjeistamiseen tietoturvaan liittyvissä asioissa tulee kiinnittää huomiota.

Vakuutukset ovat ajan tasalla. Pelastuslaitoksella korvattavia irtaimisto- ja henkilövahinkoja toiminnan luonteen huomioiden tapahtuu joka vuosi, riskeihin nähden kuitenkin vähän. Laitoksen omavastuut ja riskienhallinta-asiat käydään vuosittain läpi yhdessä vakuutusyhtiön kanssa.

Sopimusten voimassaoloa ja sisältöä seurataan omatoimisesti ja sopimuskumppaneiden toimesta. Konsulttisopimusten voimassaoloa ja sisältöä seurataan säännöllisesti. Sopimukset on viety Dynasty -asianhallintajärjestelmään, jonka avulla sopimusten seuranta tapahtuu osin automaattisesti.

Kemi-Tornio alueen ydinvoimamaakuntakaavan osittaisesta kumoamisesta on valittanut ympäristöministeriöön Lounais-Lapin Vihreät ry, Pekka Nyman ja Esko Virtala. Lapin liiton hallitus päätti 30.3.2015 valitusten johdosta annettavista vastineista ja esitti ympäristöministeriölle valitusten hylkäämistä. Asiaan ei ole vielä saatu ympäristöministeriön ratkaisua.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus kumosi Lapin kuntien edustajainkokouksen 25.3.2013 tekemän päätöksen Lapin liiton valtuuston jäsenten ja varajäsenten valinnasta. Edustajainkokous kutsuttiin koolle 23.11.2015 valitsemaan perussopimuksen mukaisen valtuuston.

Sisäisen tarkastuksen erityisiksi painopisteiksi vuosille 2016-2017 on valittu Lapin liiton sisäilmaremontti niin riskienhallinnan (omaisuuden hallinta) kuin työhyvinvoinnin kannalta. Lapin liittoon on perustettu sisäilmatyöryhmä, joka on tiedottanut toimiston sisäilmatilanteesta säännöllisesti. Yhteistyössä työterveyshuollon kanssa oireilevien työntekijöiden kanssa on haettu yksilöllisiä ratkaisuja. Sisäilmatyöryhmän toimintaa on tehostanut sisäisen intranetin käyttöönotto, johon kaikilla työntekijöillä on yhtäläinen pääsy ja muun muassa sisäilma- ja remonttisuunnitelmat ja –raportit ovat koko henkilökunnan saatavilla. Kirjallisten aineistojen lisäksi henkilöstöllä on ollut mahdollisuus osallistua remontin työnjohdon tapaamisiin sekä niin kutsuttuun remonttikävelyyn tiloissa. Toimiston sisäilmaremontti valmistuu kesällä 2017.

2.7 Strategiset hankkeet

Lapin liiton keskeisimmät ja strategisimmat hankkeet on liiton virastossa sijoitettu suoraan maakuntajohtajan alaisuuteen. Vuonna 2016 strategisia hankkeita oli neljä: Lapin Sote-Savotta, Koko Lapin Sote, Itä- ja Pohjois-Suomen lentoliikenteen kehittämishanke ja Lapin saavutettavuuden kattohanke.

Lapin Sote-Savotta – Sote-palvelutuotannon innovaatiot ja uudistaminen –hanke (EAKR)

Innovatiivisen osaamiskeskittymän rakentamiseksi hankkessa koottiin sote-asiantuntijoita ideoimaan yhteisiä kehittämiskohteita ja tiedontuotannon tarpeita, jotta voitaisiin hahmotella uudenlaisia yhteisiä

toimintamalleja, joissa integraatio olisi jo toteutunut. Tavoitteena on ollut nimenomaan yhteisen kehittämistyön kautta luoda käytäntöjä, jotka tukeva osaamiskeskittymän muodostumista sekä osaamiskeskittymän toimintapohjan ja tietoarvon lisäämistä.

Tutkimustiedon kokoamisessa ja hyödyntämisessä hankkeessa mahdollistettiin kaikkien toimijoiden osallistumisen kehittämisedointiin ja toteutettuihin asiantuntijaselvityksiin. Hankkeessa kohdistettiin resursseja tutkimustiedon jalostamiseen ja hyödyntämiseen, mutta toiminnan ja ideoinnin lähtökohdana toimivat paikalliset moniammatilliset sote-asiantuntijat.

Keväällä 2016 Lapin Sote Savotta –hanke uudisti verkkosivut ja liittyi pikaviestipalvelu Twitteriin. Hankkeen työntekijät ovat myös aktiivisesti olleet median käytettävissä sote-uudistuskiinnostuksen noustessa julkisuudessa.

Lapin Sote-Savotta -hanke on ollut mukana useassa eri toiminnossa, jossa asiakasnäkökulmaa on tuotu esille. Asukkaille ja sote-henkilökunnalle on järjestetty useita tilaisuuksia, joissa on päässyt keskustelemaan sosiaali- ja terveystalouden toimivuudesta ja kehittämisedoista. Vuonna 2016 henkilökunnan tilaisuuksia ja asukkaiden kohtaamisia järjestettiin 11 Lapin kunnassa. Henkilökunnan sitouttaminen osaamiskeskittymään toimivalla tavalla on vielä työn alla. Henkilöstöjärjestöjen mukana olo on ollut yksi keino sitouttaa henkilöstö yhdessä tekemiseen.

Hankehenkilökunta on haasteista huolimatta onnistunut tavoitteessaan verkostomaisen osaamiskeskittymän rakentamisessa ja hajanaisen sote-kentän toimijoiden kokoamisessa yhteiseen tekemiseen. Verkostojohtamisen keinoin toimijat koottiin yhteen pohtimaan ja kehittämään tulevaisuuden palvelujärjestelmälle asettamia haasteita ja mahdollisuuksia. Yhteinen tahtotila, strateginen ohjaus, toistuva vuorovaikutus, aktiivinen viestintä ja avoin ilmapiiri ovat keskeisessä asemassa yhteisen tutkimus-, osaamis- ja innovaatiokeskittymän kehittämisessä. Osaamiskeskittymä alkaa löytää oman muotonsa, jollaisena se voisi toimia myös hankkeen päätyttyä. Vuonna 2016 maakunnallinen ohjausryhmä koontui 7 kertaa. Hanke kestää 31.8.2017 asti.

Koko Lapin Sote (MKR) 1.3.2016 –30.8.2017 (alunperin 31.12.2016 asti). Kustannusarvio 49 770 €. Hanke käynnistettiin sote-uudistuksen valmistelun yhteisen tahtotilan luomista ja luottamuksen rakentamista varten. Tavoitteena on ollut sitouttaa eri osapuolet Lapin maakunnan sote-uudistuksen yhteiseen valmisteluun, tavoitteiden asetteluun ja valmistelun aikatauluun. V. 2016 hankkeen ohjausryhmä on kokoontunut 2 kertaa. Hankkeessa on ollut mukana kaikkiaan 21 yhden kunnan, Kolpeneen kuntayhtymän ja kahden sairaanhoitopiirin, Lapin liiton hallituksen edustajat sekä Lapin liiton asiantuntijoita.

Kevään 2016 aikana Koko Lapin Sote-projektissa toteutettiin kolme lähityöskentelypäivää. Päivien välissä osallistujilla teetettiin välitehtäviä ja kerättiin myös jatkuvaa palautetta työskentelystä. Kevään 2016 aikana luotiin Koko Lapin Soten arvot ja periaatteet sekä tiekartta tulevan sote-uudistuksen valmistelulle. Tiekartta lähetettiin lausunnoille kaikkiin Lapin 21 kuntaan ja lopputulemana jokainen kunta nimesi kaksi poliittista luottamushenkilöä koko Lapin maakunnan yhteiseen sote-uudistuksen valmistelun poliittisen ohjausryhmään. Syksyn 2016 jälkeen hankkeen resursseja on kohdennettu sote-uudistuksen valmistelun poliittisen ohjausryhmän, sote-johtoryhmän ja kolmen alaryhmän työskentelyn koordinointiin. Koko Lapin Sote –projekti ja soten poliittinen ohjausryhmä on myös kiinnostanut alueellista mediaa, jonka kanssa yhteistyö on ollut hyvää.

Itä- ja Pohjois-Suomen lentoliikenteen kehittämishanke (EAKR)

Itä- ja Pohjois-Suomen lentoliikenteen kehittämishanke on seitsemän maakunnan yhteishanke, joka tähtää ymmärryksen lisäämiseen lentoliikenteestä sekä paremman kansainvälisen saavutettavuuden mahdollistamiseen, erityisesti elinkeinoelämän toimintaedellytysten näkökulmasta. Hankkeelle on

myönnetty jatkoaikaa 31.12.2017 asti ja siinä ovat mukana Etelä-Karjalan, Pohjois-Savon, Pohjois-Karjalan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan, Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin liitot.

Alkuvuonna 2016 saatettiin loppuun mm. lentoasemien omistajuustarkastelut yleisellä tasolla (vertailut Euroopan alueellisiin lentoasemiin, erityisesti Pohjoismaihin), jatkettiin tiedon keruuta sekä tietoisuuden lisäämistä tiedon levittämisen kautta. Hankkeessa käynnistettiin uudet rekrytoinnit keväällä, ja uusi projektiryhmä pääsi aloittamaan elokuussa. Hankkeen aikana aiemmin kerättyä tietopohjaa hyödynnettiin jatkotoimenpiteiden suunnittelussa ja toteuttamisessa.

Syksyn aikana pidettiin tapaamisia lukuisten alueellisten toimijoiden ja päättäjien sekä ministeriön (LVM) edustajien kanssa. Alueelliset lentoliikennetyöryhmät on perustettu ja niiden työtä on tuettu hankkeen toimesta. Työryhmissä perehdytään tarkemmin lentoasemakohtaisiin haasteisiin ja niiden ratkaisemiseen yhteistyössä kunkin alueen toimijoiden kanssa. Muita hankkeessa meneillään olevia merkittäviä toimenpiteitä ovat mm. lentoliikenteen globaali ja kansallinen kehitys erityisesti alueellisen lentoliikenteen näkökulmasta, nykyisen lentoliikennejärjestelmän tarkastelu ja erilaisten järjestelmien vertailu, EU-rahoitusmahdollisuuksien arviointi, lentoasemien teknisen ja operationaalisen toiminnan analyysi, multimodaalinen analyysi (matkaketjut, lentoasemien liityntäliikenne), lentoasemien taloudellisten vaikutusten arviointi alueille, kysyntäpotentiaalin mallintaminen ja tulosten arviointi ja lentoasemien kaupallisen liiketoiminnan kehittämismahdollisuuksien selvittäminen.

Lapin saavutettavuuden kattohanke (EAKR)

Hankkeen päätavoitteena on tukea arktisen alueen liiketoiminnan kasvua ja kilpailukykyä, kestävä teollista tulevaisuutta sekä muodostaa kokonaiskuva toimintaedellytysten kehittämistä, joihin kuuluvat mm. logistiset toimintamallit ja infrastruktuuri. Tavoitteena on linkittää liikennejärjestelmän kehittäminen ja elinkeinoelämä toimivaksi ja erilaisiin kehitysnäkymiin liittyväksi kokonaisuudeksi, jolla tuetaan Barentsin alueen elinvoimaisuutta ja elinkeinoelämän kehitystä. Hankkeen tuloksilla parannetaan alueen saavutettavuutta sekä muodostetaan ratkaisuja kansainvälisten kuljetuskäytävien kehittämiseen. Lapin saavutettavuuden kattohankkeen toteutusaika on 1.3.2015 – 28.2.2018.

Vuonna 2016 hankkeessa jatkettiin toimintaympäristön ja saavutettavuuden kehitysnäkymien selvitystä kirjallisuustarkasteluin, sidosryhmähaastatteluin, osallistamalla alan seminaareihin sekä erilaisien työryhmien ja verkostojen kokouksiin, kuten Barentsin alueen liikenne- ja logistiikkatyöryhmä (BRWGTL) ja Suomen osto- ja logistiikkayhdistys (LOGY).

Hankesuunnitelman tavoitteita on edistetty parantamalla elinkeinoelämän ja liikennejärjestelmän kehittämisen linkittämistä, tunnistamalla keskeisiä toimenpiteitä elinkeinoelämän saavutettavuuden parantamiseksi, keräämällä oleellista tietoa sekä lisäämällä ymmärrystä saavutettavuuden kehittämiseen vaikuttavista tekijöistä. Näiden toimenpiteiden pohjalta luodaan perusta vuoden 2017 puolella tehtävälle skenaariotyöskentelylle ja ratkaisumallien esittämiselle. Oleellinen osa hankkeen toteutusta ovat olleet hankkeen ja sen keskeisten osa-alueiden näkökulmien esittely erilaisissa kotimaisissa ja kansainvälisissä seminaareissa, jotka osaltaan ovat toimineet tiedon levittämisen kanavana ja toisaalta elinkeinoelämälle saavutettavuuden kehittämisen keskustelufoorumina.

Hankkeeseen rekrytoitiin liikenneasiantuntija (puoliksi Itä- ja Pohjois- Suomen lentoliikennehankkeen kanssa), jonka tehtävänä on erityisesti data-analyysit ja tiedon visualisointi. Tämä vahvistaa myös yhteistyötä IP-hankkeen kanssa, joka tarkastelee saavutettavuutta lentoliikenteen kannalta ja on siten tärkeä yhteys saavutettavuuden kattohankkeen kannalta. Liikenneasiantuntija on kerännyt mm. Lapin ja koko Barentsin alueen tavaravirtoihin liittyvää dataa ja visualisoinut tietoa karttakuviin liitettynä. Myös hankkeen viestinnän linjaukset tarkennettiin loppuvuonna 2016. Hankkeen asiantuntijat ovat myös antaneet medialle taustatietoa saavutettavuuteen ja liikenteeseen liittyvissä kysymyksissä.

Hankkeen alkuvaiheen tuloksia on koottu ja jäsennelty erilliseen väliraporttiin. Hanke jatkoi toimintaympäristötiedon keräämistä ja sidosryhmäyhteistyötä, jonka tarkoituksena on käydä keskusteluja ja tuoda esille hankkeen keskeisiä näkökulmia, jolla edistetään saavutettavuuden konkreettista parantamista Lapissa. EU:n ydinliikenneverkko TEN-T ja sen laajentaminen pohjoiseen arktisille alueille on ollut yhtenä keskeisenä tarkastelualueena ja siihen liittyen hankkeen tuloksia ja näkemyksiä tulevaisuuden logistisen toimintaympäristön kehityksestä esiteltiin marraskuun lopussa EU:n liikennekomissaari Violeta Bulcille. Tämän tapaamisen jälkeen on tehty nopeita analyyseja TEN-T tietojen keräämiseksi ja visualisoimiseksi sekä Lapin saavutettavuuden edistämiseksi.

Lapin maakuntauudistuksen esivalmistelu

Maakuntaliiton johdolla käynnistyi maakuntauudistuksen esivalmistelu syksyllä 2016. Kesän alussa sovittiin uudistuksessa mukana olevien organisaatioiden johdon kesken ohjausryhmän kokoonpanosta sekä sovittiin esivalmistelun henkilöstöresursseista ja rahoituspohjasta. Varsinainen ohjausryhmäyöskentely käynnistyi elokuussa ja loppuvuoden aikana ohjausryhmä kokoontui yhteensä kolme kertaa. Ohjausryhmä on asettanut esivalmistelun tavoitteeksi koota tietoa nykytilasta, tehdä esitys uudistuksen lappilaisesta visiosta, lisätä sidosryhmien ja asukkaiden tietoisuutta sekä luoda edellytyksiä seuraavaan väliaikaisen valmistelutoimielimen vaiheelle.

Loppuvuoden aikana laadittiin uudistuksessa mukana olevien organisaatioiden nykytilan kuvaus, koottiin tarvittavat tiedot valtakunnallisten palvelukeskusten toiminnan valmistelun tueksi, kartoitettiin karkealla tasolla maakuntaan ja valtakunnalliseen palvelukeskukseen siirtyvää henkilöstöä koskevat tiedot sekä laadittiin nykytilan kuvaus tehtävistä, joita nykyisellään hoidetaan yli maakuntarajojen tai, joissa nähdään olevan yhteistyön tarpeita maakuntien kesken. Lisäksi käynnistettiin maakuntaan siirtyvien tehtävien ja palvelujen kuvausten kirjoittaminen.

Uudistuksen vision mahdollisia elementtejä koottiin uudistukselle asetetuista valtakunnallisista tavoitteista, sote-valmistelun yhteydessä syntyneistä poliittisten luottamushenkilöiden ja maakuntauudistuksen esivalmistelun ohjausryhmän näkemyksistä. Vision elementeistä järjestettiin kysely ensin ohjausryhmälle ja joulukuussa 2016 – tammikuussa 2017 henkilöstölle, jossa pyydettiin valitsemaan keskeisimmät elementit vision perustaksi. Seuraavassa vaiheessa kartoitetaan alueen asukkaiden ja sidosryhmien näkemykset tärkeäksi koetuista asioista helmi-maaliskuussa 2017.

Maakuntauudistuksessa viestinnällä ja vuorovaikutuksella rakennetaan ja ylläpidetään luottamusta. Tärkeänä esivalmisteluvaiheessa on ollut kertoa miksi uudistusta tehdään ja mitä vaikutuksia sillä on eli ketä uudistus koskee. Osana työsuunnitelmaa tehtiin Lapin maakuntauudistuksen esivalmistelun viestinnän linjaukset ja viestintäsuunnitelma, joissa tarkennettiin muun muassa viestinnän perusperiaatteita, kanavia ja kohderyhmiä. Esivalmistelulle Lapissa tehtiin syksyllä 2016 verkkosivu, jonka ensimmäiseksi pariksi sosiaalisen median puolelta otettiin Twitter. Alkuvaiheen pääkohderyhmänä on henkilöstö, jonka tavoittamiseen käytettiin viestintäverkostoa, jossa on edustaja jokaisesta uudistuksessa mukana olevasta organisaatiosta.

Esivalmisteluun liittyen määriteltiin myös tulevan maakunnan keskeiset sidosryhmät. Sidosryhmien kanssa on käynnistetty yhteistyö, jonka tavoitteena on lisätä sidosryhmien tietoisuutta uudistuksesta, mutta myös kuulla heidän näkemyksiään maakunnan rakentamiseen. Sidosryhmistä ohjausryhmä tunnisti erityisryhmiä, kuten harvaan asutulla seudulla asuvat ja maahanmuuttajat, jotka otetaan huomioon ja osallistetaan jo esivalmistelussa.

Joulukuun lopulla ohjausryhmä päätti maakunta- ja soteuudistuksen tueksi tarvittavien tukipalvelutyöryhmien perustamisen valmistelun käynnistämisestä. Lisäksi päätettiin käynnistää kehittämisshanke,

jonka yhteydessä kartoitetaan maakunnan ja kunnan, mutta myös laajemminkin eri toimijoiden tarpeita ja odotuksia maakunnan roolista ja tehtävistä.

Maakuntaudistuksen esivalmistelua on viety eteenpäin ohjausryhmässä hyväksytyin työsuunnitelman ja siihen liittyvän aikataulutuksen pohjalta.

Lisätietoa: www.lapinmaakunta.fi

Lapin Suomi 100

Lapin liiton vetämän Lapin Suomi 100 –hankkeen tehtävänä on juhlavuoden koordinointi- ja markkinointi Lapissa sekä aluetukien jako. Lisäksi ylätasolla hankkeen tavoite on maakunnallisen yhteisöllisyyden vahvistaminen. Suomi 100 –juhlavuodella on ollut mahdollisuus toimia alustana ja työkaluna eri seutukuntien välisen yhteistyön vahvistamisessa ja lappialaisen yhteishengen kohottamisessa. Lisäksi hanke on avustanut tapahtumien ja muiden juhlavuosisisältöjen suunnittelussa ja toteuttamisessa.

Hankkeen tavoitteena on ollut kannustaa ihmisiä lappilaisten näköisten juhlavuosisisältöjen toteuttamiseen. Juhlavuoden slogan ”yhdessä” taittui Lapissa muotoon ”Tehemä yhdessä”. Lapin Suomi 100 –hanketta on ohjannut ohjausryhmä johon valittiin eri alojen ja alueiden vaikuttajia. Ohjausryhmän tärkein tehtävä on ollut esittää aluetuen saajat maakuntajohtajalle. Ohjausryhmässä oli yhteensä 19 henkilöä sisältäen liiton virkamiehet.

Vuoden 2016 aikana juhlavuotta tehtiin tunnetuksi ympäri Lappia. Keväällä järjestettiin Lapin kierros, jossa hankepääällikkö kiersi jokaisessa kunnassa kertomassa ja innostamassa juhlavuodesta ja siitä kuinka siihen voi osallistua. Lisäksi vuoden aikana pidettiin työpajoja eri toimijoiden kesken. Yhteensä tilaisuuksia järjestettiin vuoden aikana noin 25 kpl. Lisäksi hankkeet ovat saaneet halutessaan sparrausta tapahtumajärjestelyyn ja markkinointiin.

Lisäksi vuoden 2016 aikana jaettiin aluetukia juhlavuosihankkeiden tekijöille. Aluetukihakemuksia tuli kahdella kierroksella yhteensä 150 kappaletta, hakemusten arvo oli yhteensä yli 3 miljoonaa euroa ja tukea haettiin yli 750 000 euroa. Tukea jaettiin yhteensä 29 hankkeelle 85 900 euroa.

Lisätietoa: www.lapinsuomi100.fi.

3 KEHITTÄMINEN JA RAHOITUS

3.1 Tavoitteet ja päätehtävät

Kehittäminen ja rahoitus- vastuualue osallistuu lakisääteisten ja maakunnallisten kehittämisstrategioiden ja -ohjelmien laatimiseen, vastaa aluekehittämistoimien suunnittelusta sekä Euroopan unionin osarahoittamien ohjelmien toimeenpanosta ja hallinnoinnista hallintoviranomaisen, välittävän viranomaisen tai kansallisen rahoituksen myöntäjän ja tiedotuspisteen roolissa. Rahoitustehtävien lisäksi vastuualueella huolehditaan maakunnan yhteistyöryhmän ja sen sihteeristön ja sihteeristön työryhmien toiminnasta, rahoitusohjelmiin liittyvästä tiedottamisesta sekä koko aluekehitys- ja ohjelmatyön tuloksellisuuden seurannasta. Lakisääteisenä aluekehitysviranomaisena Lapin liitto johtaa maakunnassa aluekehitystyötä. Yhdessä muiden Lapin liiton vastuualueiden kanssa Kehittäminen ja rahoitusyksikössä tehdään työtä Lapin kilpailukyvyyn, elinvoiman ja asukkaiden hyvinvoinnin turvaamiseksi sekä maakunnan sisäisen ja ulkopuolisen yhteistyön edistämiseksi. Käytännön kehittämistyötä suunnataan Lapin maakuntasuunnitelmalla, Lapin maakuntaohjelmalla (Lappi-Sopimuksella) ja maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelmalla. Keskeisessä roolissa on Lapin arktisen erikoistumisen ohjelman toteuttaminen yhteistyössä laajojen sekä kansallisten että kansainvälisten sidosryhmäverkostojen kanssa.

Lapin arktisen erikoistumisen ohjelman toteutus ja ohjelman edelleen kehittäminen on Kehittäminen ja rahoitus- yksikön vastuulla. Ohjelmaa on toteutettu erillishankkeilla sen hyväksymisestä lähtien. Ohjelman päivittäminen, mittareiden ja seurannan kehittäminen sekä tietoisuuden lisääminen eri sidosryhmien kanssa toimimisen kautta ovat tällä hetkellä keskeisiä toimenpiteitä.

Vastuualueella toimi vuonna 2016 kehittämisjohtajan lisäksi 13 asiantuntijaa, joista 2 Lapin liiton perusrahoituksella ja 11 muulla rahoituksella. Vuoden 2016 alussa Kolarctic –ohjelman tehtävät muutettiin vakituisiksi ja uuden ohjelman toteuttamiseen tehtäviin valittiin ohjelmapäällikkö, CBC-asiantuntija ja CBC-koordinaattori. Ohjelman taloustehtäviin valittiin talouspäällikkö ja maksatustarkastaja, Lapin liiton hallinnossa he sijoittuvat Hallinto- ja talous –vastuualueelle.

Syksyllä 2016 Pohjoiskalotin neuvosto käynnisti Interreg Pohjoinen – ohjelmasta rahoitetun hankkeen ”Elinkeinoelämälle suunnatun palvelun kehittäminen Pohjoiskalotin rajaneuvontaan”, jonka henkilökunta (projektipäällikkö 100%, projektkoordinaattori 100% sekä sisällöntuottaja 50%) työskentelevät myös Kehittäminen ja rahoitus –vastuualueella.

3.2 Rahoitustoiminta ja siihen liittyvät hallinnolliset tehtävät

Pohjois-Suomen EAKR-toimenpideohjelma

Rakennerahastokausi 2007–2013

Ohjelmasta tehty enää rahoituspäätöksiä, sidontoja tai maksatuspäätöksiä vuonna 2016. Ohjelmakauden osalta hoidettiin ohjelman sulkemiseen liittyviä tehtäviä. Ohjelman toteutumisen jatkotoimenpiteet jatkuvat viisi vuotta ohjelman toteuttamisen jälkeen hankkeiden tulojen ja pysyvyyden seurannalla ja raportoinnilla ministeriöön.

Rakennerahastokausi 2014–2020

Pohjois-Suomen koordinaatiotyöryhmä kokoontui vuoden aikana käsittelemään 2014-2020 -ohjelman toteuttamiseen liittyviä asioita kolme kertaa. Itä- ja Pohjois-Suomen yhteinen koordinaatioryhmä kokoontui vuoden aikana neljä kertaa. Kokoukset pidettiin pääsääntöisesti videoneuvotteluna. Elokuun kokous järjestettiin Kokkolassa Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien huippukokouksen yhteydessä.

Lapin liitto osallistuu myös Pohjois-Suomen rakennerahaston yhteiseen viestintään sekä valtakunnalliseen viestintään. Viestintäverkosto kokoontui kevään aikana viisi kertaa sekä teki kaksi uutiskirjettä kesäkuussa ja marraskuussa, jotka julkaistiin Pohjois-Suomen rakennerahastot.fi -sivuilla. Uutiskirje lähetettiin myös suoraan uutiskirjeen tilaajien sähköpostiin sekä hankerahoitusta hakeneille. Uutiskirjeen tilaajia oli yhteensä noin 3000 henkilöä. Lapin liitto vastaa osaltaan myös rakennerahastot.fi Pohjois-Suomen osion päivittämisestä. Lapin liiton rahoituspäätökset on ryhdytty twiittaamaan liiton omille internetti sivuille #euroakehiin.

Kestävää kasvua ja työtä 2014-2020 - Suomen rakennerahasto-ohjelmassa järjestettiin keväällä rahoitushaku, joka päättyi 12.2.2016. Lapin liittoon hakemuksia saapui yhteensä 15 kpl, joihin tukea haettiin yhteensä 5,3 M€. Alkuvuoden aikana päätöksiä on tehty 23 kpl, joilla on myönnetty eu ja valtio rahoitusta noin 5 M€. Maksatuspäätöksiä on tehty 46 kpl, joilla on maksettu 1.7M€. Ohjelman toteutus on hyvässä vauhdissa.

Kestävää kasvua ja työtä 2014-2020 Suomen rakennerahasto-ohjelman seurantakomitean kokous järjestettiin Oulussa kesäkuun alussa ja syksyllä Helsingissä. Lapin liiton edustaja on nimetty seurantakomitean jäseneksi Pohjois-Suomen edustajana. Seurantakomitean sihteeristö kokoontui neljä kertaa.

Vuonna 2016 järjestettiin kaksi EAKR –hakukierrosta helmikuussa ja syyskuussa. Helmikuussa päättyneessä haussa Lapin liittoon tuli 15 hakemusta, ja hankkeiden kokonaiskustannukset olivat n. 7 M€ ja haettu tuki reilu 5 M€. Syyskuussa päättyneessä haussa hakemuksia tuli 17 kappaletta kokonaiskustannuksiltaan n. 4 M€ ja tukea n. 3 M€.

Vuoden 2016 loppuun mennessä Lapin liitto rahoitti yhteensä 83 rakennerahastokauden 2014–2020 EAKR-hanketta, joiden kokonaiskustannukset olivat 19,6 M€ ja myönnetty tuki 15,0 M€ (EU+valtio). Myönnetyistä tuista on maksettu ulos vuoden 2016 loppuun mennessä 22,6 %.

Rakennerahastokauden 2014-2020 ohjelman toimeenpanoa kuvaava Hallinto- ja valvontajärjestelmän kuvaus hyväksyttiin syyskuun 2017.

Lapin liitto toimii ohjelmakaudella 2014–2020 Pohjois-Suomen maakuntien (Lappi, Pohjois-Pohjanmaa, Keski-Pohjanmaa, Kainuu) koordinoivana liittona, vastaten mm.

- teknisen tuen hankkeen hallinnoinnista, sisältäen myöntämis- ja maksamismenettelyt sekä seurannan (erillisen sopimuksen mukaisesti);
- tiedotuksesta ja viestinnästä yleisölle ja sidosryhmille hallintoviranomaisen viestintästrategian mukaisesti. Tiedotuksen ja viestinnän koordinaatio sisältää koko aluetta koskevien tilaisuuksien, koulutusten ja tapaamisten järjestämisen sekä mahdollisten yhteisjulkaisujen ja sähköisen viestintäaineiston kokoamisen koordinaatioryhmässä sovittavalla tavalla;
- hallintoviranomaisen avustamisesta seurantakomiteatyössä ja ohjelman täytäntöönpano- kertomusten laatimisessa Euroopan komissiolle.

Lisäksi Lapin liitto koordinoi maakuntien yhteistoimintaa seuraavissa asioissa:

- yhteisten hakuajkojen ja mahdollisten teemahakujen sopimisessa maakunnan liittojen ja RR ELYjen kanssa;
- edesauttaa tarpeen mukaan hankehallinnon toimintatapojen ja prosessien yhtenäistämistä rahoitus- ja maksatustoiminnoissa;
- viestinnässä ja yhteydenpidossa Työ- ja elinkeinoministeriöön ja RR-ELYihin sekä hoitaen vuorotellen 2 kertaa/vuosi uutiskirjeen tekemisestä ELY:n kanssa.

Maakunnan yhteistyöryhmä kokoontui vuonna 2016 viisi kertaa, joiden lisäksi kaksi toteutettiin kirjallisella menettelyllä. Sihteeristö kokoontui kymmenen kertaa ja yksi kerta kirjallisella menettelyllä. Sihteeristön työryhmä kokoontui yhteensä seitsemän kertaa.

Lapin liitto kokosi yhteistyössä Itä- ja Pohjois-Suomen koordinaatioryhmän kanssa maakuntien menestystarinoita, joilla levitetään tietoa rakennerahastoilla rahoitetun toiminnan tuloksista. Menestystarinoihin jokainen maakunta toimitti itselleen tärkeimmät kaksi teemaa, joita rakennerahastolla on viety eteenpäin. Diapaketista tehtiin myös englannin kielinen versio, jota on jaettu sekä Työ- ja elinkeinoministeriön että Euroopan komission keskeisille yhteistyökumppaneille.

Lapin liiton myöntämistä EAKR-rahoituksista aloitettiin järjestelmällinen twiittaus tunnisteilla #euroakehiin ja #Lappi. Twiitit ohjattiin näkyviin Lapin liiton Twitter-tilin lisäksi aluekehittämisen verkkosivulle.

Alueelliset innovaatiot ja kokeilut (AIKO) - rahoitus

Lapin liitto toteutti AIKO-haun 7.- 14.10.2011. Hakuun saatiin 11 hakemusta. Rahoituksen tavoitteena on toteuttaa nopeasti toteutettavia kokeiluja, joilla voi olla merkittäviä vaikutuksia alueelle jatkossa. Lapin hakuteemoja olivat Lapin ennakoivan rakennemuutosohjelman mukaisesti Älykkään arktisen osaamiskeskittymän rakentaminen, Arktinen digitalisaatio ja Robotiikka. Rahoituspäätökset tehtiin ennen joulua, yksi hakemus jätettiin käsittelemättä puuttuvan allekirjoituksen vuoksi. Hakemusten kokonaiskustannukset olivat 817 738 euroa ja tukea haettiin 555 458 euroa.

Lapin liitto myönsi tukea neljään kehittämishankkeeseen ja lisäksi hallinnollisiin tehtäviin. Kehittämishankkeille myönnettiin rahoitusta yhteensä noin 212 406 €. Hankkeet toteutetaan vuoden 2017 aikana. Hallinnointirahoitusta tullaan käyttämään myös vuoden 2018 aikana.

Maakunnan kehittämisrahatoimintahakemukset

Lapin liitossa tehtiin vuonna 2016 6 kpl maakunnan kehittämisrahapäätöstä. Rahoitetut hankkeet saivat tukea 348 907 €. Hankkeet olivat Tulevaisuuden kunta liinaa -hanketta lukuun ottamatta Lapin liiton itse toteuttamia. Maakunnan kehittämisrahaa oli jäljellä vuoden 2016 lopussa 2 979 €. Vuonna 2014 jälkeen ei enää uutta maakunnan kehittämisrahaa ole jaettu, koska määrärahamomentti on poistettu valtion budjetista.

Interreg V A Pohjoinen -ohjelman rahoitus- ja tiedotustehtävien toteuttaminen

Vuonna 2016 Interreg Pohjoinen – ohjelmassa on toteutettu kaksi hakukierrosta (call 3 ja call 4) ja kolmas hakukierros avautui marraskuussa 2016. Kolmannella hakukierroksella ohjelmaan jätettiin 11 hakemusta, hallintokomiteat myönsivät rahoitusta neljälle hakemukselle. Lapin liitosta kansallista vastinrahoitusta myönnettiin myös 4 hankkeelle. Neljännellä hakukierroksella ohjelma vastaanotti 21 hakemusta, hallintokomiteat päättivät puoltaa seitsemää hanketta. Lapin liitosta kansallista vastinrahoitusta myönnettiin kuudelle hankkeelle. Ohjelman eu – rahoituskehys on lähes 42 miljoonaa euroa ja koko ohjelman rahoituskehys on 83,2 miljoonaa euroa kun mukaan lasketaan kansalliset vastinrahoitukset Ruotsista, Suomesta ja Norjasta. Työ- ja elinkeinoministeriö on myöntänyt ohjelmalle kansallista vastinrahoitusta vuosille 2014-2020 7,2 miljoonaa euroa suomalaisten tukikelpoisiin kustannuksiin. Vuoteen 2016 loppuun mennessä myöntövaltuutta oli sidottu noin 3,2 miljoonaa euroa. Eu – rahoituskehyksestä oli myönnetty vuoteen 2016 loppuun mennessä 53 %. Ohjelman rahoitetuista hankkeista 90 %:lla on suomalainen toimija, vain 10 %:lla hankkeista ei ole suomalaista kumppania. Lähes 50 % hankkeista toimijat tulevat kaikista kolmesta ohjelma-alueen maasta eli Suomesta, Ruotsista ja Norjasta. 63 % hankkeista suomalainen toimija on myös koko hankkeen johtava tuensaaja. Ohjelmasta on rahoitettu 34 päänanketta ja neljä esiselvitystä.

Vuonna 2016 Lapin liitossa sijaitsevan tiedostuspisteen/infopointin toiminta on keskittynyt ohjelmakauden 2014-2020 rahoitusmahdollisuuksista tiedottamiseen sekä hakukierrosten läpi viemiseen. Hankkeita on opastettu ja tiedotettu ohjelman mm. toimintalinjoista ja kerrottu mahdollisista uusista käytännöistä verrattuna vanhaan ohjelmakauteen. Ohjelman seurantakomitea on kokoontunut vuonna 2016 kaksi kertaa, Oulussa ja Östersundissa.

Pohjoinen periferia ja Arktis -ohjelman kansallisen koordinaation toteuttaminen

Lappi on mukana Pohjoinen periferia ja Arktis (NPA) 2014-2020 -ohjelman yhteistyössä yhdessä 7 muun Pohjois- ja Itä-Suomen maakunnan kanssa. Ohjelman painopisteinä ovat innovaatiot, yrittäjyys, uusiutuva energia ja energiatehokkuus sekä kulttuuri- ja luontoperinnön vaaliminen (www.interreg-npa.eu).

Ohjelman toteutus on edennyt suunnitelmien mukaisesti. Vuoden 2015 lopussa toteutetun kolmannen, ainoastaan toimintalinjoille 3 (uusiutuva energia ja energiatehokkuus) ja 4 (luonto- ja kulttuuriperinnön vaaliminen) kohdistetun hakukierroksen 12 hakemuksesta seurantakomitea päätti helmikuun kokouksessa myöntää tukea 5 uudelle hankkeelle. Ohjelmavaroista on nyt sidottu 44 % ja hyväksytyjä hankkeita yhteensä 25.

Neljäs hakukierros avattiin 1.5. ja sen oli määrä päättyä 30.9. Iso-Britannian Brexit-äänestyksen tuloksen vuoksi hallintokomitea päätti jatkaa hakuaikaa 30.11.2016 saakka, jotta saadaan selvyys siitä, miten Brexit vaikuttaa Pohjois-Irlannin ja Skotlannin osallistumiseen NPA-ohjelmaan. Tämänhetkisen tiedon mukaan rahoitus säilyy niille hankkeille, jotka on hyväksytty Britannian EU-jäsenyyden aikana, edellyttäen kuitenkin, että ne ovat Britannian kansallisten strategioiden mukaisia ja antavat vastiketta rahoille. Neljännellä hakukierroksella hakemuksia jätettiin 38 kappaletta, joista 35 hyväksyttiin jatkoarviointiin. Seurantakomitea tekee päätökset neljännen haun hankkeista maaliskuussa 2017.

Kolmen hakukierroksen jälkeen suomalaisia toimijoita on mukana 16 hyväksytyssä hankkeessa. Lappilaisia toimijoita on mukana neljässä hankkeessa. Ohjelmaan voi jättää myös valmisteluhankehakemuksia, joita on tullut runsaat 60 kappaletta. Suomesta näitä on jätetty runsaasti, mutta niiden hylkäämisprosentti on myös ollut korkea. Usein hylkäävän päätöksen syynä on se, ettei hanke ole ohjelman toimintalinjojen mukainen tai aidosti ylikansallinen.

NPA-vuositapahtumassa Islannin Akureyrissä teemana oli eurooppalaisten alueiden välisten ohjelmien yhteistyö, jota EU toivoo lisättävän. NPA-ohjelmalle on annettu erityistehtäväksi selvittää, miten ohjelmien keskinäinen koordinaatio erityisesti arktisissa teemoissa voisi edistyä. Akureyrin tilaisuudessa keinoiksi ehdotettiin mm. keskinäisen tietojenvaihdon lisäämistä, yhteistyötä eri tapahtumien ja kokousten yhteydessä sekä hankkeiden klusterointia. Interreg Pohjoinen –ohjelman seuraavassa vuositapahtumassa arktisuus tulee olemaan erityisenä teemana.

Kukin NPA-ohjelmaan osallistuva maakunta on nimennyt edustajansa Suomen neuvoo-antavaan ryhmään (FIN-RAG), jonka tehtävänä on arvioida saapuneita hakemuksia ja tehdä niistä päätössuositus ohjelmasihteeristölle. Ryhmä on kokoontunut yhden kerran vuoden aikana. Lapin edustajana FIN-RAGissa toimii kehittämisjohtaja Päivi Ekdahl. NPA-ohjelman Suomen kansallinen kontaktipiste toimii tällä ohjelmakaudella Lapin liitossa ja tehtävää hoitaa Paula Mikkola. Kontaktipisteen toiminnan rahoitus tulee pääosin NPA-ohjelman teknisestä tuesta.

Kolarctic ENPI CBC –ohjelman hallintoviranomaisen tehtävän hoitaminen

Lapin liitto toimii Kolarctic ENPI CBC- ohjelman hallintoviranomaisena ohjelmakaudella 2007–2013. Ohjelman toteuttamisalueena on Suomen, Ruotsin, Norjan ja Luoteis-Venäjän pohjoisimmat alueet.

Vuoden 2016 lopussa hallintoviranomaisen toimipisteessä Rovaniemellä työskenteli yhteensä viisi kokopäivätoimista henkilöä, joista kolme operatiivisessa yksikössä Kehittäminen ja rahoitus -vastuualueella ja kaksi talousyksikössä Hallinto ja talous -vastuualueella. Koko henkilöstön työ- ja virkasuhteet muutettiin vuoden 2016 alussa vakituisiksi. Henkilöstön työtehtäviin kuului sekä Kolarctic ENPI- että uuden Kolarctic CBC -ohjelman tehtäviä.

Hallintoviranomaisen työtä ovat tukeneet vuonna 2016 ohjelman kolme sivutoimipistettä, jotka sijaitsevat Luulajassa, Vesisaarella ja Murmanskissa. Jokaisessa sivutoimipisteessä työskentelee kokoaikainen ohjelmakoordinaattori. Vesisaaren yksikössä toimii lisäksi yksi osa-aikainen henkilö, joka vastaa Norjan Kolarctic -rahoituksen hallinnosta. Hallintoviranomaisen ja sivutoimipisteiden yhteisiä kokouksia pidettiin helmikuussa Rovaniemellä ja syyskuussa Svalbardissa.

Ohjelman hallintoviranomaisena Lapin liitto on vuonna 2016 vastannut ohjelmasta rahoitettujen hankkeiden loppuraporttien ja loppumaksatusten käsittelystä. Viimeiset ohjelmasta rahoitetut hankkeet päättyivät marraskuun lopussa 2015 ja lähes kaikki loppumaksatukset käsiteltiin ennen vuoden 2016 loppua.

Maaliskuussa 2016 hallintoviranomainen käynnisti seurantakomitean kirjallisen menettelyn ohjelman teknisen tuen budjetin muutosten hyväksymistä varten. Kesäkuussa 2016 pidettiin ohjelman seurantakomitean kokous Murmanskissa. Kokouksessa hyväksyttiin vuoden 2015 vuosiraportti sekä esiteltiin alustavat tulokset ohjelman loppuarvioinnista, jonka toteutti Itä-Suomen yliopiston Karjalan tutkimuslaitos/ Spatia. Loppuarviointi valmistui syyskuussa 2016.

Ohjelmarahoitusta sidottiin ohjelmakauden aikana yhteensä 91 880 954 €. Ohjelmarahoitusta on maksettu Lapin liitosta kaikkiaan 41 350 254 €, josta EU- rahoituksen osuus on 22 436 940 €. Venäjän kansallista rahoitusta on maksettu 12 952 627 € ja Suomen kansallista rahoitusta 5 960 688 €.

Euroopan Komissio on myöntänyt ohjelmalle toteuttamiselle jatkoaikaa 31.12.2017 asti. Ohjelman loppuraportti tulee toimittaa komissioon 30.6.2017 mennessä ja sulkemistoimenpiteet saattaa loppuun 31.12.2017 mennessä.

Ohjelmasta rahoitetuille hankkeille tehtävät otantatarkastukset saatiin valmiiksi ja tilintarkastaja on toimittanut raportit hallintoviranomaiselle. Otantatarkastusten kohteena oli seitsemän hanketta ja hankepartnereita on tarkastettu kaikissa osallistuvissa maissa. Tarkastukset teki PriceWaterhouseCoopers tilintarkastusyhteisö.

Kolarctic CBC 2014-2020 ohjelman hallintoviranomaisen tehtävän hoitaminen

Lapin liitto on vastannut Kolarctic CBC 2014-2020 ohjelman valmistelusta yhteistyössä Suomen, Ruotsin, Norjan ja Venäjän vastuuministeriöiden ja alueellisten viranomaisten nimeämän ohjelmointikomitean kanssa.

Euroopan Komissio hyväksyi 18. joulukuuta 2015 Kolarctic CBC 2014-2020 ohjelma-asiakirjan. Ohjelman kokonaisbudjetti on noin 63,4 miljoonaa euroa.

Rahoitussopimusneuvottelut Euroopan Unionin ja Venäjän Federaation välillä saatiin päätökseen ja rahoitussopimus allekirjoitettiin 29.12.2016. Sopimuksen ratifiointi Venäjän Dumassa on odotettavissa loppuvuodesta 2017.

Ohjelmaan osallistuvat maat ovat nimenneet Lapin liiton toimimaan Kolarctic CBC –ohjelman hallintoviranomaisena. Suomen työ- ja elinkeinoministeriö nimittää hallintoviranomaisen virallisesti Suomen valtiovarainministeriön tarkastusviranomaisen hyväksymän hallinto – ja valvontajärjestelmän kuvauksen perusteella. Hallintoviranomaisen edustajat ovat valmistelleet hallinto- ja valvontajärjestelmän kuvauksen ja toimittaneet sen tarkastusviranomaisen käsittelyyn.

Vuoden 2016 aikana hallintoviranomaisen edustajat ovat valmistelleet ja kehittäneet ohjelman sähköistä hallinto- ja monitorointijärjestelmää (PROMAS) yhdessä Karelia CBC ja Kaakkois-Suomi – Venäjä CBC -ohjelmien kanssa sekä valmistelleet hankkeiden haku- ja valintaprosessissa tarvittavia dokumentteja. Myös tarkastusviranomaisen (VM) sekä TEM:n kanssa on pidetty yhteisiä tapaamisia.

Kolarctic CBC 2014-2020 –ohjelman seurantakomitean ensimmäinen kokous pidettiin kesäkuussa Murmanskissa ja toinen kokous syyskuussa Pietarissa. Vuonna 2016 ohjelman puheenjohtajanaan toimi Venäjä, vuonna 2017 Norja ja Suomelle puheenjohtajuus siirtyy vuonna 2018.

Suurten infrastruktuurihankkeiden (Large Infrastructure Projects, LIP) valintamenettelyn ensimmäisen vaihe käynnistettiin kesäkuussa ja hanke-ehdotukset käsiteltiin seurantakomitean kokouksessa syyskuussa. Seurantakomitea valitsemat kolme hanketta lähetettiin komission arviointiin joulukuussa 2016. Suuret infrastruktuurihankkeet käyvät läpi kaksivaiheisen valintamenettelyn, ja ne arvioidaan kaksi kertaa sekä ohjelman seurantakomiteassa että Euroopan Komissiossa.

Hallintoviranomaisen edustajat ovat osallistuneet Euroopan Komission ja TESIMin (Technical Support to the Implementation and Management of ENI CBC Programmes) järjestämiin koulutuksiin ja työpaikoihin, kuten hallinto- ja valvontajärjestelmiä ja tarkastusviranomaisen tehtäviä koskevaan koulutukseen Tallinnassa helmikuussa ja Brysselissä maaliskuussa. Ohjelman edustajia oli mukana myös hankkeiden haku- ja valintaprosessia koskevassa koulutuksessa toukokuussa sekä tukisopimuksiin ja hankkeiden seurantaan ja arviointiin liittyvissä koulutuksissa marras-joulukuussa. LIP-hanketyöryhmä kokoontui Riiassa kesäkuussa 2016.

Marraskuussa Euroopan komission järjesti ENPI-ohjelmien loppuseminaarin ja samassa yhteydessä uusien ENI-ohjelmien käynnistyseseminaarin Brysselissä marraskuussa 2016. Myös tässä tilaisuudessa oli ohjelman edustaja paikalla.

Hallintoviranomaisen edustajat ovat tiedottaneet Kolarctic CBC –ohjelman rahoitusmahdollisuuksista erilaisissa tilaisuuksissa, kuten huhtikuussa Pietarissa pidettävässä Pohjoisen Ulottuvuuden Bisnes-Foorumissa. Ohjelma osallistui myös lokakuussa Pietarissa järjestettyyn All Russian Forum -seminariin sekä joulukuussa Helsingissä järjestettyyn Barents Forum -tilaisuuteen.

3.3 Muu kehittämistoiminta

Järjestöneuvottelukunta

Järjestöneuvottelukunta on kokoontunut säännöllisesti ja käsittelyssä ovat olleet mm. Sote-uudistus ja maakuntauudistus. Järjestöillä on merkittävä rooli Uuden kunnan hyvinvoinnin edistämistyössä. Järjestöjen rooli myös maakuntatasolla on pohdittavana sekä järjestöjen että maakunnan valmistelussa. Kesäkuussa pidettiin maakunnallinen järjestöfoorumi, jossa palkittiin vapaaehtoistyön tekona Järjestökiehisen toiminta Itä-Lapissa.

Maakunnallinen hyvinvoinnin seurantaryhmä

Maakunnallinen hyvinvoinnin seurantaryhmä kokoontui vuoden aikana vain kerran. Sote-uudistuksen vuoksi jäätiin odottelemaan sopivaa aikaa uudistaa maakunnallinen hyvinvointiohjelma ja alueellinen hyvinvointikertomus. Syksyllä Lapin liitossa todettiin hyvinvointikertomuksen laatiminen tarpeelliseksi ja sähköisen hyvinvointikertomuksen laatiminen sovittiin tehtäväksi Maaseudun arjen palveluverkosto-hankkeessa. Ajatuksena on, että maakunnallinen hyvinvoinnin seurantaryhmä osallistuu ohjelman laa-
timiseen osaltaan.

Lapin laajakaistahanke

Laajakaistahankeessa syksyn haun tuloksena saatiin yksi tarjous Rovaniemen alueelle, kun Kaupungin yhtiö Neve otti laajakaistarakentamisen tehtäväkseen. Muualle Lappiin ei kriteerit täyttäviä tarjouksia tullut. Laajakaistarakentaminen on edennyt kesän aikana Ranuan ja Sodankylän ja Tervolan kunnissa. Laajakaistahankeeseen lainsäädäntöä ollaan uudistamassa niin, että tilaajan 2 km omavastuu pienen 100 metriin ja myös muitakin lain ehtoja ollaan muuttamassa esim ennakkomaksatus tulee mahdolliseksi. Muutokset astuvat voimaan keväällä 2017 ja uudet säännöt tulevat voimaan lain voimaantulon jälkeen kilpailutettuja hankkeita. Mahdolliset uudet kilpailutukset tehdään vasta uuden lain tultua voimaan.

Pitkän aikavälin koulutustarve-ennakointi ja koulutuksen kehittäminen

Lappi on osallistunut valtakunnalliseen aikuiskoulutuksen ennakointihankkeen pilottiin. Lapissa on ennakoitavina aloina liikenne- ja logistikkaklusteri ja siihen liittyvänä alatoimialana matkailu. Työ käynnistyi syksyllä taustaselvityksen laadinnalla. sekä pienen elyn, TE-toimiston koulutuksenjärjestäjien ja liiton valmistelutyöryhmän perustamisella. Koulutuksen suunnittelutyöryhmä on myös kokoontunut mm. ottamaan kantaa ammatillisen koulutuksen reformiin.

Pohjoisten harvaan asuttujen alueiden (NSPA) yhteinen OECD -selvitys

Pohjoiset harvaan asutut alueet (ns. NSPA-alue) käynnisti yhdessä OECD:n kanssa vuonna 2015 selvityksen alueen nykytilasta ja tulevaisuuden näkymistä, tavoitteena saada vertailukelpoista tietoa hyödynnettäväksi sekä EU:n tulevan ohjelmakauden rahoitusneuvotteluissa, valtakunnallisissa aluekehityksen muutosprosesseissa sekä alueen yleisessä kehittämisessä.

Raportti on hyväksytty OECD:ssa marraskuussa 2016, se julkaistaan maaliskuussa 2017 Brysselissä. Raportin yksi osio, maakohtaiset politiikkasuositukset, on julkaistu OECD:n nettisivuilla jo vuoden 2016 aikana, siitä tehtiin maakuntien käyttöön myös suomennos. Koko raporttia tullaan käyttämään aktiivisesti vuoden 2017 aikana sekä kansallisen että EU:n aluekehityspolitiikan edunvalvonnassa.

Klusterityö ja älykkäs erikoistuminen

Lapissa älykkään erikoistumisen prosessia on viety vuonna 2015 aktiivisesti eteenpäin osana rakennerahasto-ohjelman toteuttamista ja aluekehitystä. Lapin liitto on ollut mukana Arktisen erikoistumisen ohjelman toimeenpanotyössä ja suunnittelemassa seuraavia askeleita ja toimenpiteitä.

Ohjelman aktiivisella toimeenpanolla on saavutettu näkyvyyttä sekä kansallisilla että kansainvälisillä foorumeilla, mikä on jo vuoden 2016 loppuun mennessä konkretisoitunut niin Lapin liitolle kuin lappilaisille toimijoille kumppanuuksina Euroopan unionin strategisesti tärkeisiin hankkeisiin (ml. Horizon 2020-ohjelma) osallistumiseksi. Lapin liiton asiantuntijuutta ja kokemusta älykkään erikoistumisen strategian kehittämisessä on myös pyydetty jaettavaksi sekä naapurimaiden että muiden EUn alueen toimijoiden omien suunnitelmien jalostamiseksi ja käynnistämiseksi. Lapin älykkään erikoistumisen toteutuksen toimeenpano on otettu yhdeksi parhaaksi EU malliksi. Vuoden 2016 aikana Lappi alkoi profiloitua EUn Innovatiivisimmaksi harvaan asutuksi alueeksi.

3.4 Kansainvälinen toiminta

Pohjoiskalottiyhteistyö

Pohjoiskalottiyhteistyötä tehdään pääasiassa Pohjoiskalotin neuvoston puitteissa Norjan ja Ruotsin pohjoisimpien maakuntien kanssa. Toiminnan keskeisiä painopisteitä ovat olleet rajat ylittävän yhteistyön lisääminen, rajaestetyö, ratkaisujen etsiminen yhteisiin infrastruktuurin, palvelutarjonnan, hyvinvointi- ja väestökehityksen kysymyksiin, kestävän luonto- ja ympäristökehityksen varmistaminen sekä kokemusten vaihto ja alueen kulttuuri-identiteetin vahvistaminen.

Vuonna 2016 Pohjoiskalotin neuvoston puheenjohtajana on toiminut Lapin liitto ja sen sihteeristö on toiminut liiton alaisuudessa. Neuvosto piti kevätkokouksensa Luulajassa maaliskuussa ja syyskokouksen Rovaniemellä marraskuussa. Vuoden 2015 lopulla neuvosto perusti kolmihenkisen työryhmän miettimään Pohjoiskalottiyhteistyön tulevaisuutta, yhteistyön muotoja ja sisältöjä. Työryhmä jätti loppuraporttinsa neuvoston syyskokouksessa. Siinä todettiin, että radikaaleihin muutoksiin ei ole tarvetta, mutta neuvoston poliittista merkitystä toivotaan vahvistettavan, niin alueellisesti kuin kansainvälisesti. Lisäksi työryhmä teki muutamia ehdotuksia neuvoston toiminnan hallinnollisista uudistuksista. Ehdotukset ovat pohjana, kun neuvosto laatii vuonna 2017 uuden toimintaohjelman vuosille 2017-2020. Pohjoiskalotin neuvoston puheenjohtajuus siirtyy Finnmarkin maakuntahallintoon vuoden 2017 alussa.

Pohjoiskalotin neuvoston verkkoviestintään panostettiin vuonna 2016. Neuvostolle tehtiin uudet verkkosivut sekä astuttiin sosiaalisen median maailmaan Facebookissa ja Twitterissä.

Neuvoston toiminnan rahoitus tulee pääosin Pohjoismaiden ministerineuvoston aluepoliittisesta ohjelmasta. Ministerineuvoston aluepoliittinen virkamiestyöryhmä laati uuden aluekehityksen ja aluesuunnittelun yhteistyöohjelman vuosille 2017-2020, joka vahvistettiin syksyllä 2016. Ohjelman painopisteinä ovat kestävä maaseudun kehitys, innovatiiviset ja muuntautumiskykyiset alueet sekä kestävät kaupungit ja kaupunkikehitys. Rajayhteistyöorganisaatiot, kuten Pohjoiskalotin neuvosto, osallistuivat ohjelman sisältöjä koskeviin keskusteluihin ja nille tarjottiin mahdollisuus hakea jäseneksi ohjelmaa toteuttamaan perustettaviin teemaryhmiin. Pohjoiskalotin neuvosto tulee olemaan jäsenenä kestävää maaseutukehitystä käsittelevässä teemaryhmässä 2017-2020.

Uusi ohjelma vaikuttaa myös Pohjoiskalotin neuvoston saamaan pohjoismaiseen rahoitukseen, joka tulee edelleen supistumaan vuonna 2018. Rahoitus on entistä tiukemmin kytketty aluepoliittisen ohjelman toteuttamiseen (teemaryhmissä toimimiseen) ja neuvoston harkinnalla jaettavan hanketuen määrä tulee pienenemään. Vuonna 2017 rahoitus säilyy vielä vuoden 2016 tasolla.

Vuonna 2016 Pohjoiskalotin neuvostolle tuli 27 hankehakemusta, joista neuvosto myönsi tukea 18 uudelle, rajat ylittävälle yhteistyöhankkeelle, yhteensä runsaat 157.000 euroa. Suurimmat tukisummat menivät kuitenkin neuvoston omiin, Pohjoiskalotin rajaneuvonnan ja sen yrityksille suunnattujen palveluiden kehittämiseen.

Pohjoiskalotin ympäristöneuvoston työssä mukana olevat viranomaiset ovat omissa seminaareissaan keskustelleet yhteisistä haasteista muun muassa EU:n vesipuidedirektiivin toteuttamisessa, suojelualueiden rajat ylittävän yhteistyön kehittämisessä sekä jokialueiden entisöinnissä. Ympäristöneuvoston jäseninä ovat ympäristön ja luonnonsuojelusta vastaavat alueviranomaiset Suomesta, Ruotsista ja Norjasta. Teemakohtaisesti yhteisiin kokouksiin kutsutaan myös muiden viranomaisten edustajia.

Pohjoiskalotin neuvosto vastaa Pohjoiskalotin Rajaneuvonnasta, jonka toimipisteet sijaitsevat Norjan Storfjordissa ja TornioHaaparannassa. Vuoden 2016 aikana Rajaneuvonta on rekisteröinyt yli 5000

yhteydenottoa ja noin 180 rajaestetapausta, joista suurin osa koskee yksityisiä kansalaisia. Toimipisteet ovat ylläpitäneet yhteyksiä pohjoismaisen Rajaesteneuvoston jäseniin, joilla on mandaatti viedä esiin tulleet rajaesteongelmat korkeimpien kansallisten päättäjien tietoisuuteen ja käsiteltäviksi. Rajaesteet rekisteröidään ja niiden käsittelyä voi seurata pohjoismaisen rajaestetietopankin kautta. Rajaneuvonta on tiedottanut toiminnastaan ja ajankohtaisista kysymyksistä noin 70 eri tilaisuudessa niin Pohjoiskalotilla kuin muualla Pohjolan alueella. Rajaneuvonnan nettisivuston (www.granstjanst.net) uudistaminen käynnistyi syksyllä ja sen odotetaan valmistuvan alkuvuodesta 2017. Rajaneuvonnan facebook-sivu on myös aktiivisessa käytössä.

Rajaneuvonnan toiminnan vahvistamiseksi Pohjoiskalotin neuvosto anoi Interreg Pohjoinen –ohjelmasta rahaa hankkeeseen, jolla kehitetään yrityksille suunnattua toimintaa Rajaneuvonnan yhteyteen. Hankerahoitus myönnettiin 1.6.2016 alkaen ja hankkeeseen on palkattu Suomen puolelle kokoaikainen projektipäällikkö ja projektikoordinaattori sekä osa-aikainen viestintävastaava. Norjassa yhteistyökumppaneina ovat Storfjordin kunta ja Samisk nærings- og utrednignssenter Tanasta. Tavoitteena on, että Rajaneuvonnassa toimisi hankkeen päättymisen jälkeen asiantuntijoita, joista osa voi keskittyä yksityishenkilöiden ongelmiin ja osa suuntautua rajat ylittävään yritystoimintaan liittyvien haasteiden ja ongelmien ratkomiseen. Hanke päättyi 31.5.2019.

Suomi toimi vuoden 2016 puheenjohtajana Pohjoismaiden ministerineuvostossa. Sen ansiosta Pohjoiskalotin alueella järjestettiin monia tapahtumia, joista moni liittyi rajaneuvonnan toimintaan. Alueellamme tehty rajat ylittävä yhteistyö sai positiivista huomiota niin kansallisesti kuin pohjoismaisella tasolla.

Lapin liitolla on lisäksi kahdenvälinen yhteistyösopimus Norjan Finnmarkin ja Ruotsin Norrbottenin kanssa. Sopimusten puitteissa järjestetään yhteisiä tapaamisia, joissa keskustellaan ja pyritään sopimaan yhteisistä toimintalinjoista aluekehityksen kannalta merkittävissä kysymyksissä.

Sustainable mining in the Northern-most Europe -Lessons learned and practises developed – SusMinNorth- hanke

Lapin liitto toteutti yhdessä Lapin yliopiston ja Luulajan teknillisen yliopiston kanssa SusMinNor hankkeen, joka alkoi 1.7.2015 ja päättyi 30.9.2016. Hankkeen tavoitteena oli vahvistaa Lapin ja Norrbottenin alueiden välistä yhteistyötä kestäväen kaivostoiminnan alalla. Hankkeen aikana muodostui selvästi tunnistettuja kestäväen kaivannaisalan rajat ylittäviä yhteistyömuotoja kuten yhteiset tutkimusaloitteet, tiivistynyt tutkimuselinkeino-yhteistyö ja aloitteita teollisuuspalveluyritystoiminnan kehittymiseksi. Yhteistyöverkostoon kuuluvat korkeakoulut, tutkimuslaitokset ja elinkeinokehitysorganisaatiot. Vuoden 2017 aikana SusMinNor partnerit järjestivät kumppanuustapaamisen Haaparannassa, julkaisivat yhteisen ”Kestävä kaivannaistoiminta – Pohjoinen osaaminen ja tietotaito – julkaisun” tuottamisen, Lapin liiton johdolla rakennettiin Euroopan Unionin Raaka-aine toimeenpano-ohjelman 26 partnerin EU verkosto vahvistamaan alueiden välistä yhteistyötä.

Smart and Green Mining Regions of EU (REMIX)

Lapin liitto sai lokakuussa 2016 myönteisen rahoituspäätöksen Interreg Europe-ohjelmasta hankkeelle ”Smart and Green Mining Regions of EU”. Loppuvuoden aikana käytiin täydentävät rahoituseu-vottelut ohjelman sihteeristön kanssa ja lopullinen korjattu hanke-hakemus viimeisteltiin joulukuussa. Ohjelman sihteeristö järjesti joulukuussa hankekoordinaattoreiden tapaamisen Berliinissä. Hanke on Euroopan pääosasto Kasvun (DG Grow) Lapin liitolle esittämä ehdotus, jossa ollaan luomassa yhteistyötä EUn kaivosalueiden välillä. Euroopan komissio tavoittelee 80 prosentin omavaraisuutta Euroopan teollisuudelle merkittävien mineraalien tuotannossa. Taloudellisen kasvun aikaansaaminen EU:ssa edellyttää kokonaisvaltaista lähestymistä, jossa maksimoidaan kiertotalouden tarjoa-

mat mahdollisuudet ja samalla varmistetaan tarvittavaa omavaraisuus raaka-ainetuotannossa. Komissiossa painotetaan alueiden roolia raaka-ainetuotannossa ja he haluavat, että alueet otetaan mukaan keskusteluihin tasa-arvoisina partnereina keskusteltaessa EUn sisäisen raaka-ainetuotannon kehittämisestä ja siihen ohjattavista panostuksista. Tämä edellyttää uudenlaista yhteistyö- ja toimintamallia, jossa aluekehityksen tavoitteet linkittyvät pääosasto kasvun koko EU:ta käsittäviin taloudellisiin panostuksiin.

Itä- ja Pohjois-Suomen alueelta REMIX hanketta lähtivät viemään eteenpäin Lapin liitto yhdessä Joensuuun kehittämissyhtiön (JOSEK) kanssa, jolle Pohjois-Karjalan liitto antoi valtakirjan. REMIX hankkeen tavoitteena on koota yhteen EU-alueelta merkittävimmät kaivosalueet, jotka yhdessä kehittävät ja vaikuttavat EUn kaivostoimintaan liittyvän politiikan ja rahoituksen kehittämiseen niin alueellisella kuin EU-tasollakin. Hankkeessa on kolme päätoimintatapaa, jotka ovat rahoitusohjelman määräämiä: hyvistä käytännöistä oppiminen, alueen sisäinen yhteistyö ja tiedottaminen.

REMIX- hankkeessa lähdetään hakemaan hyviä käytäntöjä eri EU-alueilta siinä, miten alueelliset PK-yritykset ja kunnat voivat hyötyä kaivostoiminnasta ja miten aluekehitystoimet vahvistavat yhteistyöhön tarvittavaa toimintaympäristöä. Sisäinen yhteistyö vastaavasti keskittyy hyvien käytäntöjen siirtämiseen, mutta myös omien hyvien käytäntöjen huomioimiseen. Tiedottamisen tasolla toimitaan alueellisesti, mutta ennen kaikkea korostuu EU-tason yhteistyö ja keskustelu suoraan komissioon.

Hankkeen toteutuksessa on mukana myös ERRIN-verkosto, joka on Brysselissä toimiva alueellisten tutkimus- ja innovaatio-organisaatioiden ja sidosryhmien verkosto, sekä Alueiden komitea. Hankkeen kesto on 2,5 vuotta + 2 vuotta toimien seurantaa. Hankkeen kokonaisbudjetti on 1 997 665 €, josta Lapin liiton osuus on 301 200 €. Lapin liiton omarahoitus on 9 036 €.

Internationalization of Castilla y León (Espanja), Joensuu alueen Kehittämissyhtiö, JOSEK Ltd, Marshal's Office of Lower Silesian Voivodeship (Puola), Montanuniversität Leoben (Itävalta), Faculty of Sciences and Technology, NOVA University of Lisbon (Portugal), Company for the Mining Development (Portugal), The Freiberg Geocompetence Center, Saxon (Saksa), Saxon Upper Mining Authority (Saksa), Knowledge Transfer Network Ltd (Lounais-Englannin alue).

4 ALUEIDENKÄYTTÖ JA YMPÄRISTÖ

4.1 Alueidenkäytön tavoitteiden toteutuminen 2016

Alueidenkäyttö	
Tavoitteet	Toteuma
<p>Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavan jatkovalmistelu sovitetaan maankäyttö- ja rakennuslain muutoksen mukaiseen menettelyyn. Pyydetään tarvittavat viranomaisien ja eri ministeriöiden lausunnot, järjestetään ehdotusvaiheen ns. 2. viranomaisneuvottelu sekä asetetaan maakuntakaavaehdotus julkisesti nähtäville. Järjestetään yleisötilaisuudet, erillisneuvotteluja, ohjausryhmän kokouksia ja viranomaisten kaavaneuvotteluja. Valmistellaan vastineet kuulemisesta saatuun palautteeseen. Tarvittaessa täydennetään kaava-asiakirjoja. Natura-arvioinneista saatujen lausuntojen jälkeen viimeistellään Natura selvitys sekä kaava-asiakirjat ohjausryhmän ja hallituksen käsittelyyn. Varaudutaan ennen valtuustokäsittelyä toimittamaan maakuntakaava ympäristöministeriöön valtioneuvoston käsittelyä varten.</p>	<p>Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavaehdotus oli ministeriöillä, kunnilla, eri viranomaisilla ja keskeisillä yhteisöillä lausunnoilla 15.12.2015 – 1.2.2016 välisen ajan. Lausunnonantajille järjestettiin kaavaehdotuksen esittelytilaisuus 15.1.2016. Valmisteltiin vastineet saatuihin lausuntoihin ja hallitus hyväksyi vastineet 18.4.2016. Ehdotusvaiheen eli 2. viranomaisneuvottelu pidettiin 28.4.2016. Hallitus päätti 6.6.2016 (korjauksin) asettaa maakuntakaavaehdotuksen julkisesti nähtäville. Kemihaaran aluetta koskeva porotalous selvitys valmistui 28.6.2016. Viimeisteltiin maakuntakaavaehdotus ja asetettiin julkisesti nähtäville 15.8. – 14.9.2016 väliseksi ajaksi. Yleisötilaisuudet pidettiin kaikissa kaava-alueen kunnissa sekä Sodankylässä. Muistutuksia saatiin yhteensä 122 kpl. Laadittiin vastineet muistutuksiin ja tehtiin kaavaan muistutuksista johtuvat muutokset. Ohjausryhmä kokoontui 25.2. Savukoskella, 24.5. Sallassa ja 10.11. Posiolla.</p> <p>Natura-arvioinneista saatiin lausunnot Ely-keskukselta ja Metsähallitukselta sekä Kemihaaran osalta myös 16 suojelualueen haltijalta. Laadittiin ostopalveluna Naturan korvaavia toimenpiteitä ja vesienhoidon ympäristötavoitteista poikkeamista koskeva selvitys. Natura -selvityksen ohjaus- ja asiantuntijatyöryhmät kokoontuivat 14.1., 20.4., 17.6., 23.9. ja 1.11.2016. Ympäristöministeriössä neuvoteltiin 3.2., 1.6. ja 23.9.2016.</p> <p>Täydennettiin maakuntakaava-asiakirjoja saadun palautteen ja tehtyjen selvitysten perusteella. Laadittiin ostopalveluna Natura -selvitykseen liittyvä laadunvarmistusta ja valtioneuvoston esitystä koskeva työ.</p> <p>Hallitus hyväksyi 28.11.2016 vastineet Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavaehdotuksesta saatuun palautteeseen sekä maakuntakaavaehdotuksen ja siihen liittyvän valtioneuvostolle osoitetun pyynnön Naturasta poikkeamiseen. Asiakirjat toimitettiin ympäristöministeriöön valmisteltavaksi valtioneuvoston käsittelyä varten. Muistutuksen jättäneille, jotka olivat esittäneet yhteystietonsa, lähetettiin hallituksen päätös js perusteltu vastaus (vastine) muistutukseen.</p>
Käynnistetään Pohjois-Lapin maakuntakaavan laatiminen.	Pohjois-Lapin maakuntakaavan aloituskokous Inarin, Sodankylän ja Utsjoen kuntien sekä Pohjois-Lapin alueyhteistyön kuntayhtymän edustajien kanssa pidettiin Saariselällä 14.12.2016.
Varaudutaan Suhangon kaivoshankkeen vaihemaakuntakaavan painatukseen ja jakeluun.	Ympäristöministeriö vahvisti Suhangon kaivoshankkeen vaihemaakuntakaavan 13.1.2016 ja kaava kuulutettiin voimaan 25.1.2016. Kaava-asiakirjat painatettiin ja toimitettiin jakeluun.

<p>Varaudutaan Kemi-Tornio alueen ydinvoimamaakuntakaavan osittaisen kumoamisen painatukseen ja jakeluun.</p>	<p>Ympäristöministeriö vahvisti Kemi-Tornio alueen ydinvoimamaakuntakaavan osittaisen kumoamisen 10.5.2016 ja määräsi sen tulemaan voimaan. Voimaantulosta kuulutettiin 13.5.2016. Kaavasta valitettiin korkeimpaan hallinto-oikeuteen (KHO). Painatus ja jakelu tehdään KHO:n päätöksen jälkeen.</p>
<p>Merialuesuunnittelun käynnistäminen.</p>	<p>Osallistuttiin merialuesuunnittelun valmistelua koskeviin neuvotteluihin ja työpajoihin sekä Pohjanlahtivuoden valmistelukokouksiin. Merialuesuunnittelua koskeva maankäyttö- ja rakennuslain muutos tuli voimaan 1.10.2016. Osallistuttiin merialuesuunnittelua varten perustetun koordinaatioryhmän kokouksiin 1.9., 6.10. ja 11.11. ja 12.12.2017 sekä laajaan sidosryhmätilaisuuteen ja Itämeren merialuesuunnittelun foorumiin.</p>
<p>Osallistutaan Lappia koskeviin liikenne- ja logistiikkahankkeisiin ja -työryhmiin sekä huolehditaan Lapin liikennejärjestelmätyöryhmän toiminnasta ja yhteensovittamisesta maakunnan suunnitteluun ja maakuntakaavoitukseen.</p>	<p>Järjestettiin Lapin liikennejärjestelmätyöryhmän kokoukset 11.5. ja 11.10.2016. Osallistuttiin Pohjois-Suomen liikenne- ja logistiikkatyöryhmän toimintaan ja sen käynnistämään Pohjois-Suomen liikenne- ja logistiikkastrategian esiselvitystyöhön sekä syyskuussa käynnistetyn varsinaisen strategiatyön laadintaan. Pohjois-Suomen liikenne- ja logistiikkatyöryhmä kokoontui lähes joka kuukausi. Laajempi foorumi pidettiin 28.1., seminaari yhdessä BRWGTL:n (Barentsin liikenne- ja logistiikkatyöryhmä) kanssa 25. – 26.4.2016 sekä työpaja 11.10.2016. Osallistuttiin myös Päärataryhmän toimintaan sekä Satamien takamaatutkimuksen- ja Lapin saavutettavuus –hankkeen ohjausryhmiin.</p>
<p>Käynnistetään erillisrahoituksella pohjavesien suojelun ja kivianeshuollon yhteensovittamishankkeen jatkotyö (POSKI 2).</p>	<p>POSKI 2 ei saanut rahoitusta Lapin liiton hankkeena. Hanke käynnistyi GTK:n vetämänä loppuvuodesta 2016. Osallistuttiin hankkeen ohjausryhmän kokoukseen 9.12.2016.</p>
<p>Osallistutaan mm. hankkeiden YVA- ja kaavamenettelyihin, Rovajärven yhteistyöryhmään, Fennoskandian vihreän vyöhykkeen kansalliseen työryhmään, Lapin kulttuuriympäristön yhteistoimintaryhmään sekä Lapin rakennusperinneyhdistyksen hallitukseen.</p>	<p>Osallistuttiin eri hankkeiden ohjaus-, työ- ja seurantaryhmiin: mm. useiden tuulivoimapuistojen YVA:t, Kemijärven biotuotelaitoksen YVA ja Suurikuusikon kaivoksen laajennuksen YVA. Osallistuttiin myös Rovajärven yhteistyöryhmään ja Lapin rakennusperinne ry:n hallitukseen.</p>
<p>Maakuntakaavojen tavoitteiden toteuttamista sekä maakunnallisesti merkittävien hankkeiden alueidenkäytöllisiä edellytyksiä edistetään lausunnoilla, viranomaisneuvotteluissa ja ohjausryhmissä.</p>	<p>Annettiin 104 lausuntoa, jotka koskivat yleiskaavoja, asemakaavoja, YVA-ohjelmia ja -selostuksia, liikenne- ja tiesuunnitelmia, kaivoslain mukaisia lupia ja lakimuutoksia sekä muita alueidenkäyttöä koskevia asioita. Osallistuttiin 32 viranomaisneuvotteluun koskien yleis- ja asemakaavoja sekä YVA:n tarveharkintaa. Lisäksi osallistuttiin 16 ohjausryhmäkokoukseen ja 39 muuhun neuvotteluun tai tilaisuuteen koskien liiton ulkopuolisia hankkeita: mm. Suurikuusikon ja Hannukaisen kaivokset, TOKAT (poronhoidon paikkatiedot ja työkalut), Kuusamon, Pellon, Simon ja Ylitornion tuulivoimapuistot, Ylitornion keskustan kehittäminen sekä Metsähallituksen moottorikelkkailun edellytysten kehittäminen. MRL:n mukaisiin kuntien kanssa käytäviin kehittämiskeskusteluihin osallistuttiin 16 kunnan osalta.</p>

	Lausunnoissa ja kokouksissa välitettiin valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita sekä maakunnan suunnittelun ja maakuntakaavojen tavoitteita kuntakaavoitukseen ja muuhun alueidenkäytön suunnitteluun.
<p>Alueidenkäytön osalta vuosi 2016 painottui Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavaehdotuksen laatimiseen, Naturasta poikkeamiseen tarvittavien selvitysten tekoon sekä Pohjois-Suomen liikenne- ja logistiikkastrategian selvitystyöhön. Osallistuttiin myös pääosaan merkittävien hankkeiden ja YVA -prosessien ohjausryhmäkokouksista, kuntakaavojen viranomaisneuvotteluista ja kehittämiskeskusteluista sekä valmisteltiin pyydytetyt lausunnot.</p> <p>Tehtävät on suoritettu toimintasuunnitelman mukaisesti. Alueidenkäyttö ja ympäristö -vastuualueen toimintakatteen toteuma oli 100,1 % (31.12.2016).</p>	

4.2 Maakuntakaavatilanne

Lapin yleispiirteinen maankäyttö on tällä hetkellä ratkaistu Rovaniemen (Rovaniemi, Ranua), Itä-Lapin (Kemijärvi, Pelkosenniemi, Posio, Salla, Savukoski), Pohjois-Lapin (Inari, Sodankylä, Utsjoki), Tunturi-Lapin (Enontekiö, Kittilä, Kolari, Muonio) ja Länsi-Lapin (Kemi, Keminmaa, Pello, Simo, Tervola, Tornio, Ylitornio) maakuntakaavoilla.

Vaihemaa- ja rannikkoalueen tuulivoimamaakuntakaava, Rovaniemen vaihemaa- ja rannikkoalueen ydinvoimamaakuntakaavan osittainen kumoaminen ja osin Kemi-Tornio alueen ydinvoimamaakuntakaava, Soklin kaivoshankkeen vaihemaa- ja rannikkoalueen ydinvoimamaakuntakaava ja Suhangon kaivoshankkeen vaihemaa- ja rannikkoalueen ydinvoimamaakuntakaava.

Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavaehdotus on hyväksytty Lapin liiton hallituksessa 28.11.2016 ja toimitettiin ympäristöministeriöön valmisteltavaksi valtioneuvostolle Naturasta poikkeamista varten.

Pohjois-Lapin maakuntakaavaprosessi käynnistettiin aloituskokouksella.

4.3 Selvitykset

Vuoden 2016 aikana käynnissä olivat seuraavat Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavaa palvelevat selvitykset:

- Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavan Natura-alueita koskeva selvitys: Kemihaaran altaan aluevaraus ja Sallatunturin matkailupalvelujen alueen laajennus – esitys korvaavista toimenpiteistä.
- Kemihaaran altaan aluevaraus - porotalous selvitys

4.4 Lausunnot

Lapin liitto antoi toimintavuoden aikana 104 alueiden käyttöön ja ympäristöön liittyvää lausuntoa. Lausuntojen määrä oli edellisvuoden tasoa. Suurin osa lausunnoista annettiin kunnille ja Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Muita toistuvia tahoja olivat ympäristöministeriö, TUKES ja metsähallitus. Lausunnot koskivat mm. kuntakaavoja (69), YVA -ohjelmia ja –selostuksia, kaivoslupia, lakimuutoksia, tiesuunnitelmia, rakennusten suojelua sekä voimajohtohankkeita.

4.5 Ohjausryhmät, työryhmät, viranomaisneuvottelut

Monialaisen osaamisen ja yhteistyön merkitys on suuri. Alueidenkäytön suunnitteluun liittyviin kokouksiin ja neuvotteluihin osallistuttiin mahdollisuuksien mukaan. Maakuntakaavoituksen vuorovaikutteisuuden turvaamiseksi pidettiin viranomaisneuvotteluja sekä sidosryhmä – ja yleisötilaisuuksia.

Maakuntakaavoituksen yhteydessä, hankkeiden ohjausryhmissä, viranomaisneuvotteluissa sekä kuntien ja ympäristöhallinnon välisissä kehittämiskeskusteluissa välitettiin kunnille ja muille tahoille maakunnallisten tavoitteiden lisäksi muualta maakunnasta ja valtakunnasta saatua tietoa ja kokemusta.

Alueidenkäytön edustaja oli mukana mm. seuraavien hankkeiden ohjaus- ja seurantaryhmissä:

- Porotalouden paikkatieto (TOKAT)
- Maisemat ruotuun (MARU)
- Pohjavesien ja kiviaineshuollon yhteensovittaminen (POSKI II)
- Fennoskandian vihreä vyöhyke
- Harmonisoidut maakuntakaavat e-palveluiksi (HAME)
- Kemijärven Bioref –hankkeen YVA
- TEM, kaivoslain saamelaiskulttuurivaikutukset
- Ylitornion keskustan kehittäminen –hanke
- Sallatunturin kv. liikenteenväylä -hanke
- Suurikuusikon Kuotkun ja kaivosalueen laajennuksen YVA:t
- Kuusamon Maaningan tuulivoimahanke YVA
- Leipjön tuulivoimapuiston laajennuksen YVA
- Seipimäen ja Tikkanen tuulivoimapuiston YVA

Alueidenkäytön edustaja oli seuraavissa pysyvissä työryhmissä:

- Merialuesuunnittelun koordinaatioryhmä
- Lapin vesienhoidon yhteistyöryhmä
- Lapin liikennejärjestelmätyöryhmä
- Lapin kulttuuriympäristön yhteistoimintaryhmä
- Lapin Rakennusperinne ry
- Pohjois-Suomen liikenne- ja logistiikkatyöryhmä
- Pääratatyöryhmä
- Rovajärven yhteistyöryhmä
- SOVA-yhteyshenkilöverkosto

Maankäyttö- ja rakennuslain vaatimat viranomaisneuvottelut kuntakaavojen laadinnassa ovat edellyttäneet suurta työpanosta liitolta. Lisäksi vaativia YVA -hankkeita on vireillä paljon. Alueiden käytön henkilöt osallistuivat noin 21 liiton ulkopuoliseen ohjaus- tai työryhmään. Liitto oli mukana 16 Lapin Ely-keskuksen ja kuntien välisistä kehittämiskeskusteluista. Lausunnoissa ja neuvotteluissa esitetyt kannanotot on yleensä otettu hyvin huomioon. Suurin vaikuttavuus on ohjaus- ja työryhmiin osallistumisella ja viranomaisneuvotteluilla.

Alueidenkäytön vastuualue on tukenut aluekehityksen ja vaikuttamisen vastuualueita toimialaansa liittyvissä kysymyksissä mm. osallistumalla vastuualueittensa koskevien hankkeiden neuvotteluihin ja ohjausryhmiin sekä tuottamalla tarvittavaa kartta- ja paikkatietomateriaalia. Alueidenkäyttö on vastavasti saanut muiden vastuualueiden asiantuntemusta mm. ennakkoinnissa, tilastollisissa, elinkeinopoliittisissa ja muissa toiminnallisissa asioissa.

4.6 Tiedottaminen

Vahvistettujen ja vireillä olevien maakuntakaavojen aineistot ovat internetissä. Sidosryhmäneuvottelujen ja yleisötilaisuuksien avulla tietoa on viety kentälle laajan osallistumisen ja avoimen valmistelun turvaamiseksi. Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavan mediaviestintään panostettiin muun muassa vastuutoimittajatapaamisilla, taustoittavilla materiaaleilla kaavaprosessista ja tiedotteilla. Lapin Kansan uutisointi maakuntakaavasta oli monipuolista ja asiaperusteista. Lapin liikennejärjestelmätyöryhmälle ja Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavan ohjausryhmälle oli käytössä extranetsivustot. Myös Twitter-aviestintä on otettu käyttöön.

4.7 Voimavarojen käyttö

Alueidenkäytön vastuualueen oma henkilökunta (4 htv) vastasi Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavan laatimisesta ja ohjasi konsulttityönä tehtäviä selvityksiä. Oma henkilökunta myös valmisteli lausunnot sekä osallistui pääosaan kuntakaavoituksen viranomaisneuvotteluista, liikenne- ja logistiikkahankkeiden työryhmistä ja YVA- ja muista ohjaus- ja seurantatyöryhmistä. Voimavaroja kasvatettiin tekemällä yhteistyötä viranomaisten ja muiden osallisten kanssa monipuolisen asiantuntemuksen varmistamiseksi.

Vastuualueen henkilöstöön kuuluivat:

- Suunnittelujohtaja
- Maakuntainsinööri
- Aluesuunnittelija
- Aluesuunnittelija

5 VAIKUTTAMINEN

5.1 Strategia- ja ohjelmatyö 2016

Maakuntaohjelman/Lappi sopimuksen uudistaminen vuosille 2018-2021 aloitettiin alkuvuoden aikana päättyvän sopimuksen laaja-alaisella arvioinnilla. Arvioinnissa korostettiin Lapin omaleimaista, muista erottuvaa otetta ja kehoitettiin Lappia jatkamaan strategiatyötä samalla omintakeisella otteella. Strategiaprosessia uudistettiin integroimalla ennakointityö ja pohjoisen tulevaisuuskuva työn lähtökohdiksi, hankkimalla työn tueksi VTT:lta strategiaosaamista ja ostamalla Tahkokallio Design Oy:lta palvelumuotoiluosaamista työpajatyöskentelyyn. Sopimusta valmistellaan tällä hetkellä neljän teeman pohjalta: 1) arktinen talous, 2) osaamisen, työn ja innovaatioympäristön muutos, 3) menestyksen väliaineet – johtajuuden muutos ja 4) saavutettavuus. Vuoden 2017 aikana sopimus valmistuu ja teemat täsmentyvät. Ohjelmassa tehtävät valinnat ohjaavat käytännössä aluekehittämisen resursointia ja hankepäättöksi seuraavien neljän vuoden ajan

Lappisopimuksen toteuttamissuunnitelma 2017-18 valmistui lokakuussa 2016. Siinä määriteltiin keskeiset toimenpiteet Lapin kehittämisen strategisilla painopistealoilla (Kilpailukykyä ja työtä, rakenne- muutokseen vastaaminen, yhteydet ovat kunnossa).

Alueelliset innovaatiot ja kokeilut (AIKO) -rahoitus on kansallinen aluekehityksen määräraha vuosille 2016-2018. Rahoitus on yksi Suomen hallituksen ”Kilpailukyyn vahvistaminen elin-keinoelämän ja yrittäjyyden edellytyksiä parantamalla” -kärki-hankkeen toimenpide. Aiko-rahoituksen alueellista jakoa

ja teemallista suuntaamista varten maakunnat laativat nk. varautumissuunnitelmat alkuvuodesta 2016. Lapissa päätettiin rahoitusta suunnata älykään arktisen osaamiskeskittymän rakentamiseen, arktiseen digitalisaatioon ja robotiikkaan. Lapin varautumissuunnitelma valmistui ja hyväksyttiin MYR:n kokouksessa 29.2. 16

5.2 Etujen ajaminen ja kunta-asiat

Edunvalvonnan painopiste on vuoden 2016 ajan ollut sote- ja maakuntauudistuksen valmistelussa. Liitto on pyrkinyt lausunnoillaan ja kannanotoillaan vaikuttamaan selkeään maakuntahallinnon ja aidon itsehallinnon syntyymiseen ja toisaalta kuntien toimintaedellytysten turvaamiseen.

Liiton edunvalvontaa kohdistettiin myös biotaloushankkeisiin, matkailuun, koulutukseen, infrastruktuuriin kalastukseen ja petopolitiikkaan.

Eduskunnan hallintovaliokunta, perustuslakivaliokunta ja puhemies tekivät kukin oman vierailunsa Inariin kevään aikana. Ympäristövaliokunnan matka suuntautui Rovaniemeltä Tornioon. Vierailun teemoina olivat biotalous, tulvasuojelu ja Torniojoen lohi. Lapin kansanedustajien maakuntamatka tehtiin Sodankylään ja Inariin.

Elinkeinojen edunvalvontaryhmä kokoontui kolmesti

Kunta-asiantuntija Jaana Koskela aloitti työnsä Lapin liitossa 1.8.2016. Liiton kuntataloustyöryhmä kokoontui toimintavuoden aikana kaksi kertaa. Työryhmän puheenjohtajana toimi kunnanjohtaja Tapani Melaluoto. Kuntataloustyöryhmä on toiminnassaan seurannut kuntien toimintaan liittyviä uudistushankkeita ja pyrkinyt vaikuttamaan Lapin kuntien taloudellisen tilanteen vahvistumiseen.

Kuntapäivä järjestettiin poikkeuksellisesti keväällä valtuuston kokouksen yhteydessä 23.5. Päivän teemana oli ”uusi kunta”.

Kunnanjohtajien tapaamiset .....

5.3 Työllistymistä edistävä yhteispalveluverkosto (TYP)

Lapin liitto oli aktiivisesti mukana muodostamassa Lapin työllistymistä edistävän yhteispalveluverkoston (TYP). Työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu on yhteistoimintamalli, jossa TE-toimisto, kunta ja Kela yhdessä arvioivat työttömien palvelutarpeet, suunnittelevat heille työllistymisen kannalta tarkoituksenmukaiset palvelukokonaisuudet sekä vastaavat työllistymisprosessien etenemisestä ja seurannasta. Toiminnan tavoitteena on edistää työttömien työllistymistä tarjoamalla heille monialaisena yhteispalveluna julkisia työvoimapalveluja sekä sosiaali-, terveys- ja kuntoutuspalveluja siten kuin em. palvelujen tarjoamisesta erikseen säädetään.

Lapissa TYP toiminnan järjestämisvastuu on sovittu Lapin liitolle. 1.1.2016 alkaen tehtävää on ryhtynyt hoitamaan johtava työllisyysasiantuntija Tuija Keihtä. Hänen tehtävänä on vastata

1) monialaisen yhteispalvelun yhteisten toimipisteiden toiminnan ja muualla kuin yhteisissä toimipisteissä tarjottavan monialaisen yhteispalvelun organisoinnista;

- 2) monialaisen yhteispalvelun tavoitteiden ja palvelujen järjestämiseen tarkoitettujen määrärahojen käyttösuunnitelman toteutumisen seurannasta;
- 3) johtoryhmässä käsiteltävien asioiden valmistelusta ja esittelystä johtoryhmälle;
- 4) monialaisen yhteispalvelun yhteistyökäytäntöjen ja asiakasprosessien kehittämisestä.

5.4 Matkailu

Matkailun kehittämistä jatkettiin Lapin matkailustrategia 2015 - 2018 tavoitteiden mukaisesti. Strategisena painopisteenä oli jo edellisvuonna alkanut Digi Aurora asiantuntijaryhmän työskentely. Digi Aurora edistää matkailun ja liikenteen parempaa linkittämistä sekä sähköisen liiketoiminnan kehittämistä matkailutoimialalla. Asiantuntijaryhmän työskentelyn pohjalta hankkeistettiin ”Digi Aurora konsepti- ja liiketoimintasuunnitelman” laatiminen. Hankehakemus jätettiin keväällä ja se sai rahoituspäätöksen lokakuussa 2016. Toteutukseen kilpailutettiin konsultti ja valituksi tuli FCG. Digi Aurora asiantuntijaryhmä jatkaa hankkeen ohjausryhmänä ja lisäksi työtä sparraamaan kutsutaan ns. Expert crowdsourcing -ryhmä.

Matkailuasiantuntija vieraili kevään aikana kaikissa matkailun alueorganisaatioissa esittelemässä matkailustrategian painotuksia, sparraamassa hankeideoita ja tiedottamassa Digi Aurora -työstä. Matkailun ja luonnontuotealan yhteinen seminaari järjestettiin toukokuussa Jerisjärvellä. Seminaarin toteutettiin yhteistyössä ELY-keskuksen ja Proagrian kanssa. Paikalle saapui noin kolmekymmentä osallistujaa, mukana kummankin toimialan yrittäjiä.

Matkailun edunvalvonnassa keskityttiin edelleen lentoliikennejärjestelmän kehittämiseen ja metsähallituslain uudistukseen. Lentoliikenne on kehittynyt suorien yhteyksien kautta erinomaisesti, mutta metsähallituksen maanvuokrien hintataso on edelleen edunvalvonnassa ajankohtainen asia. Matkailuasiantuntija kävi esittelemässä Lapin matkailutoimijoiden edunvalvontatavoitteita Valtiovarainvaliokunnan Työ- ja elinkeinojaostolle lokakuussa.

Lapin lentoliikenteen kehittämiseksi Lapin matkailutoimijat ja Finnair jatkoivat säännöllisiä kokoontumisia. Lentoliikenteen kehittämisen kansallisen tason työssä Lapin liitto koordinoi Pohjois-Suomen työryhmän toimintaa. VR:n kanssa neuvoteltiin alkuvuodesta henkilökohtaisen palvelun palauttamisesta lipunmyyntipisteisiin Lapin rautatieasemille, mutta heikoin tuloksin.

Matkailun asiantuntijaryhmä kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa. Lisäksi matkailuasiantuntija osallistui House of Laplandin markkinointiryhmän (Mary) toimintaan sekä lisäksi mm. Matkailun ja kulttuurin ennakoituklusterin sekä uunituoreen Matkailuklusterin työskentelyyn. Keväällä matkailuasiantuntija kutsuttiin Lapin matkailuelinkeinon liiton (LME) hallituksen jäseneksi. Syksyllä Tasavallan presidentti vieraili LME:n vieraana ja tässä tilaisuudessa myös matkailuasiantuntijalla oli kunnia olla mukana.

Barentsin matkailun yhteistyöryhmä JWGT kokoontui kerran vuoden aikana, mutta matkailuasiantuntija ei päässyt kokoukseen mukaan. Sen sijaan yhteydenpitoa jatkettiin mm. Visit Arctic Europe -kousten mahdollistamissa kahdenkeskisissä tapaamisissa sekä sähköpostitse.

Lapin matkailuparlamentti 2016 järjestettiin yhteistyössä LME:n ja MTI:n kanssa. Tapahtumapaikkana oli Olos. Tilaisuuden tiedottamisessa hyödynnettiin mediaviestinnän lisäksi sosiaalista mediaa. Kansainvälisen mediatiedottamisen osalta hyödynnettiin House of Laplandin mediapalvelua. Seminaariin osallistui noin 190 henkilöä ja kustannukset katettiin tapahtuman osallistumismaksuilla sekä sponsoroituella.

5.5 Kemihaaran tulva- ja energia-altaan vahinkojen ja menetysten kompensoiminen

Lapin liiton hallituksen 9.11.2015 pidetyn hallituksen kokouspöytäkirjassa todetaan, että mikäli Kemijoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelma sekä Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaava vahvistuvat esitetyn laisina, ovat ensimmäiset edellytykset altaan rakentamiselle luotu. Liiton hallitus päättikin perustaa Ylä-Kemijoen työryhmän kartoittamaan Kemihaaran alueelle mahdollisesti sijoittuvan säännöstelyaltaan aiheuttamia menetyksiä kompensoivia toimenpiteitä. Työryhmän toimikausi-kaudeksi asetettiin 15.11.2015 - 31.12.2016.

Allasalueen kunnista Kemijärvi ja Pelkosenniemi päättivät jättäytyä työryhmän ulkopuolelle. Näiden päätösten johdosta työryhmän kokoonpanoksi muodostui seuraava:

<u>Varsinainen</u>	<u>jäsen</u>	<u>varajäsen</u>
Lapin liitto	Markku Harju, puheenjohtaja	
Lapin liitto	Maiju Hyry, sihteeri	
Salla	Veli Erkki Heikkilä	Olli Saariniemi
Salla	Erkki Parkkinen	Pekka Huhtala
Savukoski	Jouni Halonen	Teuvo Karpeeki
Savukoski	Jarmo Ahtinen	Antti Mulari

Työryhmä kokoontui kuusi kertaa ja kutsui kuultavaksi eri osapuolia. Raportissaan työryhmä esittää, että altaan toteuttaja ja kunnat solmivat sopimuksen, jossa altaan toteuttaja sitoutuu avoimeen yhteistyöhön allas alueen kuntien ja elinkeinoelämän kanssa ja toteuttamaan altaan aiheuttamia menetyksiä korvaavia toimenpiteitä. Näitä toimenpiteitä olisivat ryhmän mukaan mm. kunnille osoitettu vuotuinen säännöstelymaksu; voimalaitoksen toteuttaminen erillisenä yhtiönä niin, että allasalueen kunnat tulisivat siihen osastajiksi; paikallisen työvoiman käyttäminen mahdollisimman paljon; poromäärien leikkausten korvaaminen täysimääräisesti; ammatti- ja kottarvekalstuksen tarvitseman infrastruktuurin rakentaminen ja vaelluskalojen palauttamisen tukeminen.

5.6 11th Fennoscandian Exploration and Mining (FEM 2017)

Suomen Lapissa Kittilän Levillä järjestettävä kansainvälinen FEM on Euroopan suurimpia ja merkittävimpiä kaivannais- ja mineraaliteollisuuden tapahtumia, kooten yhteen alan asiantuntijoita ja johtajia globaalisti. 11. FEM konferenssikonkaisuus (tieteelliset lyhytkurssit, konferenssi, oheisnäyttely, kaivoskursiot sekä oheis- ja iltatapahtumat) toteutetaan 30.10.- 3.11.2017. Vuodesta 2013 lähtien osallistujamäärä on ollut yli 1000 henkeä, kansallisuuksia 25 maasta.

Alueella toimivat ja toiminnan aloittamisesta kiinnostuneet yritykset pitävät konferenssia merkittävänä tapahtumana, jossa markkinointi, verkostoituminen ja bisneksen tekeminen on tuloksellista. FEM:llä on kaivosalan verkostojen kehittämisen ja ylläpitämisen lisäksi imagollisesti myönteisiä sekä taloudellisesti merkittäviä vaikutuksia Lapille ja koko Fennoskandian alueelle.

FEM 2017 konferenssin käytännön järjestelyt aloitettiin vuoden 2016 alussa: mm. tilavaraukset, hankintojen kilpailuttaminen, markkinoinnin ja työryhmäkokousten suunnittelu. Ennakkomarkkinointi käynnistyi perinteen mukaisesti FEM yhteistyökumppanin, Prospectors & Developers Association of Canada (PDAC), kaivosalan megatapahtumassa (osallistujia yli 22 000) Torontossa Kanadassa viikolla

10. FEM-projektipäällikkö vastasi tapahtuman yhteydessä järjestetyn investoijille suunnatun Fennoscandian luncheonin koordinoinnista. FEM-projektipäällikkö osallistui PDAC:n lisäksi mm. Arctic Business Forum:iin sekä Tekesin Green Mining ohjelman loppuseminaariin.

FEM työryhmät kokoontuivat 3 kertaa vuoden 2016 aikana. Tapahtuman rekisteröityminen avataan helmikuussa 2017, lopullinen konferenssiohjelma julkaistaan syksyllä. Konferenssiin kutsutaan puhujiksi nelisenkymmentä malminetsintä- ja kaivosyhtiöiden, yliopistojen, tutkimuskeskusten, suurlähetystöjen sekä viranomaisten edustajaa. Konferenssin aikana jaetaan arvostetut palkinnot: Fennoscandian Mining Award, FEM Special Award ja Agnico Eagle Award, 10 000 €. FEM tulee juhlistamaan Suomen 100-vuotisjuhlaa sekä Kanadan 150-vuotisjuhlaa, suunnittelu käynnistyi kesäkuussa yhteistyössä Kanadan Suomen suurlähetystön kanssa. Myös Suomen Arktisen neuvoston puheenjohtajuus tullaan huomioimaan ohjelmassa.

Lapin liiton FEM yhteistyökumppanit: Pohjois-Pohjanmaan liitto, Kainuun liitto, Pohjois-Karjalan maakuntaliitto, Suomen, Ruotsin ja Norjan geologian tutkimuskeskukset, Oulun yliopisto, Luleån tekninen yliopisto, Tromssan Arktinen yliopisto, Työ- ja elinkeinoministeriö sekä Kaivosteollisuus ry, jota edustavat Agnico Eagle Finland Oy ja Anglo American. FEM yhteistyöpartnerit: Prospectors & Developers Association of Canada (PDAC) ja Kanadan Suomen suurlähetystö. Joka toinen vuosi toteutettava FEM konferenssikokonaisuus järjestetään Lapin liiton vetovastuulla projektimuotoisesti ilman tukirahoitusta, kustannukset katetaan tulo- ja sponsorirahoituksella.

5.7 Toimialaennakointi – ennakointihankkeet

Lapin liitto vastaa aluekehityslain mukaisesti ennakkoinnin yhteensovittamisesta maakunnassa sekä arvioi ja seuraa maakunnan ja sen osien kehitystä. Tätä toteutettiin Ennakkoinnin pohjoinen yhteistyö -hankkeella (kesto 31.3.2018 saakka). Lapin liitossa valmisteltiin syksyn aikana myös organisaation Ennakointilupaus, joka on nähtävillä Lapin luotsi -sivustolla.

Ennakkoinnin pohjoinen yhteistyö -hankkeessa toteutettiin Pohjoisen näkymät 2040 - skenaarioprosessi, jonka tulokset koottiin kolmeksi eri tulevaisuusskenaarioksi. Skenaarioiden pohjalta luotiin Lapin tulevaisuuskuva vuodelle 2040, jota hyödynnettiin Lappi-sopimuksen päivitysprosessissa.

Hankkeessa käynnistettiin uudella kokoonpanolla kolme ennakkoinnin toimialaklusteria: kaivosteollisuuden kestävään liiketoimintaan sekä luoville aloille ja matkailualalle sekä kehitettiin jo käynnissä olevien klusterien toimintaa erityisesti klusterien välisessä yhteistyössä. Klustereissa kerätyn aineiston pohjalta tuotettiin myös erillisselvitys työn muutoksesta ja digitalisaatiosta eri toimialoilla Lapissa. Hankkeessa tuettiin Lapin toimintaympäristökuvauksen 2016 kokoamista Lapin luotsiin sekä Lapin suhdannekatsauksen toteuttamista.

Elokuussa järjestettiin Rovaniemellä kaksipäiväinen EN RLMM -verkoston (European Network of Regional Labor Market Monitoring) seminaari. Seminaarissa myös esiteltiin lappilaista ennakointitoimintaa sekä erillisselvityksen tulokset. Seminaarin yhteydessä järjestettiin myös Tulevaisuusselontekoon liittyvä alueellinen työpaja. Kansallista ennakointiyhteistyötä tehtiin lisäksi IP-alueen ennakoijien kanssa, sekä Kansallisen ennakointiverkoston (KEV) kanssa järjestämällä esimerkiksi alueellisia työpajoja. Hanke oli mukana myös OPH:n aikuiskoulutuksen ennakointihankkeen Lapin pilotin suunnittelussa sekä toteuttamassa Tulevaisuuden kunta -työpajoja Itä-Lapissa.

Ennakointitiedon kokoamista ja välittämistä tehtiin LapinLuotsi Twitterissä, Lapin luotsin sivuilla ja Ennakkoinnin uutiskirjeissä.

Ennakoinnin pohjoinen yhteistyö -hankkeen kokonaiskustannukset ovat 400 000 €. Hanke toteutetaan Kestävää kasvua ja työtä 2014 - 2020 Suomen rakennerahasto-ohjelmassa Euroopan sosiaalirahaston (ESR) tuella ja sen rahoittamisesta vastaa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus. Hankkeessa työskentelee ennakointikoordinaattori/projektipäällikkö sekä projektikoordinaattori.

5.8 Lapland-Above Ordinary Bränditeot -hanke

Lapland – Above Ordinary Bränditeot -hanke jatkaa Lapissa tehtyä brändityötä ja on seuraava askel kohti vahvaa, monipuolista ja houkuttelevaa Lappi-brändiä. Lapin liiton hallinnoima hanke toteutetaan yhteistyössä Lapin yhteisen markkinointi- ja viestintätalon House of Laplandin kanssa.

Hankkeen tavoitteena on toteuttaa brändiviestintää maakunnan ulkopuolella ja ulkomailla sijaitseville kohderyhmille. Tärkeimpinä toimenpiteinä ovat kaksi strategista bränditekoa, joita ovat brändikumppanuuksien rakentaminen muiden tunnettujen brändien kanssa, sekä Lapland Ambassadors -verkon luominen brändiviestinnän tueksi. Lisäksi hankkeessa hallinnoidaan, ylläpidetään ja kehitetään Lappi-brändin sisältöjä.

Hankkeessa on aloitettu brändikumppanuudet Googlen, Finnairin ja Finavian kanssa. Brändikumppaneiden kanssa tehdään yhteistyötä sisällöntuotannossa, markkinointikampanjoissa sekä mm. tapahtumajärjestämisessä. Brändikumppaneina toimii myös joukko House of Laplandin kumppaniyrityksiä Lapista.

Lapland Ambassador-verkostoon on kutsuttu asiantuntijoita, jotka toimivat Lapin yhteisten asioiden kasvoina mediassa ja omissa verkostoissaan. Lapland Ambessoreiksi on valittu Arctia Oy:n toimitusjohtaja Tero Vauraste, Saamelaisalueen koulutuskeskuksen rehtori Liisa Holmberg, entinen alppihihtäjä Tanja Poutiainen-Rinne, yritysjohton konsultti ja puhuja Tuija Seipell sekä juontaja Mikko ”Peltsi” Peltola. Syyskuussa Eduskunnan Pikkuparlamentissa järjestettiin ensimmäinen Lapin lähettäläiden vastaanotto House of Laplandin Pohjoinen means Business -tapahtuman yhteydessä. Verkostoitumistilaisuudessa paikalla oli median edustajia, vaikuttajia sekä brändikumppaneita.

Hankkeessa on tehty sisällöntuotantoa verkkoon sekä materiaalipankkiin. Materiaalipankkiin on tuotettu uusia kuvia sekä infograafeja. Hankkeessa on myös tehty sisällöntuotantoa osajien ja asukkaiden kohderyhmän houkuttelemiseksi Lappiin. Sisältöä tuotetaan lapland.fi –verkkosivuille Mun Lappiosioon, Mun Lappi-Facebook-sivulle sekä Instagram-tilille.

Loppuvuodesta teetettiin tutkimus potentiaalisten Lappiin muuttajien profiloinnista ja segmentoinnista. Tutkimuksessa selvitettiin Lapista asuinpaikkana kiinnostuneiden ihmisten persoonaa, arvomaailmaa sekä median käyttötapoja. Tutkimuksesta saadut tulokset auttavat kohdentamaan markkinointia entistä tarkemmin niille, joita Lappiin muuttaminen voisi kiinnostaa

5.9 Lappilaiset elinkeinot – hanke

Maakunnan kehittämisrahalla toteutetun Lappilaiset elinkeinot- hankkeen keskeisenä tavoitteena oli vaikuttaa poronhoitoalueen peto-ongelmaan niin, että poronhoitajien perustuslailliset oikeudet omaisuuden turvataan ja oikeus hankkia toimeentulonsa valitsemallaan elinkeinolla toteutuu.

Lohiasioissa tavoitteena oli, että kansainvälisellä ja kansallisella tasolla tehtäisiin luonnonlohen kalastuksen säätelyssä sellaisia päätöksiä, joiden seurauksena jokiin pääsee vuosittain riittävä määrä emokalvoja. Hanke päättyi tammikuussa 2016. Hankkeen kokonaiskesto oli 1.6.2013–31.1.2016. Maakunnan kehittämisrahalla toteutetun hankkeen hyväksytyt kokonaiskustannukset olivat 215 000 €.

5.10 Kemijoen vaelluskalakantojen elvyttämishanke

Hanke toteutetaan Kemijoki Oy:n ja PVO-Vesivoima Oy:n rahoittamana. Hankkeen kesto on 1.5.2016–30.10.2017 ja kokonaisbudjetti 120. 000 €.

Lapin liitto toimii koordinaattorina Kemi- ja Ounasjoen vaelluskalakantojen elvyttämiseen tähtäävän toimenpidesuunnitelman laatimisessa ja toimeenpanossa sidosryhmien tavoitteiden sekä hallitusohjelman kirjausten toteuttamiseksi. Keskeisimpiä sidosryhmiä ovat maa- ja metsätalousministeriö, Lapin ELY-keskus, vaikutusalueen kunnat, Metsähallitus, kalastusalueet ja kalaveden osakaskunnat Kemijoen ja Perämerellä, ammattikalastajat, Kalatalouden keskusliitto, Lapin vapaa-ajan ja muut kalastajajärjestöt, matkailuyritykset, joki-, järvi- ja merialueen asukkaat.

Osapuolten tavoitteena on johtaa ja ohjata toimenpidesuunnitelman laatimista sekä valvoa toimenpidesuunnitelman mukaisten toimenpiteiden ja osaprojektien toteutumista. Hankkeen ohjausryhmä koontui vuoden 2016 aikana yhteensä viisi kertaa.

5.11 Arktinen biotalous

Arktinen biotalous -hanke käynnistyi helmikuussa 2016. Hankkeen avulla vahvistetaan ja mahdollistetaan Lapin biotaloustoimijoiden yhteistyötä toimiala- ja organisaatorajat ylittävällä koordinaatiolla ja viestinnällä. Hankkeessa laaditaan Suomen biotalousstrategiaa toteuttava Arktisen biotalouden kehittämisohjelma, jossa kuvataan konkreettisia toimenpiteitä alalla vuoteen 2025. Kehittämisohjelman lisäksi laaditaan myös omat ohjelmansa elintarvikkeille sekä hajautetulle uusiutuvalla energialle konkreettisine toimenpiteineen ja tavoitteineen, koska nämä teemat toimivat kärkinä maaseutuklusterissa.

Vuoden 2016 aikana hankkeessa on alettu systemaattisesti työskennellä yhdessä eri teemojen alla tavoitteena pysäyttää pääomapako lappilaiselta maaseudulta. Hanke toteuttaa oman osansa Arktinen älykäs maaseutuverkosto -klusterista, joka on keräämässä yhteen lukuisia innokkaita toimijoita kehittämään lappilaisia elinkeinoja ja yrittäjyyttä. Yhteistyössä on mukana laaja kirjo erilaisia toimijoita kuten koulutus, tutkimus, kunnat ja yrittäjät.

Hankkeen viestinnän linjaukset tehtiin keväällä 2016. Niissä korostetaan hankkeen päätavoitteiden tukemista viestinnän keinoin: tunnistamalla kohderyhmät, keräämällä, viilaamalla ja jakamalla tietoa sekä brändäämällä arktista biotaloutta teema-alueittain. Kanaviksi valikoitui verkkosivujen lisäksi sosiaalisesta mediasta Twitter ja myöhemmin Facebook sekä parin kuukauden välein teemoittain ilmestyvä uutiskirje. Pääviestit tarkennettiin joulukuussa 2016. Niitä lähdetään viemään systemaattisesti eteenpäin kaikessa työssä ja viestinnässä. Hankkeen kaksi pääviestiä ovat ”Arktisesta biotaloudesta työtä ja toimeentuloa Lappiin” sekä ”Maailman puhtaimpien resurssien hyödyntämistä kestäväällä tavalla Lapissa”. Nämä kaksi pääviestiä kattavat koko hankkeen toiminnan. Lisäksi jokaisella pääteemaryhmällä on omat viestinsä, jota kaikessa toiminnassa korostetaan. Käy tutustumassa pääviestihimme kotisivuillamme, jonka linkin löydät luvun lopusta.

Pääteemoja hankkeessa on neljä: elintarvikkeet ja luonnontuotteet, puurakentaminen, sininen biotalous sekä hajautettu uusiutuva energia. Elintarvikkeiden ja luonnontuotteiden osalta työskentely on jo

pitkällä. Vuoden 2016 puolella teeman alla aloitettiin työpajatyöskentely sekä elintarvikeohjelman kirjoittaminen. Tavoitteena on jatkojalostamalla lappilaisia raaka-aineita mahdollistaa uudenlaista maa-seutuyrittäjyyttä. Elintarvikeohjelman visio on tuottaa 30 % kulutetuista elintarvikkeista jatkojalostettuina tuotteina. Myös hajautettu uusiutuva energia -teemaryhmä aloitti ohjelman laatimisen sekä työpajatyöskentelynsä vuoden 2016 puolella. Energian suhteen tavoitteemme on saada Lappiin 10 energiaomavaraista kylää vuoteen 2025 mennessä ja myöhemmin 100 energiaomavaraista kylää.

Puurakentamisen teemassa hankkeessa toteutetaan puutietoiskuja puurakentamisen eduista alan yrittäjille ja julkisen sektorin edustajille. Puurakentamisteeman tavoitteena on saada julkisesta sektorista puurakentamisen arvostaja ja edelläkävijä. Sininen biotalous -ryhmä kokoontui ensimmäisen kerran joulukuussa 2016 pohtimaan kalatalouden tarvittavia toimenpiteitä Lapissa. Tavoitteenamme sininen biotalous -ryhmän toiminnan kautta on realisoida lappilaisen puhtaan ja laadukkaan kalan valtava potentiaali.

Kotisivut: <http://www.lappi.fi/lapinliitto/arktinen-biotalous>

Facebook: <https://www.facebook.com/arktinenbio/>

Twitter: <https://twitter.com/arktinenbio>

Biotalousuutiset-blogi: <http://biotalousuutiset.blogspot.fi/>

5.12 Maaseudun arjen palveluverkosto -hanke

Maaseudun arjen palveluverkosto -hankkeen päämääränä on lisätä harvaan asuttujen alueiden ihmisten hyvinvointia ja arjen turvallisuutta sekä ehkäistä syrjäytymistä. Hankkeessa rakennetaan Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan kuntiin laaja-alaisia ja eri sektorirajat ylittäviä yhteistyöverkostoja, joiden avulla varmistetaan ja monipuolistetaan harvaanasutun alueen lähi- ja etäpalveluja. Hankkeella lisätään myös turvallisuusriskien hallintaan liittyvää osaamista kunnissa ja järjestöissä sekä luodaan turvallisuusverkosto, joka on ongelmatilanteen tai kriisin sattuessa viranomaisten käytettävissä. Lisäksi hankkeessa koostetaan maakunnallinen hyvinvointikertomus.

Hankkeen toiminta käynnistyi elokuussa 2016 ja se päättyi vuoden 2018 lopussa. Hanke on Lapin liiton hallinnoima ja toteutetaan Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan maakunnissa. Maaseudun arjen palveluverkosto -hankkeen rahoittavat Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukset Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmasta 2014–2020. Hankkeen kokonaisbudjetti on 617 850 euroa, josta kuntien omarahoitussosuus on 6,47 prosenttia.

Syksyllä 2016 hankkeeseen palkattiin verkostojohtaja sekä verkostokoordinaattorit molempiin maakuntiin.

Hankkeen tavoitteena on levittää arjen turvan toimintamalli 30–40 kuntaan Lapissa ja Pohjois-Pohjanmaalla. Syksyllä 2016 Lapin kunnanjohtajien kanssa käytiin neuvottelut arjen turvan toimintamallista seutukunnittain. Lapissa 20 kuntaa lähtee toteuttamaan toimintamallia. Pohjois-Pohjanmaalla kuusi kuntaa sitoutui toimintamallin käyttöönottoon syksyllä 2016. Kuntien kanssa on aloitettu keskustelut hankkeen jatkotoimenpiteistä. Yhteyshenkilö ja kehittämisen kohde on päätetty useimmissa kunnissa.

Yhteistyö maakunnallisten ja alueellisten toimijoiden kanssa on aloitettu tulevaisuuden kunnan ja tulevaisuuden maakunnan sekä sote-alueiden yhdyspintojen rakentamiseksi. Loppuvuodesta 2016 sovittiin, että Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos tekee toimintamallin taloudellisista ja hyvinvointivaikutuksista tutkimuksen, jonka avulla toimintamallin käyttöönottoa ja levittämistä voidaan edistää.

5.13 Arktisen erikoistumisen hankkeet

Helmikuussa 2016 Lapin liitto käynnisti Alueellisen klusterityön koordinointi ja kumppanuus MKR-hankkeen koordinaatiohankkeena, jonka tehtävänä oli varmistaa Arctic Smartness toiminnan jatkuvuus. Hanke linkittyy synergisesti ASE EKR -hankkeeseen, joka alkoi virallisesti syksyllä 2016. Tässä koordinaatiohankkeessa keskityttiin erityisesti koko ASE kokonaisuuden näkökulmasta johtamaan ensimmäistä työpakettia - Yrityslähtöisen klusteritoiminnan vahvistaminen ja alueellisen yhteistyön edelleen kehittäminen. Arctic Smartness eli Lappi klustereita ovat:

- Arktinen teollisuus ja kiertotalous (Cleantech), vetovastuu Kemin DIGIPOLIS Oy;
- Arktinen älykäs maaseutuverkosto, vetovastuu ProAgria Lappi;
- Arktinen muotoilu, vetovastuu Lapin yliopisto, Taiteiden tiedekunta;
- Arktiset toimintaympäristöt, vetovastuu Lapin ammattikorkeakoulu;
- Arktinen turvallisuus, vetovastuu Matkailun tutkimus- ja koulutusinstituutti;

Arctic Smartness alueellisen klusterityön vahvistamista edistettiin yksittäisten klusteritapaamisten, kesäkuun välietappi ja hanketreffitapahtuman kautta ja erilaisilla yhteisillä ASE hanketapaamisilla (4 kertaa). Lisäksi raportointikauden aikana oli 20 erillistä kehittämistapaamista eri ASE toimijoiden ja sidosryhmien kanssa.

Klusterien toiminnan vahvistaminen ja laajentaminen oli yksi tärkeistä toimenpiteistä, jossa keskityttiin osaamis pohjan vahvistamiseen klustereiden kasvun varmistamiseksi. Raportointikauden aikana toteutettiin kaksi koulutusta huhtikuussa ja elokuussa. Huhtikuun koulutuksen vastuullisena kouluttajana oli

Thomas Lämmer-Gamp, joka edusti The European Secretariat for Cluster Analysis –organisaatiota. Posiolla järjestetyssä elokuun koulutuksessa oli mukana myös Daniel A. Gottschald, joka johtaa Baijerin ja EU:n yhtä nopeinten kehittynyttä klusterikokonaisuutta.

Yksi tärkeimpiä toimenpiteitä oli vahvistaa klustereiden EU-tason klusterityöskentelyä ja erityisesti integroitua komission temaattisista klusterilähtöisiä foorumeja ja alueiden välisiin klusterikonsortioihin. Raportointikauden aikana AS-klusterit lähtivät mukaan 4 eri temaattiseen foorumiin ja saivat kumppanuuskutsuja 6 eri H2020 nostossa, jotka tulevat realisoitumaan konsortiojäsenyytenä kevään 2017 aikana. Kumppanuuksien luomisessa ASE MKR -hankkeen toimijoilla oli keskeinen rooli. Osana klustereiden ja AS mallin/brändin lobbauksesta oli kokonaisvaltainen EU-tason näkyvyyden lisääminen. Koordinaatiohankkeen toimesta toimittiin myös isäntänä aluekomissaari Corina Cretulle, liikenne ja viestintäkomissaari Violeta Bulcille, sekä komission tutkimusyksikön JRC:n pääjohtaja Vladimir Suchan ja alueiden komitean presidentin Markku Markkulan vierailun aikana Lapissa. Arctic Smartness Spring Cafe -tapahtuma järjestettiin maaliskuussa 2016 Brysselissä, jonne osallistui noin 100 vierailijaa. Hankkeen toimesta oltiin kaikkiaan mukana 16 eri tapahtumassa EU:ssa kertomassa Lapilaisesta erityisosaamisesta.

Lokakuussa 2016 aloitettiin toimet Lapin maakunnallinen Arktisen erikoistumisen osaamiskeskittymä - Arctic Smartness Excellence –ASE –EAKR hankkeessa. Loppuvuoden aikana hankkeessa otettiin vastuulle jatkaa toimia, joita toteutettiin alueellisen klusterityön koordinointi ja kumppanuus hankkeen toimesta. ASE-hankkeessa edettiin suunnitelman mukaisesti klusterien tarpeiden lähtökohdista erityisesti kv-kumppanuuksien ja verkostojen vahvistamiseksi. Loppu vuoden aikana ehdittiin järjestää Arctic Innovation Camp yhdessä Lapin yliopiston, Alueiden komitean, Euroopan komission yhteisen tutkimuskeskuksen ja Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimiston kanssa. Leirille osallistui lähes 50 aluekehityksen asiantuntijaa ja tutkijaa. Tuloksena syntyi useampi vuoden 2017 aikana jatkuva yhteistyöaloite ja hankeidea. Marraskuun lopulla ASE-hankkeen toteuttajat järjestivät Lapin liiton johdolla Brysselissä iltavastaanoton tärkeimmille verkostoille ja Lapin asioista kiinnostuneille. Tilaisuus avasi uusia ovia esimerkiksi komission maaseudun kehittämisestä vastaavien tahojen suuntaan sekä herätti positiivista mielenkiintoa monipuolisen kuulijakunnan suunnalla. Joulukuussa järjestettiin myös elokuussa jatkuneen klusterikoulutuksen seuraavat intensiivipäivät. Klusterit keskittyivät erityisesti arvoketjumallien luomiseen ja yritysrajoituksen kehittämiseen tähtäävien toimenpiteiden suunnitteluun. Kouluttajina toimi jälleen Thomas Lämmer-Gamb ja Daniel A. Gottschald Saksasta.

6 KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

Lapin liitto on vuonna 2016 toiminut aktiivisesti Lapland Arctic Council Host Committee –verkostossa. Syksyllä 2016 Arktisen keskuksen ja Lapin liiton aloitteesta perustetun verkoston tehtävänä on toimia lappilaisena isäntäkomiteana Arktisen neuvoston Suomen puheenjohtajuuskauden 2017 - 2019 tapahtumille ja tuoda alueellista perspektiiviä kauden toimintaan. Verkoston tehtävissä painottuu erityisesti viestintä ja siinä lappilaisen älykkään osaamisen esiinnostaminen ja toisaalta arktisen neuvoston työstä kertominen Lapissa.

Liitto on osallistunut aktiivisesti Barentsin alueen multilateraaliseen yhteistyöhön Barentsin alueneuvoston ja –komitean jäsenenä. Barentsin alueneuvostossa on hyväksytty uuden puheenjohtajamaakunta Kainuun johdolla ohjelma vuosiksi 2016–2017. Barents-yhteistyön painopistealueilla on omat sektoriohjelmat. Lappi on ollut vetovastuussa matkailun sektoriohjelmasta (Joint working group of tourism).

Lapin liiton ja Murmanskin aluehallinnon välistä yhteydenpitoa on hoidettu tapaamisilla ja kirjeenvaihdolla. Yhteistyö pohjautuu marraskuussa 2014 allekirjoitettuun muistioon alueiden välisestä yhteistyöstä.

Itä- ja Pohjois-Suomen EU- toimisto

Vuoden 2013 alusta toiminut Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimiston tunnettuus on hyvä, ja yhteistyö aluekehittäjien kanssa vakiintunutta. Toimistossa työskentelee johtaja, kaksi erityisasiantuntijaa ja kaksi puolivuositain vaihtuvaa harjoittelijaa.

EU-toimiston toiminnan kulmakivet ovat:

- edunajaminen ja aluemarkkinointi
- koulutus ja hanketoiminnan tuki
- tiedonvälitys

Itä- ja Pohjois-Suomi ovat valmistautuneet uuden ohjelmakauden neuvotteluprosessiin tilaamalla OECD:ltä tutkimuksen, jota käytetään työkaluna uuden ohjelmakauden rakennepolitiikan tarpeellisuuden perusteluissa. OECD tutkimuksen loppuun saattaminen oli merkittävä osa vuoden 2016 edunajamistyötä.

Komission ja EU:n ulkosuhdehallinnon yhdessä julkistama arktinen tiedonanto antoi hyvän pohjan laajentaa koheesioedunajamista tapahtumaan myös EU arktisen politiikan kautta. Syksyllä 2016 komission (DG MARE) välitti NSPA verkostolle pyynnön valmistella ns. arktista sidosryhmäfoorumien toimintaa. Prosessin tavoitteena on lähentää arktisen alueen toimijoita, ja ennen kaikkea se tarjoaa mahdollisuuden vaikuttaa tulevan ohjelmakauden 2020+ monivuotisen budjettikehyksen laatimiseen määrittämällä NSPA alueen arktiset investointitarpeet.

Vuoden 2016 edunajamisagendalla olivat myös merkittävät kaikkia IP-alueen maakuntia koskettavat biotalouteen liittyvät EU:n lainsäädäntöhankkeet, etunenässä bioenergian kestävyyskriteereitä koskeva komission ehdotus ja maankäyttöä sääntelevä LULUCF-asetus. EU-toimisto on seurannut prosesseja aktiivisesti ja laatinut kirjallisia kannanottoja aiheeseen alueen asiantuntijoiden tuella. Asian tiivis seuranta ja edunajamistoimet jatkuvat vuonna 2017 lainsäädäntöhankkeiden edetessä yhteispäätösmentelyssä.

Vuoden 2016 aikana toimiston erityisasiantuntijoiden työpanoksesta merkittävä osa kohdistui aiempien vuosien tapaan erillisrahastojen tehokkaamman hyödyntämisen edistämiseen Itä- ja Pohjois-Suomessa. Vakiintuneen työskentelymallin mukaan vuoden 2016 aikana EU-toimisto käytti huomattavaa työpanosta tiedottaakseen tehokkaasti EU:n erillisohjelmärahoitusmahdollisuuksista keskitettyjen viestintäkanaviensa kautta (verkkosivut, sähköiset tiedotteet jne.) sekä suorilla yhteydenotoilla hanketoimijoihin ja välittäjäorganisaatioihin päin. Lisäksi EU-toimiston Brysselin verkostoja on hyödynnetty aktiivisesti Itä- ja Pohjois-Suomen alueen hanketoimijoiden konsortioiden rakentamiseksi ja alueen toimijoiden EU-tason näkyvyyden parantamiseksi. EU-toimisto on myös panostanut alueen hanketoimijoiden tukemiseen kv-toiminnan organisointia tukemalla ja tarjoamalla asiantuntijatukea hankevalmistelussa. IP-alueen hanketoimijoiden tarpeita on kartoitettu jatkuvasti mm. etäpalavereiden avulla.

Erillisrahastojen hyödyntämistä on vuonna 2016 edistetty aiempia vuosia enemmän pidemmän aikavälin toimin, panostaen aiempaa enemmän myös Itä- ja Pohjois-Suomen alueen TKI-toimijoiden edunvalvontaviestin viemiseen EU-instituutioiden suuntaan. Tavoitteena on alueen hankerahoitustarpeiden parempi huomiointi ohjelmien painopisteteissä, ja siten pitkällä aikavälillä rahoitusmahdollisuuksien kasvaminen IP-alueella. Tässä avainasemassa on ollut Itä-Suomen yliopiston tiivistynyt läsnäolo Brysselissä mutta myös tiivistynyt yhteydenpito Oulun ja Lapin yliopistojen kanssa. Myös alueen ammattikorkeakouluilla on ollut edunvalvontaviesteihin liittyviä avauksia vuoden 2016 aikana.

Pohjoiskalotin neuvosto

Lapin liitto on jäsenenä Pohjoiskalotin neuvostossa ja sen valmisteluryhmässä, joka vastaa käytännön toiminnasta. Pohjoiskalotin neuvostosta kerrotaan tarkemmin kohdassa 3.6. Neuvosto toimii sekä poliittisena keskustelu- ja vaikuttamisfoorumina että yhteispohjoismaisten hankkeiden osarahoittajana. Toiminnan rahoittaa pääosin Pohjoismaiden ministerineuvosto vuosittain päätettävällä aluepoliittisella tuella.

Kiina

Kiinan pohjoisimpaan Heilongjiang'n ystävyysmaakuntaan on pidetty yhteyttä tapaamisilla ja kirjeenvaihdolla. Yhteistyö perustuu joulukuussa 2014 allekirjoitettuun yhteistyösopimukseen. Lounais-Kiinassa sijaitsevan Sichuanin maakunnan kanssa on edustetty maakuntien toimijoiden välistä yhteistyötä tapaamisilla vuonna 2015 allekirjoitetun yhteistyösopimuksen pohjalta. Lapin liiton delegaatio vieraili elokuussa Heilongjiang'ssa ja Sichuanissa. Maakuntajohtajan johdolla lappilainen delegaatio vieraili marraskuussa myös Hubein maakunnassa. Maakuntien välillä pyritään edistämään erityisesti taloudellista yhteistyötä mm. liikenteen, matkailun ja energiatuotannon aloilla.

7 VIESTINTÄ

Viestinnän osalta vuosi 2016 oli varsin monipuolinen Lapin liitossa. Sisäisen viestinnän puolella vuonna 2016 panostettiin muun muassa viestintäkanavien kehittämiseen (intraudistus), muutosviestintään (maakuntaudistus) ja sisäilmaviestintään (remontti ja muutto). Myös ulkoisen viestinnän puolella sote- ja maakuntaudistuskiinnostuksen kasvamiseen vastattiin. Lisäksi muun muassa maakuntakaavaan liittyvä mediaviestintä, tapahtumaviestintä, vaikuttajaviestintä, rekrytointiviestintä ja tuleva Suomen suuri 100-vuotisjuhlavuosi nousi esiin Lapin liiton ulkoisessa viestinnässä vuonna 2016.

Lapin liiton hankkeille saatiin vahvistusta viestintään joulukuussa 2016 aloittaneen sisällöntuottajan ansiosta. Osittain juuri hankkeiden ansiosta myös rekrytointiviestinnän ohjeet ja prosessit täydentyivät vuoden aikana. Hankkeiden viestinnän linjauksia ja suunnitelmia tehtiin ja edellisvuotisia täydennettiin.

Suomen suurta juhlavuotta valmisteltiin Lapin Suomi 100 – hankkeen kautta koko vuoden 2016 ajan. Juhlavuodesta kerrottiin ja lappilaisia innostettiin hakemaan Suomi 100 –ohjelmaan muun muassa sosiaalisen median, kuntakierroksen ja perinteisen median kautta.

Lapin liiton verkkosivujen osalta päädyttiin karsimaan käytöstä poistuneita sivuja ja päivittämään Lappi-portaalia (www.lappi.fi) entistä ajattomammaksi. Suurempaa Lapin liiton verkkosivujen uudistusta ei tehty, koska sitä ei katsottu järkeväksi ennen maakuntaudistusta. Loppuvuodesta 2016 tehtiin sopimus englanninkielisen Lappi-portaalin käytössä olleen www.lapland.fi – domainin siirtämisestä House of Laplandille, joka aukaisi alkuvuodesta 2017 uudet vastaavat sivut, joiden ylläpitoon heillä on resursseja.

Intranet vahvistaa sisäisen viestinnän kanavapakettia

Keväällä 2016 toteutettu sisäisen viestinnän kanavauudistus eli uuden Office 365 (O365) -palvelun SharePoint-työkalun käyttöönotto Lapin liiton intranetiksi vahvisti henkilöstöviestinnän kanavapakettia. Remontin vuoksi ja osittain laajojen hankkeiden ansiosta lapinliittolaisia löytyy virastomme lisäksi muista toimipisteistämme (esim. Torniossa), evakkotiloista ja etätyöpisteistä. LapITin tarjoamaan O365 –pakettiin kuuluvien ohjelmien, kuten SharePointin ja Skypein käyttö on muuttanut henkilöstön toimintatapoja paikkariippumattomampaan suuntaan. Henkilöstöpalaveriin pystyy osallistumaan myös etäyhteydellä ja sähköpostitulvan sijaan tietoa vaihdetaan intranetissä, johon jokaisella on päivitysoikeudet ja –vastuut. Myös SharePointin jaetuissa virtuaalisissa työtiloissa työstetään dokumentteja, kuten tätä toimintakertomusta.

Koulutusta intranetin ja muiden O365-sovellusten käyttöön tilattiin LapITilta. Live-koulutuksen lisäksi koulutusmateriaalit (videot + kirjalliset ohjeet) tallennettiin intranettiin ja linkkiä materiaaliin jaettiin myös sähköpostilla useampaan kertaan.

Remonttaviestintää

Lapin liiton toimistotilojen remontin vuoksi sisäistäviestintää remontoitiin ja sisäilmaan liittyen tehostettiin vuonna 2016, painottuen erityisesti muuttovaiheeseen eli loppuvuoteen 2016. Kuukausittaisten Turpakäräjät-henkilöstöpalaverien lisäksi tietoa asioiden etenemisestä jaettiin ja kerättiin intrassa, tiimipalaverissa sekä nopeaa reagointia vaativissa tilanteissa sähköpostilla.

Loppuvuonna 2016 johtoryhmässä hyväksyttiin remonttiin liittyvä sisäilmaviestintäsuunnitelma vuodelle 2017 ja sisäilmatyöryhmää täydennettiin viestintäryhmän jäsenillä.

Tervetuloa taloon ja viestimään

Useamman vuoden nähneistä Tervetuloa Lapin liittoon – perehdyttämismateriaaleista tehtiin päivitetty versio kesällä 2016. Syksyn aikana materiaaleja hiottiin ja niihin pyydettiin täydennyksiä koko henkilöstöltä intranetissä. Viestinnän osalta aineisto täydentyi huomattavasti ja henkilöstön omaa roolia ja vastuuta viestinviejinä nostettiin esiin. Ohjeet hyväksyttiin loppuvuodesta 2016 johtoryhmässä muutamien viilauksin.

Henkilöstölle järjestettiin vuonna 2016 muun muassa Twitter-aiheinen vinkkituokio sekä päivitettiin viestinnän linjaukset, mediaviestintäohjeet ja rekrytointiviestinnän vinkit jokaisen hyödynnettäväksi.

Matkalla uuteen maakuntaan –viestintä aloitti

Maakuntauudistus pyörähti kesällä 2016 käyntiin myös Lapissa. Jo keväällä 2016 uudistus puhutti ja sen vuoksi Lapin liitto perusti ELYn ja AVIn viestijöiden kanssa uutiskirjekanan Matkalla uuteen maakuntaan. Uutiskirjeen kautta on parin kuukauden välein koottu henkilöstölle tietoa maakuntauudistuksen tilanteesta Lapissa ja haettu vastauksia esiinnousseisiin kysymyksiin.

Kesäkuussa 2016 järjestettiin rento Ensitreffit-orientoitumistilaisuus tulevien työkavereiden eli ELYläisten, TE-toimistolaisten ja AVIlaisten kanssa Rovaniemellä. Tilaisuuden johtajatenttiin kerättyjen kysymysten läpikäyntiä jatkettiin uutiskirjeessä.

Joulukuussa 2016 avautui ensimmäinen henkilöstökysely maakuntauudistuksesta. Siinä pyydettiin henkilöstöä valitsemaan tärkeimpiä asioita/arvoja tulevaa Lapin maakuntaa tehtäessä. Tietoa kyselystä jaettiin maakuntauudistuksen esivalmistelun viestintäverkoston kautta sekä erilaisissa henkilöstötilaisuuksissa. Kysely jatkui tammikuuhun 2017 ja siihen vastasi yli 1000 vastajaa.

Lapin maakuntauudistuksen esivalmistelun verkkosivu www.lapinmaakunta.fi tehtiin syksyllä 2016 Lapin Sote-Savotan keväällä 2016 valmistuneiden verkkosivujen ”sisarsivuksi”. Samaa julkaisujärjestelmää vuonna 2016 siirtyi käyttämään myös Pohjoiskalotin neuvosto ja Kolarctic CBC.

Lapin liitto mediassa 2016

Vuoden 2016 aikana Lapin liitossa tarkennettiin muun muassa mediaviestinnän prosessia: viestinnän linjausten lisäksi päivitettiin medialistoja ja tehtiin ohjeet tiedotteen lähettämiseen. Lehdistötilaisuuksien lisäksi muutamia median taustoittamistilaisuuksia järjestettiin muun muassa maakuntakaavasta ja maakuntauudistuksesta.

Lapin liitossa ei ole järjestelmällistä mediaseurantaa. Manuaaliseen haaviin jäi vuonna 2016 Lapin liittoon liittyvää uutisointia muun muassa matkailusta, maakuntauudistuksesta ja maakuntakaavasta. Mediatiedotteissa kokeiltiin tapauskohtaisesti erilaisia lähestymistapoja. Esimerkiksi tammikuussa 2016 Lapin aluekehittäjä -palkinnon viestinnässä hyödynnettiin tarinallistamista, joka toi näkyvyyden lisäksi kiitosta myös itse yrittäjältä.

Tiedoteyhteistyö muun muassa ministeriöiden ja Kuntaliiton kanssa toimi yhteistilaisuuksissa. Matkailuparlamentin viestinnässä hyödynnettiin House of Laplandin kansainvälistä mediajakelupalvelua. Henkilöstön ”asiantuntijabrändäyksessä” onnistumisia tuli muun muassa matkailussa, kun useat valtakunnalliset mediat pyysivät Lapin liiton matkailuasiantuntijan näkemyksiä hiihtolomakauden alkaessa 2016.

8 HALLINTO JA HENKILÖSTÖ

8.1 Hallinto

TAVOITTEET	TOTEUMA
<p>Liiton viraston toimintavarmuuden turvaaminen, riittävän henkilöstön rekrytointi sekä hallinto- ja muiden palveluiden kehittäminen</p>	<p>Liiton organisaation rakenteellista uudistamista on toteutettu toimielinten linjausten mukaisesti. IT-asioiden sujuvuuden varmistamiseksi maksatusasiantuntijan työajasta sovittiin käytettäväksi 50 % hallinnon tehtäviin, lähinnä Laplt-yhteyshenkilönä toimimiseen. Loppuvuodesta valmistauduttiin M2-matkalaskuohjelman käyttöönottoon vuoden 2017 alussa. Matkalaskuohjelmaan viedään tässä vaiheessa ainoastaan henkilöstön matkalaskut ja luottokorttilaskut.</p>
<p>Liiton viraston henkilöstöpolitiikan toteuttaminen</p>	<p>Henkilöstösuunnitelman mukaiset kehittämiskeskustelut on käyty kevään aikana. Henkilöstöpalaveri on pidetty kerran kuukaudessa. Johtoryhmä ja tiimit vastuualueittain ovat kokoontuneet parin viikon välein.</p>
<p>Ammattitaidon kehittäminen jatkuvalla koulutuksella</p>	<p>Koko henkilöstön strategiapäivä pidettiin 25.8. koulutuksen, toiminnan suunnittelun ja virkistäytymisen merkeissä Metsäkylyssä. Henkilöstö on osallistunut oman tehtäväkenttensä koulutustilaisuuksiin ja seminaareihin.</p>
<p>Työterveyden ja työhyvinvoinnin edistäminen</p>	<p>Työterveyshuoltopalvelut on hoitanut Rovaniemen Työterveys ry, joka syksyllä yhdisti voimansa Mehiläisen kanssa ja sopimus jatkuu Mehiläisen kanssa.</p> <p>Henkilöstölle on järjestetty virkistystapahtumia. Lounas- ja liikunta/kulttuurisetelit vaihtuivat alkuvuodesta TicketDuo-korttiin, johon ladataan samat edut kuin ”seteliaikana”.</p>
<p>Hallinnon ja talouden toimintakatteen toteutuma oli 99,4 %.</p>	

9 TALOUS

9.1 Talous

Liiton valtuusto hyväksyi 23.11.2015 kokouksessa talousarvion 2016 käyttötalousosioineen, investointeineen ja rahoitusosineen. Talousarvio hyväksyttiin 1 %:n korotuksella edelliseen vuoteen verrattuna. Käyttötaloussuunnitelma sisältää yleishallinnolle sekä kullekin vastuualueelle budjetoidut määrärahat. Valtuusto hyväksyi talousarvion sitovuustasoksi vastuualueittain tuloslaskelman toimintakulut ja -tuotot. Hallitus hyväksyi vastuualueiden käyttösuunnitelman ja vastuualueiden väliset siirrot tilikauden aikana. Maakuntajohtaja hyväksyi vastuualueen sisäiset siirrot.

Lapin liiton valtuuston hyväksymä toimintavuoden 2016 käyttötalouden talousarvio oli 2 359 628 €.

Tilikauden 2016 tulos on 123 424,22 euroa alijäämäinen. Alijäämän syntymiseen vaikuttivat muun muassa seuraavat syyt:

- Talousarvio oli tiukka (korotus edelliseen vuoteen oli vain 23 363 €), ja useimmilla vastuualueilla budjetti ylittyi.
- Valtuusto alitti budjetin n. 14 000 €:lla
- Hallitus alitti budjetin n. 3 300 €:lla (yksi kokous aikaisempaa vähemmän)
- Maakuntajohtajan budjetti ylittyi vajaalla 3 000 €:lla
- Hallinnon ja talouden vastuualue alitti budjettinsa, johtuen suurimmaksi osaksi hankkeiden flatrateen kirjatuihin talous- ja henkilöstöhallinnon sisäisistä veloituksista, jotka vastaavasti näkyvät tuottona hallinnon ja talouden vastuualueella. Henkilöstökustannukset ylittyivät noin 28 000 €, johtuen siitä, että varhemaksua ei oltu budjetoitu. Muut suurimmat kuluerät olivat maakuntaportaali, jonka tappio oli noin 5 600 € sekä sisäilmaongelmien aiheuttamat ylimääriäiset kustannukset noin 30 000 €. Ylimääriäisiä kustannuksia tuli mm. väistötilojen vuokrista ja kalustehankinnoista, tavaroiden kuljetus- ja otsonointikuluista sekä kokoustilojen vuokrista. Myös korkokulut ja suurin osa rahoituskuluista rasittaa hallinnon ja talouden vastuualuetta.
- Muun yleishallinnon budjetti ylittyi 40 000 €:lla johtuen Pohjoiskalotin neuvoston budjetin (koti-sivujen rakentamista ei oltu budjetoitu), kansainvälisen toiminnan momentin ylityksestä sekä muutamista pienemmistä ylityksistä.
- Kehittämisen ja rahoituksen vastuualueen n. 6 700 €:n ylitys koostuu useasta pienestä ylityksestä mm. tietohallintopalveluissa sekä matkustus- ja majoituskuluissa.
- Vaikuttamisen vastuualueella budjetti ylittyi n. 17 000 € hankkeiden omarahoitusosuuksien takia. Hankkeiden omarahoitusosuuksien budjetointi on vaikeaa, koska hankkeet eivät aina toteudu suunnitellun mukaisesti.
- FEM2017 –konferenssi oli budjetoitu Vaikuttamisen vastuualueelle tuloineen ja menoineen, mutta tuloja ei toteutunut ja FEMin kustannukset lisäsivät alijäämää noin 63 000 €:lla.
- Yhteenvetona tuloja toteutui noin 38 000 € ennakoitua vähemmän ja toimintamenot ylittyivät n. 85 000 €:lla.

9.2 Käyttötalouden toteumavertailu

1

Lapin liitto 31.12.2016

KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMAVERTAILU 1.1.-31.12.2016

KÄYTTÖTALOUSOSA	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö %
YLEINEN LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO				
VALTUUSTO				
Toimintatuotot				
Toimintakulut	42 250,00	28 002,00	-14 248,00	66,3
Toimintakate	-42 250,00	-28 002,00	14 248,00	66,3
HALLITUS				
Toimintatuotot		403,00	403,00	
Toimintakulut	40 128,00	37 168,00	-2 960,00	92,6
Toimintakate	-40 128,00	-36 765,00	3 363,00	91,6
MUU YLEISHALLINTO				
Toimintatuotot				
Toimintakulut	107 433,00	147 591,00	40 158,00	137,4
Toimintakate	-107 433,00	-147 591,00	-40 158,00	137,4
TARKASTUSLAUTAKUNTA				
Toimintatuotot				
Toimintakulut	12 900,00	14 784,00	1 884,00	114,6
Toimintakate	-12 900,00	-14 784,00	-1 884,00	114,6
YL. LUOTTAMUSMIESHALL. YHTEENSÄ	202 711,00	-227 142,00	-24 431,00	-112,1
VASTUUALUEET				
MAAKUNTAJOHTAJA				
Toimintatuotot				
Toimintakulut	178 065,00	180 878,00	2 813,00	101,6
Toimintakate	-178 065,00	-180 878,00	-2 813,00	101,6
KEHITTÄMINEN JA RAHOITUS (ent. ALUEKEHITYS)				
Toimintatuotot				
Toimintakulut	260 574,00	267 121,00	6 547,00	102,5
Toimintakate	-260 574,00	-267 121,00	-6 547,00	102,5
ALUEIDENKÄYTTÖ JA YMPÄRISTÖ				
Toimintatuotot				
Toimintakulut	406 103,00	406 405,00	302,00	100,1
Toimintakate	-406 103,00	-406 405,00	-302,00	100,1
HALLINTO, TALOUS JA PALVELUT				
Toimintatuotot	40 645,00	70 249,00	29 604,00	172,8
Toimintakulut	933 620,00	971 374,00	37 754,00	104,0
Toimintakate	-892 975,00	-901 125,00	-8 150,00	100,9
VAIKUTTAMINEN (sis. FEM 2017)				
Toimintatuotot	83 204,00	22 301,00	-60 903,00	100,0
Toimintakulut	495 404,00	514 372,00	18 968,00	103,8

Toimintakate	-412 200,00	-492 071,00	-79 871,00	119,4
VARSINAINEN TOIMINTA YHT.	2 273 766,00	2 340 150,00	-97 683,00	102,9

	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama
--	-------------	-----------	-----------

FEM 2017 sisältyy Vaikuttamisen vastuualueeseen, koska vuonna 2016 ei järjestetty FEM-konferenssia

Toimintatuotot

Toimintakulut

Toimintakate

JOHTAVA TYÖLLISYYSASIAANTUNTIJA

Toimintatuotot	82 105,00	82 105,00	0,00
Toimintakulut	82 105,00	83 248,00	1 143,00
Toimintakate	0,00	-1 143,00	-1 143,00

LAPIN LIITON TEKNINEN TUKI, TAVOITE 2

Toimintatuotot	274 752,00	227 832,00
Toimintakulut	274 752,00	227 832,00
Toimintakate	0,00	0,00

POHJOISKALOTIN NEUVOSTO

Toimintatuotot	99 014,00	134 436,00
Toimintakulut	-99 014,00	-134 436,00
Toimintakate	0,00	0,00

POHJOISKALOTIN RAJANEUVONTAPALVELU

Toimintatuotot	163 359,00	130 910,00
Toimintakulut	-163 359,00	-130 910,00
Toimintakate	0,00	0,00

INTERREG V A POHJOINEN, OSAOHJELMA, TEKNINEN TUKI

Toimintatuotot	90 225,00	86 659,00
Toimintakulut	90 225,00	-86 659,00
Toimintakate	0,00	0,00

INTERREG III A EU-KOROT

Toimintatuotot	16 511,00	12 739,00
Toimintakulut	-16 511,00	-12 739,00
Toimintakate	0,00	0,00

KOLARCTIC ENPI CBC

Toimintatuotot	833 539,00	877 393,00
Toimintakulut	-833 539,00	-877 393,00
Toimintakate	0,00	0,00

PROJEKTIT

Toimintatuotot	2 091 971,00	1 958 859,00
Toimintakulut	-2 081 971,00	-1 958 859,00
Toimintakate	0,00	0,00

VAR.S.TOIM. KÄYTTÖTALOUSTULOT YHTEENΣ	123 849,00	92 953,00
VAR.S. TOIM. KÄYTTÖTALOUSHUOMIOT YHTEENΣ	2 476 477,00	-2 567 695,00
VAR.S. TOIM. KÄYTTÖTALOUS NETTO YHTEENΣ	-2 352 628,00	-2 474 742,00
KUNTIEN JÄSENMAKSUT VARSIN.TOIM.	2 359 628,00	2 359 628,00
TOIMINTAKATE	7 000,00	-115 114,00

TULOSLASKELMA

Toim.tuot. luott.+tulosityks.	2 452 581,00
Projektit + tekn. tuki, tulot	3 510 933,00
Toimintatuotot yhteensä	5 963 514,00
Toim.kul. luott.+tulosityks.	2 567 695,00
Projektit + tekn. tuki, kulut	3 512 076,00
Toimintakulut yhteensä	6 079 771,00
TOIMINTAKATE	-116 257,00
Rahoitustuotot ja -kulut	7 167,00
VUOSIKATE	-123 424,00
POISTOT	0,00
SATUNNAISET TUOTOT	0,00
SATUNNAISET KULUT	0,00
TILIKAUDEN TULOS	-123 424,00
Varausten vähennys	
Rahastojen vähennys	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	-123 424,00

9.3 Tase

T a s e

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Kul. kausi 01-12	Tilivuosi 00-12	Ed. vuosi 00-12
0001 TASE			
1000 VASTAAVAA			
1001 PYSYVÄT VASTAAVAT			
1200 Sijoitukset			
1201 Osakkeet ja osuudet			
1210 Muut osakkeet ja osuudet		420.356,34	420.356,34
1201 Osakkeet ja osuudet		420.356,34	420.356,34
1200 Sijoitukset		420.356,34	420.356,34
1001 PYSYVÄT VASTAAVAT		420.356,34	420.356,34
1400 TOIMEKSIANTOJEN VARAT			
1460 Muut toimeksiantojen varat	-3.969.112,59	13.606.009,48	17.575.122,07
1400 TOIMEKSIANTOJEN VARAT	-3.969.112,59	13.606.009,48	17.575.122,07
1500 VAIHTUVAT VASTAAVAT			
1600 Saamiset			
1720 Lyhytaikaiset saamiset			
1721 Myyntisaamiset	24.477,35	24.657,29	179,94
1780 Muut saamiset	-88.784,09	1.788.126,27	1.876.910,36
1720 Lyhytaikaiset saamiset	-64.306,74	1.812.783,56	1.877.090,30
1815 Siirtosaamiset			
1822 Muut siirtosaamiset	-57.854,74	40.415,50	98.270,24
1815 Siirtosaamiset	-57.854,74	40.415,50	98.270,24
1600 Saamiset	-122.161,48	1.853.199,06	1.975.360,54
1900 Rahat ja pankkisaamiset	-377,21	53.927,15	54.304,36
1500 VAIHTUVAT VASTAAVAT	-122.538,69	1.907.126,21	2.029.664,90
1000 VASTAAVAA	-4.091.651,28	15.933.492,03	20.025.143,31

T a s e

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Kul. kausi 01-12	Tilivuosi 00-12	Ed. vuosi 00-12
2000 VASTATTAVAA			
2001 OMA PÄÄOMA			
2002 Peruspääoma		447.151,21	447.151,21
2015 Muut omat rahastot	-86.029,00	116.544,73	202.573,73
2040 Edellisten tilikausien yli/	42.631,17	397.829,92	215.207,30
2050 Tilikauden yli-/alijäämä	-123.424,22	-123.424,22	139.991,45
2001 OMA PÄÄOMA	-166.822,05	838.101,64	1.004.923,69
2300 TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT			
2301 Valtion toimeksiannot	228.122,11	228.122,11	
2325 Lahjoitusrahastojen pääomat		24.827,44	24.827,44
2330 Muut toimeksiantojen pääoma	-4.181.361,40	13.393.767,22	17.575.128,62
2300 TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	-3.953.239,29	13.646.716,77	17.599.956,06
2400 VIERAS PÄÄOMA			
2401 Pitkäaikainen			
2410 Lainat rahoitus- ja vakuut	-39.431,12	688.919,06	728.350,18
2440 Saadut ennakot	154.238,61	154.238,61	
2401 Pitkäaikainen	114.807,49	843.157,67	728.350,18
2500 Lyhytaikainen			
2540 Saadut ennakot	-1.677,07	-208,71	1.468,36
2545 Ostovelat	-33.086,77	204.385,66	237.472,43
2550 Muut velat	10.239,19	86.839,67	76.600,48
2570 Siirtovelat			
2580 Lomapalkkajaksotus	-58.887,29	205.170,34	264.057,63
2584 Muut siirtovelat	-2.985,49	109.328,99	112.314,48
2570 Siirtovelat	-61.872,78	314.499,33	376.372,11
2500 Lyhytaikainen	-86.397,43	605.515,95	691.913,38
2400 VIERAS PÄÄOMA	28.410,06	1.448.673,62	1.420.263,56
2000 VASTATTAVAA	-4.091.651,28	15.933.492,03	20.025.143,31

9.4 Tuloslaskelma

T U L O S L A S K E L M A

EUR

Ulkoinen 01.01.2016 - 31.12.2016

	Toteutuma/ v.al.	Vert. %	Toteutuma/ ed.v.al.	Vert. %
0003 TULOSLASKELMA				
3000 TOIMINTATUOTOT				
3001 Myyntituotot				
3100 Korvaukset kunnilta ja kun				
3100 Jäsenkuntien maksuosuudet	2.441.733,00		2.336.265,00	
3100 Korvaukset kunnilta ja kun	2.441.733,00		2.336.265,00	
3130 Muut suoritteiden myyntitu				
3140 Muut myyntituotot	26.828,88		572.022,09	
3130 Muut suoritteiden myyntitu	26.828,88		572.022,09	
3001 Myyntituotot	2.468.561,88		2.908.287,09	
3200 Maksutuotot				
3290 Muut palvelumaksut				
3290 Sisäiset palvelumaksutuot	48.768,69		55.327,33	
3290 Muut palvelumaksut	48.768,69		55.327,33	
3200 Maksutuotot	48.768,69		55.327,33	
3300 Tuet ja avustukset				
3301 Tuet ja avustukset valtiol	2.347,39			
3302 Tuet ja avustukset EU:lta	2.568.161,11		3.044.637,62	
3303 Maakunnan kehittämisraha	303.070,22		147.011,84	
3305 Oppisopimustuki	180,00			
3330 Muut tuet ja avustukset	278.812,38		211.058,19	
3390 Muut tuet ja avustukset ju	25.439,41		35.164,51	
3391 LL projektiosuus	54.215,09		93.696,73	
3392 Muut tuet ja avustukset ku	170.345,68		106.026,17	
3393 Muut tuet ja avustukset yk	39.899,19		2.562,09	
3300 Tuet ja avustukset	3.442.470,47		3.640.157,15	
3400 Muut toimintatuotot				
3410 Vuokratuotot				
3460 Autopaikkojen vuokratuoto	3.713,00		1.849,17	
3410 Vuokratuotot	3.713,00		1.849,17	
3400 Muut toimintatuotot	3.713,00		1.849,17	
3000 TOIMINTATUOTOT	5.963.514,04		6.605.620,74	
4000 TOIMINTAKULUT				
4001 Henkilöstökulut				
4002 Palkat ja palkkiot				
4003 Maksetut palkat ja palkki				
4000 Vakinaisten viranhaltijo	-767.402,11		-471.027,53	
4001 Vakinaisten työsuhteiste	-902.680,55		-815.251,80	
4003 Määräaikaisten kk-palkat	-1.271.999,74		-1.337.821,96	
4005 Asiantuntijapalkkiot (ei	-1.327,15		-33.782,32	
4010 Kokouspalkkiot	-34.687,32		-43.760,69	
4015 Ansionmenetykskorvaukset	-4.218,23		-8.560,88	
4025 Tilapäisten työntekijöid			-80,00	
4030 Asiantuntijapalkkiot ulk	-9.021,75		-6.539,28	
4003 Maksetut palkat ja palkki	-2.991.336,85		-2.716.824,46	
4004 Jaksotetut palkat ja palk				
4061 Jaksotetut lomapalkat ja	47.924,74		-35.210,54	
4004 Jaksotetut palkat ja palk	47.924,74		-35.210,54	
4010 Henkilöstökorvaukset				
4230 Sairausvakuutuskorvaukse	53.414,73		55.367,66	
4240 Tapaturmakorvaukset			914,54	
4260 Muut henkilöstömenojen k			1.168,99	
4010 Henkilöstökorvaukset	53.414,73		57.451,19	
4002 Palkat ja palkkiot	-2.889.997,38		-2.694.583,81	
4100 Henkilösivukulut				
4101 Eläkekulut				
4100 KuEL-maksut	-502.931,47		-461.202,33	
4110 KuEL eläkemenoperusteine	-113.296,04		-118.169,44	
4121 Eläkemenoper. varhe- mak	-39.129,07			

T U L O S L A S K E L M A

EUR

Ulkoinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Toteutuma/ v.al.	Vert. %	Toteutuma/ ed.v.al.	Vert. %
4101 Eläkekulut	-655.356,58		-579.371,77	
4150 Muut henkilösivukulut				
4150 Kansaneläke- ja sairausv	-61.614,33		-54.776,87	
4160 Työttömyysvakuutusmaksut	-97.519,32		-85.201,97	
4170 Tapaturmavakuutusmaksut	-13.745,26		-12.481,45	
4175 Ryhmätapaturma-/Taloudel	-315,18		-1.340,97	
4190 Jaksotetut sosiaalivakuu	10.962,55		-8.231,83	
4150 Muut henkilösivukulut	-162.231,54		-162.033,09	
4100 Henkilösivukulut	-817.588,12		-741.404,86	
4001 Henkilöstökulut	-3.707.585,50		-3.435.988,67	
4300 Palvelujen ostot				
4331 Asiakaspalvelujen ostot			-1.667,28	
4340 Palvelujen ostot				
4340 Pankkipalvelut	-2.300,64		-2.326,55	
4341 Toimisto- ja asiantuntija			-232,32	
4350 Sovelluspalvelut	-38.755,79		-44.646,45	
4351 Puhelinkulut	-27.603,57		-15.056,49	
4352 Postikulut	-9.526,53		-9.095,09	
4360 Tietohallintopalvelut	-81.690,15		-62.533,47	
4361 Markkinointi	-2.114,28		-96.519,54	
4365 Asiantuntijapalvelut	-303.456,63		-327.097,03	
4370 Vakuutukset	-5.248,70		-6.800,99	
4380 Puhtaanapitopalvelut	-31.903,90		-25.020,55	
4390 Rakennusten ja alueiden k	-4.499,02		-2.018,44	
4400 Koneiden ja laitteiden ku	-6.817,62		-8.376,66	
4405 Painatukset ja ilmoitukse	-60.255,73		-95.968,97	
4410 Majoitus- ja ravitsemispa	-129.547,91		-148.841,96	
4411 Kokous- ja neuvottelukulu	-136.728,90		-228.573,82	
4413 Lounassetelit	-7.918,15		-7.047,00	
4420 Matkustus- ja kuljetuspal	-362.368,94		-361.517,27	
4430 Työterveyshuolto	-28.530,05		-37.864,96	
4435 Tyky- ja liikuntasetelit	-11.651,36		-10.051,00	
4440 Koulutuspalvelut	-14.863,37		-19.457,71	
4445 Jäsenmaksut			-46,00	
4450 Sisäiset palveluhankinnat	-29.879,87		-19.246,89	
4460 Edustus ja suhdetoiminta	-9.977,08		-35.060,65	
4465 Tilintarkastus	-136.630,71		-68.223,28	
4470 Muistamiset ja merkkipäiv	-13.420,55		-10.444,42	
4480 Muiden palvelujen ostot	-477.069,19		-871.875,98	
4481 Kuntaliiton palvelumaksu	-20.118,93		-20.988,00	
4482 Muut jäsenmaksut	-1.583,00		-1.012,38	
4483 Kansainvälinen toiminta	-15.158,82		-4.872,27	
4485 Hankkeiden omarahoitusosu	-53.760,41		-54.748,47	
4487 Brysselin toimisto	-27.696,19		-27.200,00	
4488 Pohjoiskalotin neuvosto	-52.026,83		-39.162,44	
4490 Tiedottaminen ja viestint	-24.540,73		-32.545,34	
4492 Seuranta	-6.211,55		-56,47	
4493 Arviointi	-29.610,00		-24.735,00	
4340 Palvelujen ostot	-2.163.465,10		-2.719.263,86	
4300 Palvelujen ostot	-2.163.465,10		-2.720.931,14	
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavar				
4501 Ostot tilikauden aikana				
4500 Toimistotarvikkeet	-11.411,12		-14.097,70	
4510 Kirjallisuus ja lehdet	-3.859,10		-3.417,48	
4511 Kartat ja tilastomateriaa	-7.278,64		-5.250,50	
4520 Elintarvikkeet	-84,68			
4550 Puhdistusaineet ja -tarvi	-1.456,18		-1.794,04	
4560 Poltto- ja voiteluaineet			-111,08	
4571 Sähkö	-5.219,77		-6.109,92	

T U L O S L A S K E L M A

EUR

Ulkoinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Toteutuma/ v.al.	Vert. %	Toteutuma/ ed.v.al.	Vert. %
4580 Kalusto	-12.898,61		-22.828,78	
4582 ATK-laitteet	-11.056,81		-18.448,59	
4583 Matkapuhelimet	-4.696,79		-10.032,43	
4600 Muu materiaali	-2.188,56		-3.882,54	
4501 Ostot tilikauden aikana	-60.150,26		-85.973,06	
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavar	-60.150,26		-85.973,06	
4800 Muut toimintakulut				
4801 Vuokrat				
4820 Rak. ja huoneistojen vuok	-102.682,68		-94.891,07	
4825 Autopaikkavuokrat	-4.146,66		-4.923,60	
4830 Rahoitusvastikkeet	-2.967,68			
4840 Koneiden ja laitteiden vu	-980,00		-39.422,56	
4850 Leasing-vuokrat	-22.290,02		-19.740,20	
4870 Kokoustilojen vuokrat	-13.445,85		-54.776,97	
4880 Muut vuokrat	-854,80			
4801 Vuokrat	-147.367,69		-213.754,40	
4900 Muut toimintakulut				
4940 Muut toimintakulut			-195,82	
4900 Muut toimintakulut			-195,82	
4800 Muut toimintakulut	-147.367,69		-213.950,22	
4000 TOIMINTAKULUT	-6.078.568,55		-6.456.843,09	
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-115.054,51		148.777,65	
6000 Rahoitustuotot ja -kulut				
6001 Korkotuotot				
6030 Maksuliikennetilien korot			196,18	
6001 Korkotuotot			196,18	
6100 Muut rahoitustuotot				
6120 Verotilitysten korot ja ko	16,84		50,68	
6100 Muut rahoitustuotot	16,84		50,68	
6200 Korkokulut				
6240 Maksuliikennetilien korot	-3.601,04		-5.001,38	
6200 Korkokulut	-3.601,04		-5.001,38	
6300 Muut rahoituskulut				
6310 Verotilitysten korot			-8,19	
6320 Viivästyskorot ja korotuks	-714,75		-610,92	
6380 Muut rahoituskulut	-4.070,76		-3.412,57	
6300 Muut rahoituskulut	-4.785,51		-4.031,68	
6000 Rahoitustuotot ja -kulut	-8.369,71		-8.786,20	
6999 VUOSIKATE	-123.424,22		139.991,45	
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-123.424,22		139.991,45	

T a s e

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Kul. kausi 01-12	Tilivuosi 00-12	Ed. vuosi 00-12
2000 VASTATTAVAA			
2001 OMA PÄÄOMA			
2002 Peruspääoma		447.151,21	447.151,21
2015 Muut omat rahastot	-86.029,00	116.544,73	202.573,73
2040 Edellisten tilikausien yli/	42.631,17	397.829,92	215.207,30
2050 Tilikauden yli-/alijäämä	-123.424,22	-123.424,22	139.991,45
2001 OMA PÄÄOMA	-166.822,05	838.101,64	1.004.923,69
2300 TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT			
2301 Valtion toimeksiannot	228.122,11	228.122,11	
2325 Lahjoitusrahastojen pääomat		24.827,44	24.827,44
2330 Muut toimeksiantojen pääoma	-4.181.361,40	13.393.767,22	17.575.128,62
2300 TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	-3.953.239,29	13.646.716,77	17.599.956,06
2400 VIERAS PÄÄOMA			
2401 Pitkäaikainen			
2410 Lainat rahoitus- ja vakuut	-39.431,12	688.919,06	728.350,18
2440 Saadut ennakot	154.238,61	154.238,61	
2401 Pitkäaikainen	114.807,49	843.157,67	728.350,18
2500 Lyhytaikainen			
2540 Saadut ennakot	-1.677,07	-208,71	1.468,36
2545 Ostovelat	-33.086,77	204.385,66	237.472,43
2550 Muut velat	10.239,19	86.839,67	76.600,48
2570 Siirtovelat			
2580 Lomapalkkajaksotus	-58.887,29	205.170,34	264.057,63
2584 Muut siirtovelat	-2.985,49	109.328,99	112.314,48
2570 Siirtovelat	-61.872,78	314.499,33	376.372,11
2500 Lyhytaikainen	-86.397,43	605.515,95	691.913,38
2400 VIERAS PÄÄOMA	28.410,06	1.448.673,62	1.420.263,56
2000 VASTATTAVAA	-4.091.651,28	15.933.492,03	20.025.143,31

9.4 Tuloslaskelma

T U L O S L A S K E L M A

EUR

Ulkoinen 01.01.2016 - 31.12.2016

	Toteutuma/ v.al.	Vert. %	Toteutuma/ ed.v.al.	Vert. %
0003 TULOSLASKELMA				
3000 TOIMINTATUOTOT				
3001 Myyntituotot				
3100 Korvaukset kunnilta ja kun				
3100 Jäsenkuntien maksuosuudet	2.441.733,00		2.336.265,00	
3100 Korvaukset kunnilta ja kun	2.441.733,00		2.336.265,00	
3130 Muut suoritteiden myyntitu				
3140 Muut myyntituotot	26.828,88		572.022,09	
3130 Muut suoritteiden myyntitu	26.828,88		572.022,09	
3001 Myyntituotot	2.468.561,88		2.908.287,09	
3200 Maksutuotot				
3290 Muut palvelumaksut				
3290 Sisäiset palvelumaksutuot	48.768,69		55.327,33	
3290 Muut palvelumaksut	48.768,69		55.327,33	
3200 Maksutuotot	48.768,69		55.327,33	
3300 Tuet ja avustukset				
3301 Tuet ja avustukset valtiol	2.347,39			
3302 Tuet ja avustukset EU:lta	2.568.161,11		3.044.637,62	
3303 Maakunnan kehittämisraha	303.070,22		147.011,84	
3305 Oppisopimustuki	180,00			
3330 Muut tuet ja avustukset	278.812,38		211.058,19	
3390 Muut tuet ja avustukset ju	25.439,41		35.164,51	
3391 LL projektiosuus	54.215,09		93.696,73	
3392 Muut tuet ja avustukset ku	170.345,68		106.026,17	
3393 Muut tuet ja avustukset yk	39.899,19		2.562,09	
3300 Tuet ja avustukset	3.442.470,47		3.640.157,15	
3400 Muut toimintatuotot				
3410 Vuokratuotot				
3460 Autopaikkojen vuokratuoto	3.713,00		1.849,17	
3410 Vuokratuotot	3.713,00		1.849,17	
3400 Muut toimintatuotot	3.713,00		1.849,17	
3000 TOIMINTATUOTOT	5.963.514,04		6.605.620,74	
4000 TOIMINTAKULUT				
4001 Henkilöstökulut				
4002 Palkat ja palkkiot				
4003 Maksetut palkat ja palkki				
4000 Vakainaisten viranhaltijo	-767.402,11		-471.027,53	
4001 Vakainaisten työsuhteiste	-902.680,55		-815.251,80	
4003 Määräaikaisten kk-palkat	-1.271.999,74		-1.337.821,96	
4005 Asiantuntijapalkkiot (ei	-1.327,15		-33.782,32	
4010 Kokouspalkkiot	-34.687,32		-43.760,69	
4015 Ansionmenetykskorvaukset	-4.218,23		-8.560,88	
4025 Tilapäisten työntekijöid			-80,00	
4030 Asiantuntijapalkkiot ulk	-9.021,75		-6.539,28	
4003 Maksetut palkat ja palkki	-2.991.336,85		-2.716.824,46	
4004 Jaksotetut palkat ja palk				
4061 Jaksotetut lomapalkat ja	47.924,74		-35.210,54	
4004 Jaksotetut palkat ja palk	47.924,74		-35.210,54	
4010 Henkilöstökorvaukset				
4230 Sairausvakuutuskorvaukse	53.414,73		55.367,66	
4240 Tapaturmakorvaukset			914,54	
4260 Muut henkilöstömenojen k			1.168,99	
4010 Henkilöstökorvaukset	53.414,73		57.451,19	
4002 Palkat ja palkkiot	-2.889.997,38		-2.694.583,81	
4100 Henkilösivukulut				
4101 Eläkekulut				
4100 KuEL-maksut	-502.931,47		-461.202,33	
4110 KuEL eläkemenoperusteine	-113.296,04		-118.169,44	
4121 Eläkemenoper. varhe- mak	-39.129,07			

T U L O S L A S K E L M A

EUR

Ulkoinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Toteutuma/ v.al.	Vert. %	Toteutuma/ ed.v.al.	Vert. %
4580 Kalusto	-12.898,61		-22.828,78	
4582 ATK-laitteet	-11.056,81		-18.448,59	
4583 Matkapuhelimet	-4.696,79		-10.032,43	
4600 Muu materiaali	-2.188,56		-3.882,54	
4501 Ostot tilikauden aikana	-60.150,26		-85.973,06	
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavar	-60.150,26		-85.973,06	
4800 Muut toimintakulut				
4801 Vuokrat				
4820 Rak. ja huoneistojen vuok	-102.682,68		-94.891,07	
4825 Autopaikkavuokrat	-4.146,66		-4.923,60	
4830 Rahoitusvastikkeet	-2.967,68			
4840 Koneiden ja laitteiden vu	-980,00		-39.422,56	
4850 Leasing-vuokrat	-22.290,02		-19.740,20	
4870 Kokoustilojen vuokrat	-13.445,85		-54.776,97	
4880 Muut vuokrat	-854,80			
4801 Vuokrat	-147.367,69		-213.754,40	
4900 Muut toimintakulut				
4940 Muut toimintakulut			-195,82	
4900 Muut toimintakulut			-195,82	
4800 Muut toimintakulut	-147.367,69		-213.950,22	
4000 TOIMINTAKULUT	-6.078.568,55		-6.456.843,09	
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-115.054,51		148.777,65	
6000 Rahoitustuotot ja -kulut				
6001 Korkotuotot				
6030 Maksuliikennetilien korot			196,18	
6001 Korkotuotot			196,18	
6100 Muut rahoitustuotot				
6120 Verotilitysten korot ja ko	16,84		50,68	
6100 Muut rahoitustuotot	16,84		50,68	
6200 Korkokulut				
6240 Maksuliikennetilien korot	-3.601,04		-5.001,38	
6200 Korkokulut	-3.601,04		-5.001,38	
6300 Muut rahoituskulut				
6310 Verotilitysten korot			-8,19	
6320 Viivästyskorot ja korotuks	-714,75		-610,92	
6380 Muut rahoituskulut	-4.070,76		-3.412,57	
6300 Muut rahoituskulut	-4.785,51		-4.031,68	
6000 Rahoitustuotot ja -kulut	-8.369,71		-8.786,20	
6999 VUOSIKATE	-123.424,22		139.991,45	
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-123.424,22		139.991,45	

LAPIN LIITTO

RAHOITUSLASKELMA 1.1.-31.12.2016

	2016	2015
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	-123 424,22	139 991,45
Satunnaiset erät		0,00
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	0,00
TOIMINNAN RAHAVIRTA	-123 424,22	139 991,45
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	0,00	0,00
Rahoitusosuudet investointeihin		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden.	0,00	
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	0,00	0,00
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-123 424,22	139 991,45
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	688 919,06	728 350,18
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-728 350,18	-695 931,28
Lainakannan muutokset	-39 431,12	32 418,90
Oman pääoman muutokset	-43 397,83	-38 422,34
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant. varojen ja pääomien muut.	15 873,30	-500,17
Vaihto-omaisuuden muutos		
Saamisten muutos	122 161,48	-342 298,68
Korottomien velkojen muutos	67 841,18	-21 697,53
Muut maksuvalmiuden muutokset	205 875,96	-364 496,38
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	123 047,01	-370 499,82
RAHAVAROJEN MUUTOS	-377,21	-230 508,37
Kassavarat 31.12.	53 927,15	54 304,36
Kassavarat 1.1.	54 304,36	284 812,73
Rahavarojen muutos	-377,21	230 508,37

9.6 Tuloslaskelman liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Toimintatuotot

	2016	2015
	€	€
Toimintatuotot		
Myyntituotot		
Jäsenkuntien maksusuudet	2 441 733,00	2 336 265,00
Muut varsinaisen toim. tuotot	26 828,88	572 022,09
Myyntituotot yhteensä	2 468 561,88	2 908 287,09
Maksutuotot	48 768,69	55 327,33
Tuet ja avustukset		
Tuet ja avustukset valtiolta	2 347,39	0,00
Tuet ja avustukset EU:lta	2 568 161,11	3 044 637,62
Maakunnan kehittämisasiäraha	303 070,22	147 011,84
Muut tuet ja avustukset	568 891,75	448 507,69
Tuet ja avustukset yhteensä	3 442 470,47	3 640 157,15
Muut toimintatuotot		
Muut tuotot	3 713,00	1 849,17
Toimintatuotot yhteensä	5 963 514,04	6 605 620,74

Henkilöstökulut

	2016	2015
Rahapalkat	2 991 337	2 716 824
Jaksotetut palkat	47 925	35 211
Palkat yhteensä	3 039 262	2 752 035
Eläkekulut	655 357	579 372
Muut henkilösivukulut	162 232	162 033
Henkilöstökorvaukset	-53 415	-57 451
Henkilöstökulut yhteensä	3 803 435	3 435 989
Projektien osuus henkilöstökuluista.	2 059 762	1 840 233
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	70 hlöä	54 hlöä

Johdon palkat ja palkkiot

	2016	2015
Johdoryhmän palkat	388 739	382 240
Eläke- ja henkilösivukulut	89 254	87 456
Yhteensä	477 993	469 696

Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastuksesta on huolehtinut KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy. Kolarctic ENPI CBC-ohjelman tarkastukset on tehnyt Pricewaterhouse Coopers Oy. Tilintarkastuspalkkiot vuonna 2016 jakaantuivat seuraavasti:

	KPMG OY	PWC OY	MUUT	YHTEENSÄ
Varsinainen toiminta	9 870			9 870
Tarkastuslautakunta	6 581			6 581
Hankkeet ja ohjelmat	3 490	114 613	2 077	120 180
YHTEENSÄ	19 941	114 613	2 077	136 631

Maksetut puolueverot 2016

Vasemmistoliiton Lapin piiri ry	729,50
Lapin Sosiaalidemokraattinen Piiri ry	633,00
Lapin Kokoomus	447,38
Keskustan Lapin piiri	931,00
Keskustan Peräpohjolan piiri ry	657,00
Perussuomalaisten Lapin piiri ry	177,50
Lapin Vihreät ry	32,00
YHTEENSÄ	3 607,38

Käytetyt kirjanpitoasiakirjat

Tasekirja
Pääkirja
Päiväkirja
Ostoreskontra
Palkanlaskenta

sidottuna
ATK-tulosteena
"
"
"

9.7 Tasetta koskevat liitetiedot

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Kuntayhtymän suunnitelman mukaisten poistojen laskennassa noudatetaan kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjetta. Poistojen perustana oleva käyttöomaisuus on määritelty kirjanpitolain 12.3 §:ssä. Käyttöomaisuutta ovat esineet, erikseen luovutettavissa olevan oikeudet ja muut hyödykkeet, jotka on tarkoitettu tuottamaan tuloa useampana kuin yhtenä tilikautena. Kuntajaosto on tarkentanut käsitettä siten, että mukaan käyttöomaisuutta ovat tulon tuottamisen tarkoituksesta riippumatta hyödykkeet, jotka vaikuttavat tuotannontekijöinä useamman kuin yhden tilikauden.

Investointimenojen aktivointirajaksi on vahvistettu 10 000,00 €. Rajan alle jäävät hankkeet ja hankinnat kirjataan suoraan tilivuoden menoksi ja ylimenevät aktivoidaan ja poistetaan suunnitelman mukaan vaikutusaikanaan.

Poistomenetelmät ja poistoajat ovat seuraavat:

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	Poistomenetelmä	
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot		
Perustamis- ja järjestelymenot	Tasapoisto	3 vuotta
Tutkimus- ja kehittämismenot	Tasapoisto	3 vuotta
Liikearvo	Tasapoisto	5 vuotta
Atk-ohjelmistot	Tasapoisto	3 vuotta
Muut	Tasapoisto	3 vuotta

AINEELLISET HYÖDYKKEET

Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	Menojäännöspoisto 25 %	
Koneet ja kalusto	Menojäännöspoisto 25 %	
Atk-laitteet	Tasapoisto	3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto	3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	Ei poistoa	
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa	
Keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa	

KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET

Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa
---------------------	------------

Lapin liitto 31.12.2016

SIJOITUKSET

OSAKKEET JA OSUUDET

1209 Muut osakkeet ja osuudet

1. Kiinteistö Oy Vilhontalo-nimisen yhtiön osakkeet N:ot

0012848-0014242

N:ot 0019035-0023698

N:ot 0027046-0027136

N:ot 0028647-0028762

Yhteensä 6 266 kpl yhtiön osakkeita

420 204,98

Muut osakkeet ja osuudet yhteensä

420 204,98 €

Rovaniemellä 9.2.2017

Leena Mantere

talouspäällikkö

Lapin liitto 31.12.2016

OMA PÄÄOMA	2016	2015
Peruspääoma 1.1.	447 151,21	447 151,21
Peruspääoma 31.12.	447 151,21	447 151,21
Kehittämisrahasto 1.1.	202 573,73	253 797,81
Kehittämisrahasto 31.12.	116 544,73	202 573,73
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	355 198,75	202 405,56
Korjaukset Työttömyysvakuutusrahasto	42 631,17	12 801,74
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	397 829,92	215 207,30
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-123 424,22	139 991,45
Oma pääoma 31.12.	838 101,64	1 004 923,69

Rovaniemellä 9.2.2017

Leena Mantere
 Leena Mantere
 talouspäällikkö

LAPIN LIITON PERUSPÄÄOMA **447 151,21 €**

Kunta	Kunnallis- ja yhteisövero-osuudet 2015	%-osuus	Osuus peruspääomasta €
Enontekiö	5 219 655,00 €	0,86	3 846,43 €
Inari	21 737 778,00 €	3,58	16 018,83 €
Kemi	80 170 144,00 €	13,21	59 078,34 €
Kemijärvi	24 427 848,00 €	4,03	18 001,17 €
Keminmaa	31 467 241,00 €	5,19	23 188,59 €
Kittilä	23 031 343,00 €	3,80	16 972,07 €
Kolari	10 905 085,00 €	1,80	8 036,09 €
Muonio	7 611 066,00 €	1,25	5 608,69 €
Pelkosenniemi	2 851 468,00 €	0,47	2 101,28 €
Pello	10 744 616,00 €	1,77	7 917,84 €
Posio	9 072 874,00 €	1,50	6 685,91 €
Ranua	9 211 573,00 €	1,52	6 788,12 €
Rovaniemi	216 457 176,00 €	35,67	159 509,90 €
Salla	10 558 570,00 €	1,74	7 780,74 €
Savukoski	3 929 039,00 €	0,65	2 895,36 €
Simo	10 955 405,00 €	1,81	8 073,17 €
Sodankylä	29 645 668,00 €	4,89	21 846,25 €
Tervola	8 885 047,00 €	1,46	6 547,50 €
Tornio	74 705 879,00 €	12,31	55 051,66 €
Utsjoki	3 837 666,00 €	0,63	2 828,02 €
Ylitornio	11 365 352,00 €	1,87	8 375,26 €
YHTEENSÄ	606 790 493,00 €	100,00	447 151,21 €

Jäsenkunnan osuus Lapin liiton varoihin sekä vastuu veloista ja velvoitteista määräytyvät niiden maksuosuuksien suhteen mukaan, mitkä jäsenkunnilla on 22 §:n nojalla viimeksi päättyneeltä ja kahdelta sitä edeltävältä varainhoitovuodelta yhteensä määrätty. Lapin liitossa on pidettävä rekisteriä jäsenkuntien peruspääomaosuuksista (Lapin liiton perussopimus 18 §).

Jäsenkunnan maksuosuuden suuruus määräytyy siten, että maksuosuuksilla koottava määrä jaetaan kaikissa jäsenkunnissa edellisenä varainhoitovuotena toimitetussa kunnallisverotuksessa kertyneiden veroäyrien määrällä ja kerrotaan jäsenkunnan äyrimäärällä. Kunnallisverotietoina käytetään syksyllä saatavissa olevia verottajan ennakkotietoja elleivät lopulliset tiedot ole talousarvion laadintavaiheessa valmistuneet (Lapin liiton perussopimus 22 §).

Lapin liitto 31.12.2016

MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

2020 KEHITTÄMISRAHASTO

Pvm.	Tosite n:o	Selite	EUR
		Kehittämisrahaston varat 1.1.2016	202 573,73
13.4.2016	600903	Saukkoriipi Risto	-4 739,00
13.4.2016	600903	Lapin Elämystuotanto	-10 000,00
9.6.2016	601003	Lapin yliopisto	-5 000,00
9.6.2016	601003	Ounasvaaran Hiihtoseura	-12 500,00
9.11.2016	601254	Saukkoriipi Risto	-1 000,00
30.11.2016	50447	Lapin liitto, työhyvinvointiprojekti	-25 000,00
1.12.2016	601294	Ounasvaaran Hiihtoseura	-12 500,00
14.12.2016	451867	Lapin Yrittäjät	-2 790,00
22.12.2016	601341	Ounasvaaran Hiihtoseura	-12 500,00
		Kehittämisrahaston varat 31.12.2015	116 544,73

31.12.2016 KEHITTÄMISRAHASTON VAPAAT VARAT YHTEENSÄ 116 544,73

MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

2327 LAHJOITUSRAHASTOT

		Lahjoitusrahaston varat 1.1.2016	23 881,70
		Lahjoitusrahaston varat 31.12.2016	23 881,70

2325 ROVANIEMEN PALKINEN

		Rovaniemen Palkinen varat 31.12.2015	945,74
--	--	---	---------------

2350-2358 POHJOISKALOTIN NEUVOSTO

2350-2358		Pohjoiskalotin neuvoston varat 31.12.2016	36 646,59
-----------	--	--	------------------

MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ 61 474,03

Rovaniemellä 8.2.2017

Leena Mantere
taluspäällikkö

LAPIN LIITTO

LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

31.12.2016

VIERAS PÄÄOMA
LYHYTAIKAINEN

2599 MUUT SIIRTOVELAT MUILLE

Pvm	Tosite	Selite	€
31.12.2014	002280	Tervolan kunta VM:n avustus	284,30
31.12.2015	50662	Mäntyniemi Merja	5,28
30.12.2016	50469	Jörgel Magnus	468,91
30.12.2016	50470	VDI/vDE Innovation Techn	3 597,09
30.12.2016	50577	Oik. tos. 600856	40,50
30.12.2016	50595	Perälä Marja, matkalasku	57,30
30.12.2016	50596	Perälä Marja, matkalasku	166,06
30.12.2016	50597	Palmgren Marko, matkalasku	19,00
30.12.2016	50598	Nikula Pirjo, matkalasku	93,82
30.12.2016	50599	Lönnström Riitta, matkalasku	40,00
30.12.2016	50600	Lintula Jenni, matkalasku	59,00
30.12.2016	50601	Kontiosalo Lassi, matkalasku	40,00
30.12.2016	50602	Kontiosalo Lassi, matkalasku	40,00
30.12.2016	50603	Kettunen Mirja, matkalasku	19,00
30.12.2016	50604	Junnilainen Hanne, matkalasku	98,00
30.12.2016	50605	Junnilainen Hanne, matkalasku	320,00
30.12.2016	50606	Junnilainen Hanne, matkalasku	133,28
30.12.2016	50607	Junnilainen Hanne, matkalasku	49,68
30.12.2016	50608	Junnilainen Hanne, matkalasku	80,00
30.12.2016	50609	Junnilainen Hanne, matkalasku	120,00
30.12.2016	50610	Junnilainen Hanne, matkalasku	490,08
30.12.2016	50611	Junnilainen Hanne, matkalasku	80,00
30.12.2016	50612	Junnilainen Hanne, matkalasku	80,00
30.12.2016	50613	Junnilainen Hanne, matkalasku	91,80
30.12.2016	50614	Junnilainen Hanne, matkalasku	49,68
30.12.2016	50615	Junnilainen Hanne, matkalasku	218,00
30.12.2016	50616	Junnilainen Hanne, matkalasku	178,00
30.12.2016	50617	Junnilainen Hanne, matkalasku	138,00
30.12.2016	50618	Junnilainen Hanne, matkalasku	178,00
30.12.2016	50619	Junnilainen Hanne, matkalasku	58,00
30.12.2016	50620	Himänen Jukka, matkalasku	52,00
30.12.2016	50621	Ekdahl Päivi, matkalasku	241,65
30.12.2016	50622	Blomberg Katja, matkalasku	51,70
30.12.2016	50623	Auniola Anna-Mari, matkalasku	40,00
30.12.2016	50624	Auniola Anna-Mari, matkalasku	148,05
30.12.2016	50625	Vihtonen Manu, matkalasku	764,00
30.12.2016	50626	Peltoperä Svetlana, matkalasku	90,23
30.12.2016	50672	Niska-Honkonen Katri, matkalasku	80,00
30.12.2016	50695	Pohjois-Karjalan maakuntaliitto, Brysselin toimiston lisärah.	115,35
Siirtovelat yhteensä			8 875,76

VASTUUT JA VAKUUDET

Sekkilimiitti Pohjolan Osuuspankki 1 000 000,00
* vakuudeton, otettu vuonna 2013

Vuokrasopimukset (käyttöleasing)	Vuokravastuut
978585 Pitney Bowes Connect postimaksukone (2016-2020)	7 590,32
384346 Konica Minolta Bizhub C554E monitoimilaite (sis. vakuutus)	10 486,80
384347 Konica Minolta Bizhub C554E monitoimilaite (sis. vakuutus)	10 486,80
358856 Konica Minolta C220 monitoimilaite (ENPI), varsinainen vuokra-aika päättynyt	
A8034518 LifeSize Team videoneuvottelulaitteet, päättyy 30.6.2017	3 631,98

Rovaniemellä 13.2.2017

Leena Mantere
Leena Mantere
talouspäällikkö

9.8 Maakuntahallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Maakuntahallitus esittää, että:

- tilikauden alijäämä 123 424,22 € siirretään taseeseen yli-/alijäämätilille.

LAPIN LIITTO

Rovaniemellä 20.3.2017

LAPIN LIITON HALLITUS

Markus Lohi

Arto Ojala

Maarit Airaksinen

Hilkka Halonen

Markku Harju

Kaisa Juuso

Susanna Kantola

Pertti Keränen

Ismo Manninen

Sari Moisanen

Antti Mäkituomas

Esa Nordberg

Pekka Pelttari

Ritva Sonntag

Veikko Virtanen

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Rovaniemellä . 2017

KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy

Juha Väärälä
JHTT, KHT

9.9 Lapin liiton ja Lapin pelastuslaitoksen konsernitilinpäätös

Lapin liitto kuntayhtymä

TASE

31.12.2016

	Lapin liitto	Pelastuslaitos	Sisäiset	Yhteensä	31.12.2015
VASTAAVAA					
PYSYVÄT VASTAAVAT					
Aineettomat hyödykkeet	0,00	0,00		0,00	0,00
Muut pitkävaikuttaiset menot	0,00	537 538,30		537 538,30	569 720,88
Aineelliset hyödykkeet				0,00	0,00
SUOJITUKSET					
Osakkeet ja osuudet	420 356,34	0,00		420 356,34	420 356,34
PYSYVÄT VASTAAVAT	420 356,34	537 538,30		957 894,64	990 077,22
TOIMEKSIANTOJEN VARAT					
Valtion toimeksiannot	13 575 402,38	0,00		13 575 402,38	17 446 508,71
Muut toimeksiantojen varat	30 607,10	0,00		30 607,10	128 613,36
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	13 606 009,48	0,00		13 606 009,48	17 575 122,07
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
VAIHTO-OMAISUUS					
Valmiit tuotteet / tavarat					
VAIHTO-OMAISUUS					
SAAMISET					
Lainasaamiset	0,00				0,00
Lyhytaikaiset saamiset	1 812 783,56	896 684,95	341,32	2 709 809,83	2 651 084,16
Siirtosaamiset	40 415,50	101 493,94		141 909,44	143 404,40
SAAMISET	1 853 199,06	998 178,89	341,32	2 851 719,27	2 794 488,56
RAHOITUSOMAISUUS					
Rahoitusarvopaperit					
Rahat ja pankkisaamiset	53 927,15	1 718 078,69		1 772 005,84	1 136 504,70
RAHOITUSOMAISUUS	53 927,15	1 718 078,69		1 772 005,84	1 136 504,70
VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 907 126,21	2 716 257,58	341,32	4 623 725,11	3 930 993,26
VASTAAVAA	15 933 492,03	3 253 795,88	341,32	19 187 629,23	22 496 192,55

	Lapin liitto	Pelastuslaitos	Sisäiset	Yhteensä	31.12.2015
VASTATTAVAA					
OMA PÄÄOMA					
PERUSPÄÄOMA					
Peruspääoma	447 151,21	0,00		447 151,21	447 151,21
MUUT OMAT RAHASTOT					
KehittämISRahasto	116 544,73	0,00		116 544,73	202 573,73
Edellisten tilikausien ylijäämä	355 198,75	372 843,89		728 042,64	537 368,98
Oikaistu ed.tilikauden ylijäämä	42 631,17	0,00		42 631,17	12 801,74
Tilikauden ali-ylijäämä	-123 424,22	82 238,27		-41 185,95	177 871,92
OMA PÄÄOMA	838 101,64	455 082,16		1 293 183,80	1 377 767,58
PAKOLLISET VARAUKSET					
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET					
Pakolliset varaukset	0,00	0,00		0,00	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	0,00		0,00	0,00
POISTOERO JA VAPAAEHT.VARAUKS					
Investointivaraus		260 000,00			
Poistoero		288 966,00		288 966,00	316 854,00
POISTOERO JA VAPAAEHT.VARAUKS		548 966,00		548 966,00	316 854,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT					
VALTION TOIMEKSIANNOT					
Valtion toimeksiannot	13 585 242,74	0,00		13 585 242,74	17 393 719,95
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT					
Muut toimeksiantojen pääomat	61 474,03	0,00		61 474,03	206 236,11
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	13 646 716,77	0,00		13 646 716,77	17 599 956,06
VIERAS PÄÄOMA					
PITKÄAIKAINEN					
LAINAT RAH.- JA VAK.LAITOKSILTA					
Kotimaisilta pankeilta	688 919,06			688 919,06	728 350,18
PITKÄAIKAINEN	688 919,06	0,00		688 919,06	728 350,18
LYHYTAIKAINEN					
Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	0,00	0,00		0,00	0,00
Saadut ennakot	154 029,90			154 029,90	1 468,36
Saadut ennakot jäsenkunnilta	204 385,66	40 000,00	341,32	40 000,00	84 000,00
Ostovelat	86 839,67	918 812,45		1 123 539,43	618 799,64
Muut velat	314 499,33	1 290 935,27		86 839,67	76 600,48
Siirtovelat	759 754,56	2 249 747,72	341,32	1 605 434,60	1 692 396,25
LYHYTAIKAINEN	1 448 673,62	2 249 747,72	341,32	3 009 843,60	2 473 264,73
VIERAS PÄÄOMA	15 933 492,03	3 253 795,88	341,32	19 187 629,23	3 201 614,91
VASTATTAVAA	15 933 492,03	3 253 795,88	341,32	19 187 629,23	22 496 192,55

	31.12.2016	31.12.2016	31.12.2016	31.12.2015
	Lapin liitto	Pelastuslaitos	Yhteensä	Yhteensä
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	2 468 561,88	16 985 678,66	19 454 240,54	19 955 274,18
Tuet ja avustukset	3 442 470,47	48 368,58	3 490 839,05	3 659 865,41
Muut toimintatuotot	52 481,69	167 915,62	220 397,31	120 397,86
TOIMINTATUOTOT	5 963 514,04	17 201 962,86	23 165 476,90	23 735 537,45
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT				
Palkat ja palkkiot	2 943 412,11	8 602 194,92	11 545 607,03	11 403 277,76
HENKILÖSIVUKULUT				
Eläkekulut	655 356,58	1 517 984,83	2 173 341,41	2 165 363,85
Muut henkilösivukulut	162 231,54	632 224,28	794 455,82	802 528,59
HENKILÖSTÖKORVAUKSET				
-53 414,73	-69 045,87	-122 460,60	-122 156,44	
HENKILÖSTÖKULUT	3 707 585,50	10 683 358,16	14 390 943,66	14 249 013,76
PALVELUJEN OSTOT	2 163 465,10	2 131 518,89	4 294 983,99	4 723 096,20
AINEET, TARVIKKEET, TAVARAT	60 150,26	1 263 360,01	1 323 510,27	1 417 564,46
AVUSTUKSET			0,00	1 350,00
VUOKRAT	147 367,69	2 667 546,99	2 814 914,68	2 891 323,66
MUUT KULUT	0,00	7 958,22	7 958,22	13 770,64
TOIMINTAKULUT	6 078 568,55	16 753 742,27	22 832 310,82	23 296 118,72
TOIMINTAKATE	-115 054,51	448 220,59	333 166,08	439 418,73
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Korkotuotot	16,84	0,00	16,84	331,86
Muut rahoitustuotot	0,00	140,00	140,00	0,00
Korkokulut	3 601,04	0,00	3 601,04	5 620,49
Muut rahoituskulut	4 785,51	163,21	4 948,72	3 469,78
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-8 369,71	-23,21	-8 392,92	-8 758,41
VUOSIKATE	-123 424,22	448 197,38	324 773,16	430 660,32
POISTOT	0,00	133 847,11	133 847,11	135 224,40
SATUNNAISET TUOTOT	0,00	0,00	0,00	0,00
SATUNNAISET KULUT	0,00	0,00	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	-123 424,22	314 350,27	190 926,05	295 435,92
POISTOERON LISÄYS/VÄHENNYS		27 888,00	27 888,00	27 888,00
VARAUSTEN LISÄYS/VÄHENNYS		-260 000,00	-260 000,00	-145 452,00
RAHASTOJEN LISÄYS/VÄHENNYS	0,00	0,00	0,00	0,00
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-123 424,22	82 238,27	-41 185,95	177 871,92

LAPIN LIITTO KUNTAYHTYMÄ

RAHOITUSLASKELMA 1.1.-31.12.2016

	2016	2016	2016	2016-2015	2015
	Lapin liitto	Pelastuslaitos	yhteensä	Muutos	yhteensä
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Vuosikate	-123 424,22	448 197,38	324 773,16	-105 887,16	430 660,32
Satunnaiset erät	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	-22 054,21	-22 054,21	-8 609,66	-13 444,55
TOIMINNAN RAHAVIRTA	-123 424,22	426 143,17	302 718,95	-114 496,82	417 215,77
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	0,00	-1 103 283,70	-1 103 283,70	361 022,24	-1 464 305,94
Rahoitusosuudet investointeihin		955 924,00	955 924,00	-371 264,70	1 327 188,70
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden.	0,00	67 749,38	67 749,38	-3 982,27	71 731,65
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	0,00	-79 610,32	-79 610,32	-14 224,73	-65 385,59
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-123 424,22	346 532,85	223 108,63	-128 721,55	351 830,18
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Lainakannan muutokset					0,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	688 919,06	0,00	688 919,06	-39 431,12	728 350,18
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-728 350,18	0,00	-728 350,18	-32 418,90	-695 931,28
Lainakannan muutokset	-39 431,12	0,00	-39 431,12	-71 850,02	32 418,90
Oman pääoman muutokset	-43 397,83	0	-43 397,83	-81 820,17	-38 422,34
Muut maksuvalmiuden muutokset				0,00	0,00
Toimeksiant. varojen ja pääomien muut.	15 873,30	0,00	15 873,30	15 373,13	-500,17
Vaihto-omaisuuden muutos		0,00	0,00	0,00	0,00
Saamisten muutos	122 161,48	-179 003,77	-56 842,29	-399 283,30	342 441,01
Korottomien velkojen muutos	67 841,18	468 349,27	536 190,45	660 750,83	-124 560,38
Muut maksuvalmiuden muutokset	205 875,96	289 345,50	495 221,46	277 841,00	217 380,46
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	123 047,01	289 345,50	412 392,51	401 011,47	211 377,02
RAHAVAROJEN MUUTOS	-377,21	635 878,35	635 501,14	1 662 074,14	-1 026 573,00
					0,00
Kassavarat 31.12.	53 927,15	1 718 078,69	1 772 005,84	1 198 708,34	573 297,50
Kassavarat 1.1.	54 304,36	1 082 200,34	1 136 504,70	-463 365,80	1 599 870,50
Rahavarojen muutos	-377,21	635 878,35	635 501,14	1 662 074,14	-1 026 573,00

HENKILÖSTÖKERTOMUS

LAPIN LIITON HENKILÖSTÖTILINPÄÄTÖS VUODELTA 2016

Lapin liiton henkilöstökertomus vuodelta 2016 sisältää maakuntajohtajan katsauksen, henkilöstöstrategian ja tiedot organisaation henkilöstövoimavarojen käytöstä.

LAPIN LIITON HENKILÖSTÖTILINPÄÄTÖS VUODELTA 2016

JOHDANTO

Henkilöstötilinpäätösraportin tarkoituksena on antaa kuva siitä, miten kestäväällä pohjalla organisaation toiminta on. Organisaatio vaikuttaa toiminnallaan sekä tulokseensa että henkilöstön tilaan. Henkilöstön tila puolestaan vaikuttaa organisaation tulevien vuosien toimintaan joko myönteisesti tai kielteisesti. Henkilöstötilinpäätösraportti on tärkeä henkilöstön kehittämisen apuväline ja työkalu.

MAAKUNTAJOHTAJAN KATSAUS

Vuoden 2016 keskeinen keskusteluteema on ollut maakunta- ja soteuudistus. Sen suuntaviivat ja vaikutukset niin aluehallintoon kuin maakuntien liittojenkin asemaan selkiytyivät vuoden aikana. Samalla aloitettiin myös vapaaehtoinen maakuntauudistuksen alueellinen esivalmistelutyö.

Uudistuksessa maakuntien liittojen tehtävät on tarkoitus siirtää uusille perustettaville maakunnille ja liitot kuntayhtyminä lakkautetaan. Muutos tulee olemaan organisaatiolle ja erityisesti henkilöstölle erityisen mittava, siihen sisältyy vieläkin paljon avoimia asioita. Uuden organisaation luominen, liiton nykyisten tehtävien sijoittuminen ja mm. tukipalveluiden organisointi aiheuttavat paljon epävarmuutta ja kysymyksiä henkilöstön keskuudessa.

Osin tähän muutosvaiheeseen vastaamiseksi käynnistimme viime vuonna viraston henkilöstöä koskevan työhyvinvointiprosessin yhdessä työterveyshuollon kanssa. Siinä tavoitteena on käydä läpi henkilöstön kanssa muutokseen liittyviä osatekijöitä ja siten osaltaan edesauttaa työssä jaksamista ja työhyvinvointia.

Muutoksen lisäksi viime vuotta leimaa viraston sisäilmaongelma ja sen korjaamiseksi tehdyt toimenpiteet. Väistöila- ja kotityöratkaisulla on pystytty takaamaan kaikille kohtuulliset työolosuhteet, mutta henkilöstön hajallaan ololla on kiistatta ollut vaikutusta työskentelytapoihin ja työn teon yleisiin edellytyksiin.

Nämä yllä todetut suuret muutostekijät huomioiden on ilahduttavaa nähdä, että niillä ei ole ollut dramaattista vaikutusta sairauspoissaoloihin. Täysin henkilöstöresursseihin ja asiantuntijuuteen nojaavalle organisaatiolle henkilöstön työssä jaksaminen on elintärkeää ja muutosten edetessä avoimuuteen, työhyvinvointiin ja muutosvalmennukseen on panostettava entistä enemmän.

Haluan kiittää koko meidän henkilöstöämme jälleen kerran venymisestä, rohkeudesta ja tekemisen energiasta kaiken muutoksen keskellä. Lapin liitossa työskentelee maakunnan kehittämisen huippuammattilaisia – tämä on paras mahdollinen joukko tekemään uutta Lapin maakuntaa!

JOHDANTO

MAAKUNTA JOHTAJAN KATSAUS

LAPIN LIITON HENKILÖSTÖSTRATEGIA

Lapin liiton henkilöstösuunnitelma on laadittu vuonna 2009. Sitä on päivitetty osittain mm. palkkausjärjestelmän ja henkilöstön toimintaohjeistuksen osalta. Henkilöstösuunnitelman keskeisiä painopisteitä ovat tasa-arvolaki, osaamisen kehittäminen, tiedonkulku ja viestintä sekä hyvän suorituksen esteiden poistaminen ja työvälisestä huolehtiminen.

Aluehallinnon uudistamiseen liittyvä iso muutosprosessi vaikuttaa myös Lapin liiton henkilöstöstrategiaan, joten isompi päivittäminen tehdään myöhemmin.

HENKILÖSTÖTULOSLASKELMA

Henkilöstötuloslaskelman tarkoitus on antaa tietoa henkilöstökustannusten jakautumisesta ja kertoa, kuinka tehokkaasti henkilöstömenot käytetään. Henkilöstötuloslaskelma alkaa liikevaihdolla, kuten virallinenkin tuloslaskelma, ja tilikauden tulos kulujen vähentämisen jälkeen on sama kuin virallisessa tuloslaskelmassa. Henkilöstötuloslaskelma erittelee henkilöstömenot virallista tuloslaskelmaa yksityiskohtaisemmin. Kaikki muut paitsi henkilöstökulut laitetaan muiksi kuluiksi.

LAPIN LIITTO	HENKILÖSTÖTULOSLASKELMA
LIKEVAIHTO	5 963 514,04 €
HENKILÖSTÖMENOT	
<i>Varsinaisen työajan kustannukset</i>	
Palkat	3 403 977,10 €
Palkkiot	50 091,78 €
Henkilöstön uusiutumiskustannukset	
Vuosilomapalkat ja korvaukset	223 017,13 €
Vaihtuvuus- ja perehdyttämiskulut	3 500,00 €
Työpaikkailmoitukset	2 700,00 €
Muut uusiutumiskulut	
Henkilöstön kehittämiskulut	
Koulutuskulut	14 863,37 €
Työterveyshuolto (I ennaltaehkäisevä)	8 525,34 €
./.. Kelan korvaukset	-5 115,20 €
Henkilöstösosiaalinen toiminta	65 313,00 €
Henkilöstön rasittumiskulut	
Tapaturma-ajan palkat	0,00 €
Sairaus- ja äitiyslomapalkat	95 140,34 €
./.. Sairaus- ja äitiyslomapalkkojen palautukset	-53 414,73 €
Työterveyshuolto (II korjaava toiminta)	20 004,71 €
./.. Kelan korvaukset	-5 959,56 €
Henkilöstömenot yhteensä	3 822 643,28 €
% liikevaihdosta	64,10 %
Muut toimintakulut	2 264 294,98 €
Tilikauden tappio	-123 424,22 €

HENKILÖSTÖVOIMAVARAT

Henkilöstövoimavarat jakaantuvat kolmeen osatekijään: henkilöstön määrään, henkilöstön laatuun ja työyhteisöön.

Suurin osa Lapin liiton henkilöstöstä on kokoaikaisessa työsuhteessa. Koko henkilöstön osalta noudatetaan Kunnallista virka- ja työehtosopimusta KVTES:a.

Henkilöstön määrä 31.12.2016

Henkilöstö vastualueittain							
	Alueidenkäyttö ja ympäristö	Kehittäminen ja rahoitus	Hallinto ja talous	Vaikuttaminen	Kolarctic ENPI CBC	Maakunta johtaja	Yhteensä
Vakinaiset	4	8	12	6	5	1	36
Määräaikaiset	1	4	2	16		11	34
Yhteensä	5	12	14	22	5	12	70
Miehet	3	2	2	4		7	18
Naiset	2	10	12	18	5	5	52

Henkilöstön määrässä 31.12.2016 ovat mukana myös lyhytaikaiset työsuhteet, jotka ovat päättyneet vuoden lopussa sekä ne henkilöt, jotka ovat työsuhteessa, mutta virka- tai muulla vapaalla. Vakinaisessa työ- tai virkasuhteessa oli 36 henkilöä ja määräaikaisessa työsuhteessa 34 henkilöä. Miehiä oli 18 ja naisia 52. Henkilöstön määrä on kasvanut kaikilla vastualueilla johtuen uusista hankkeista. Maakuntajohtajan vastuualueella ovat Sote-Savotta, Itä- ja Pohjois-Suomen lentoliikenne ja Saavutettavuus-hankkeet.

Henkilöstö vastualueittain, %-osuudet							
	Alueidenkäyttö	Kehittäminen ja rahoitus	Hallinto ja talous	Vaikuttaminen	Kolarctic ENPI CBC	Maakunta johtaja	Yhteensä
Vakinaiset	80,00 %	66,67 %	85,71 %	27,27 %	100,00 %	8,33 %	51,43 %
Määräaikaiset	20,00 %	33,33 %	14,29 %	72,73 %	0,00 %	91,67 %	48,57 %
Yhteensä	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %
Miehet	60,00 %	16,67 %	14,29 %	18,18 %	0,00 %	58,33 %	25,71 %
Naiset	40,00 %	83,33 %	85,71 %	81,82 %	100,00 %	41,67 %	74,29 %

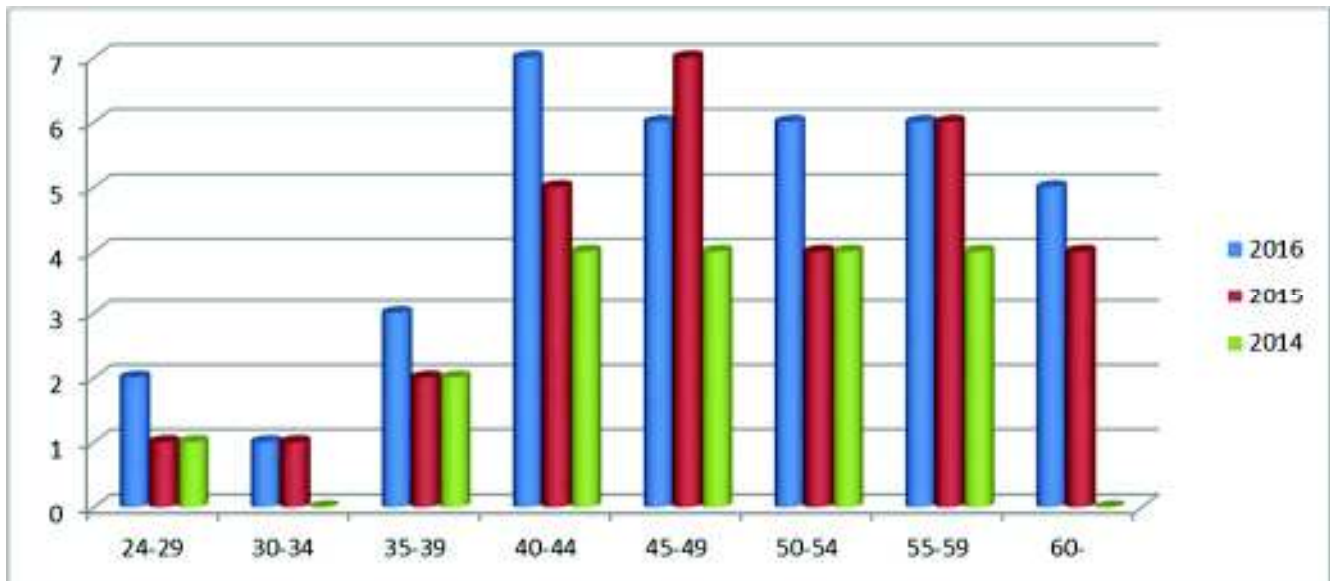
Vuoden 2016 aikana eläkkeelle on siirtynyt yksi työntekijä ja muilta osin määräaikaisia työsuhteita on päättynyt hankkeiden päättymisen myötä, kuin myös uusia työsuhteita uusissa hankkeissa on alkanut. Viime vuonna vaihtelu on ollut erityisen suurta johtuen uusien ja entistä kansainvälisempien hankkeiden aloittamisesta. Maakuntauudistus on myös vaikuttanut sekä hankkeiden määrään että sisältöön.

HENKILÖSTÖN IKÄRAKENNE

Koko henkilöstön keski-ikä vuonna 2016 oli 44,4 vuotta. Naisten keski-ikä oli 45,2 ja miesten 43,5 vuotta. Keski-ian muutoksiin vaikuttaa eniten henkilöstön vaihtuvuus – projekteja päättyy ja uusia alkaa, eikä kaikille päättyvien projektien työntekijöille voida tarjota työtä uusista projekteista hankkeiden erilaisista tavoitteista ja luonteista johtuen.

Keski-ikä	2016	2015	2014	2013	2012
Koko henkilöstö	44,4	44,6	44,3	42,8	42,6
- naiset	45,2	45,1	45,2	44,1	43,4
- miehet	43,5	42,9	40,2	40,8	39,7

Vakinaisen henkilöstön ikärakenne:

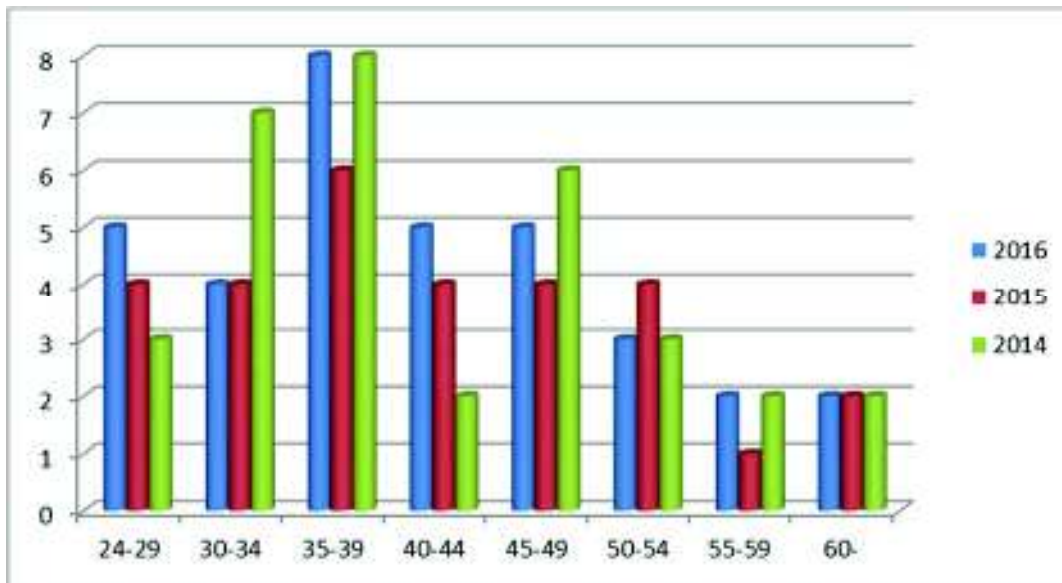

Vakinaisen henkilöstön ikäjakaumassa ei ole tapahtunut juurikaan muutoksia. Suurimmat ikäryhmät ovat aikaisempien vuosien tapaan 40-44 ja 50-54 -vuotiaat.

Vakinaisen henkilökunnan vaihtuvuus on varsin vähäistä, ja työsuhteet ovat kestäneet pitkään – pisimmät jopa yli 40 vuotta. Määräaikaisten työntekijöiden suuri vaihtuvuus näkyy myös työsuhteiden kestossa – uusimmat työntekijämme ovat aloittaneet joulukuussa 2016, toki joukossa on myös 6 henkilöä, joiden työsuhde on kestänyt yli 5 vuotta.

Palvelusuhteen pituus	Vakinaiset	Määräaikaiset	Yhteensä
Alle 5 vuotta	6	28	34
5 vuotta tai enemmän	30	6	36
Yhteensä	36	34	70

Määräaikaisen henkilöstön ikärakenne:

Määräaikaisen henkilöstön ikärakenne vaihtelee luonnollisesti enemmän kuin vakinaisen työsuhteiden pituuksista johtuen. Määräaikaisissa työntekijöissä on myös enemmän nuoria – alle 39-vuotiaita on 17 henkilöä (viisi enemmän kuin vuonna 2015), kun vakinaisissa alle 39-vuotiaita on vain 6 henkilöä. 50-60-vuotiaita määräaikaisista on 7 ja vakinaisista 17 henkilöä.

TYÖAIKA, TYÖPANOS JA KUSTANNUKSET

Hallitus hyväksyi kesäkuussa 2015 tehtävien vaativuuteen perustuvan palkkausjärjestelmän, jonka on alettu toteuttaa vaiheittain. Palkkausjärjestelmässä työntekijät on jaettu 10 vaativuusryhmään ja jokaiselle ryhmälle on laskettu mediaani eli alaraja ja tavoitepalkka. Ensimmäisessä vaiheessa työntekijöiden palkka nostetaan kussakin palkkaryhmässä alarajaan, ellei se jo ole vähintään alarajalla. Vuoden 2016 aikana kaikkien työntekijöiden palkat on korjattu alarajalle, ja uusien työntekijöiden palkkauksessa on noudatettu uutta palkkausjärjestelmää sen hyväksymisestä alkaen.

HENKILÖTYÖVUODET

Tilastokeskuksen mukaan henkilötyövuodella kuvataan kokoaikaiseksi muutetun henkilön työpanosta. Laskennassa pitäisi jakaa yhteisön kaikki palkatut tunnit (sisältäen myös ylityötunnit) yhteisön kokoaikaisien palkansaajien keskimääräisillä palkatuilla tunneilla vuodessa. Lapin liitossa ylityötä ei juuri tehdä, joten niitä ei ole erikseen seurattu palkkajärjestelmässä. Henkilötyövuosiin ei ole laskettu poissa olleiden työntekijöiden työpanosta. Näin laskettuna henkilöstön työpanos on 55,8 HTV.

PALKKAUS

Koko henkilöstön keskipalkka vuonna 2016 oli 3 839,58 €/kk (3 699,68 € vuonna 2015). Naisten keskipalkka oli 3 780,52 € (3 459,70 € vuonna 2015) ja miesten 4 469,52 €/kk (4 471,04 € vuonna 2015). Vuoteen 2015 verrattuna koko henkilöstön sekä naisten keskipalkka on hieman noussut ja miesten laskenut, mikä selittyy henkilöstön vaihtuvuudella. Mediaanipalkka vuonna 2016 oli 3 848 € ja vuonna 2015 mediaani oli 3 589 €.

HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET

Koko henkilöstö

1 000 €	2016	2015	+/- % ed.	2014	2013
Palkat	2943	2752	6,94	2538	2652
Eläkekulut	655	579	13,13	564	574
Muut henkilöstökulut	162	162	0,00	134	174
Sairausvakuutuskorvaukset	-53	-57	-7,02	-29	-25
Työterveyshuolto	29	38	-23,68	36	25
Tyky- ja liikuntasetelit	12	10	20,00	4	8
Työpaikkaruokailu	8	7	14,29	8	8
Henkilöstön koulutus	15	18	-16,67	18	18
Yhteensä	3771	3509	7,47	3273	3434

Henkilöstökustannuksista palkat ovat nousseet edellisvuodesta, mikä selittyy henkilöstömäärän muutoksilla ja palkkojen korjauksista uuden palkkajärjestelmän mukaiseen palkkaan. Eläkekulut nousivat varhaiseläkemaksujen takia. Työterveyshuollon kustannukset ovat laskeneet, minkä osittain selittää 15 €/kerta omavastuun käyttöönottoaminen fysikaalisissa hoidoissa.

Projektien osuus henkilöstökuluista

1 000 €	2016	2015	+/- % ed.	2014	2013
Palkat	1628	1514	7,53	1462	1480
Eläkekulut	281	256	9,77	256	241
Muut henkilösivukulut	91	90	1,11	63	101
Sairausvakuutuskorvaukset	-28	-19	47,37	-17	-16
Yhteensä	1972	1841	7,12	1764	1806

SAIRAUSPOISSAOLOT

	2016	2015	2014	2013	2012
Sairauspäivät yhteensä	780	1024	726	385	328
- joista					
1-3 päivän pituisia	38	93	107	81	98
4-60 päivän pituisia	17	45	36	20	22
yli 60 päivän pituisia	4	2	0	0	0
Sairauslomina yhteensä	59	140	143	101	120
- joista					
miehet	10	5	10	10	15
naiset	49	135	135	93	105

Sairauspoissaolot ovat vähentyneet huomattavasti edellisestä vuodesta. Sisäilmaongelmista johtuneet sairauslomat ovat todennäköisesti vähentyneet väistöiloihin siirtymisen johdosta. 1-3 päivän poissaolot ovat vähentyneet melkein 60 %, ja 4-60 päivän sairauslomat vähenivät 62,2 %. Yhden päivän poissaoloja oli vain 19 kpl, kun edellisenä vuotena niitä oli 33 kpl.

OSAAMINEN JA SEN KEHITTÄMINEN

Koulutustaso 2016

	Vakinaiset	Määräaikaiset	Yhteensä	Naiset	Miehet
Keskiaste	9	4	13	12	1
Korkea-aste	27	30	57	41	16
Yhteensä	36	34	70	53	17

%-osuudet	Vakinaiset	Määräaikaiset	Yhteensä	Naiset	Miehet
Keskiaste	25,00 %	11,76 %	18,57 %	22,64 %	5,88 %
Korkea-aste	75,00 %	88,24 %	81,43 %	77,36 %	94,12 %

Henkilöstön koulutustaso on pysynyt korkeana, 81,4 %:lla koko henkilöstöstä on korkea-asteen tutkinto. Määräaikaisista 88,2 %:lla on korkeakoulututkinto, mikä selittyy sillä, että kyseisiin tehtäviin on useimmiten ollut tutkintovaatimuksena korkeakoulututkinto.

Lapin liitossa kannustetaan henkilöstöä sekä omaehtoiseen että työnantajan tukemaan kouluttautumiseen ja aikaisempien vuosien tapaan henkilöstö on osallistunut sekä erilaisiin työpaikalla että muualla järjestettyihin koulutuksiin. Henkilöstön koulutuksiin kului vuonna 2016 yhteensä 14863 €. Koulutukset olivat enimmäkseen vuosittaisia ammattitaidon ylläpitämiseen liittyviä seminaareja ja muita vastaavia tilaisuuksia. Lisäksi koko henkilökunta osallistui Lapl:n järjestämään Office 365-koulutukseen.

TERVEYDELLINEN TOIMINTAKYKY JA TYÖHYVINVOINTI

Henkilöstöruokailu

Henkilöstöruokailun osalta siirryttiin nykyaikaan ja otettiin käyttöön TicketDuo-kortti, jossa on lounasetu entiseen tapaan, mutta työntekijät voivat itse ladata kortille kuukausittain sallitun edun. Myös liikuntaetu on samalla kortilla. Liikuntaetu on edelleen 16 €/kk/hlö, joka ladataan TicketDuo-kortille työnantajan toimesta.

Työterveyshuolto

Työterveyshuollon palvelut ostettiin Rovaniemen Työterveys ry:ltä, joka syksyllä yhdisti voimansa Mehiläisen kanssa. Sopimus jatkuu uuden omistajan kanssa. Työterveyshuollon ja liiton yhteistyön tavoitteena on terveellinen ja turvallinen työympäristö, hyvin toimiva työyhteisö, työhön liittyvien sairauksien ehkäisy sekä työ- ja toimintakyvyn ylläpitäminen ja edistäminen. Työterveyshuollon kustannukset vuonna 2016 olivat 28 350 € -vähennystä edellisestä vuodesta noin 25 %.

	2016	2015	%/ed.vuosi	2014	2013	2012
Yleislääkärillä käynnit	90	113	-20,35	95	94	79
Erikoislääkärit	8	7	14,29	20	1	3
Terveystarkastuskäynnit						
Terveystarkastuskäynnit	61	62	-1,61	67	14	50
Fysioterapiakäynnit	86	137	-37,23	85	101	130
Laboratoriotutkimukset	128	158	-18,99	176	80	72
Röntgenkuvaukset	18	12	50,00	17	9	9

Suurimmat muutokset työterveyshuollon käynneissä on yleislääkäri- ja fysioterapiakäynneissä. Edellisenä vuonna yleislääkärikäynntejä lisäsivät hyvin todennäköisesti sisäilmaongelmat, ja vuonna 2016 henkilöstölle vuokrattiin väistötiloja, mikä oletettavasti vaikutti lääkärikäyntien vähenemiseen. Fysioterapiakäyntien määrä vaihtelee muutenkin henkilöstön vaihtuvuuden takia, mutta vuonna 2016 voi ehkä hieman olla vaikutusta sillä, että työnantaja päätti korvata fyysikaalisesta hoidosta enintään 30 €/käynti.

Sisäilmatyöryhmä

Sisäilmaongelmat lisääntyivät vuonna 2015, joten katsottiin tarpeelliseksi perustaa oma työryhmä tätä asiaa varten. Sisäilmatyöryhmän tehtävänä on mm. toimia koordinaattorina ja tiedottaa sisäilmaongelmiin liittyvistä toimenpiteistä. Ryhmään kuuluu sekä työterveyshuollon että henkilöstön edustajia. Ryhmä on kokoontunut vuoden aikana tarvittaessa ja pyrkinyt olemaan viestinviejänä henkilöstön, työterveyshuollon ja remontintekijöiden välillä.

Työilmapiirikartoitus

Maakuntaudistukseen ja siihen väistämättömästi liittyvien henkilöstömuutosten takia Lapin liitossa aloitettiin syksyllä 2016 työhyvinvointiprojekti Mehiläisen kanssa. Muutosprosessin käsittely aloitettiin työhyvinvointikyselyllä, jossa selviteltiin mm. työn kuormitusta, työpaikkakiusaamista, johtamista ym. työhyvinvointiin liittyviä asioita. Projektin aikana järjestetään muutamia koko henkilöstöä koskevia tapaamisia, joissa käsitellään henkilöstön tärkeiksi kokemia asioita Mehiläisen asiantuntijoiden valmennuksella. Ensimmäinen tapaaminen järjestettiin strategiapäivän yhteydessä 26.8.2016.

Tyky-toiminta sekä liikunta- ja virkistystoiminta

Liikunta- ja virkistystoimintaa on harrastettu perinteisesti muutaman kerran vuodessa. Kansikuva (kuva Samu Rötökön) kertoo, että kevään virkistäytymispäivästä ei puuttunut vauhtia eikä vaarallisia tilanteita, kun ravihevosekko saivat kyytiä Ounasvaaralla☺. Pikkujoulut pidettiin tällä kertaa Rovaniemen Teatterilla, jossa saimme nauttia hyvän ruoan lisäksi hauskoista ja erilaisista teatteriesityksistä.

STRATEGIA- JA KEHITTÄMISPÄIVÄ

Vuosittaista strategia- ja kehittämispäivää vietettiin 26.6.2016 Metsäkylässä. Päivällä mukana olivat myös Mehiläisen hyvinvointivalmentajat ja ilta vietettiin rennosti saunoen, uiden ja paljuillen. Hyvän illallisen jälkeen tutustuimme Larppaukseen, josta oheiset kuvat. Kuvat otti Jenni Lintula.

**Olemme innostunut, Lapille positiivista potkua antava
tehemä pois -joukkue.
Edistämme Lapin menestystä ja lappilaisten hyvinvointia.**

Lapin liiton työryhmät ja liiton edustukset muissa työryhmissä 2016

Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavan ohjausryhmä (31.12.2016)

Taho	Jäsen	Varajäsen
Kemijärven kaupunki	Arto Ojala (vara pj.)	Aulikki Imporanta
Kemijärven kaupunki	Heikki Nivala	Juha Pikkarainen
Pelkosenniemen kunta	Pertti Severinkangas	Satu Kantola
Pelkosenniemen kunta	Annika Kostamo	Tero Luoma-aho
Posion kunta	Martti Varanka	Olavi Lehtiniemi
Posion kunta	Toini Määttä	Eila Seppänen
Ranuan kunta	Veli Saarijärvi	Risto Niemelä
Ranuan kunta	Veijo Illikainen	Pasi Luokkanen
Rovaniemen kaupunki	Esko Lotvonen (pj.)	Martti Anttila
Rovaniemen kaupunki	Sakari Trög	Maarit Airaksinen
Sallan kunta	Raija Ämmälä	Pertti Aska
Sallan kunta	Erkki Parkkinen	Olli Aatsinki
Savukosken kunta	Antti Mulari	Tuula Boman
Savukosken kunta	Ritva Hannuniemi-Pulska	Jouni Halonen
Itä-Lapin kuntayhtymä	Sonja Aatsinki	
Rovaniemen Kehitys Oy	Heikki Kontiosalo	
Lapin ELY / liikenne- ja infrastruktuuri	Jaakko Ylinampa	Ulla Alapeteri
Lapin ELY / elinkeinot, työvoima, osaaminen ja kulttuuri	Päivi Kainulainen	
Lapin ELY / ympäristö ja luonnonvarat	Timo Jokelainen	Kaija Pekkala
Liikennevirasto	Seppo Serola	
Suomen metsäkeskus Lappi	Ulla Huusko	Arto Sorri
Metsähallitus	Lauri Karvonen	Liinu Torvi
Paliskuntain yhdistys	Marja Anttonen	Anna-Leena Jänkälä
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry	Samuli Kokkonen	Juha Savukoski
Lapin kauppakamari	Taija Jurmu	Timo Rautajoki
Lapin yrittäjät ry	Esa Auer	Riitta Pesonen
Matkailuyrittäjien edustaja	Miia Porkkala	Anu Summanen

Asiantuntijajäsenet

- Kemijärvi; Tapio Pöyliö
- Pelkosenniemi; Panu Leinonen
- Posio; Kari Laurila
- Rovaniemi; Tarja Outila, Markku Pyhäjärvi
- Salla; Erkki Yrjänheikki
- Savukoski; Jarmo Ahtinen

Muut Lapin liiton edustukset:**Hallituksen asettamat:**Barentsin alueneuvosto

Maakuntajohtaja Mika Riipi, varalla yhteysjohtaja Maiju Hyry

Barentsin aluekomitea

Vt. hallintojohtaja Raimo Holster, varalla kehittämisjohtaja Päivi Ekdahl

Ivalojoen vesistöalueen tulvaryhmä

Janne Seurujärvi, pj.

Järjestöneuvottelukunta

Hallituksen jäsen Hiikka Halonen, pj, hallituksen jäsen Maarit Airaksinen, vpj, kehittämisspäälikkö Ritva Kauhanen

Kemijoen vesistöalueen tulvaryhmä

Hannes Manninen, pj./yhteysohjohtaja Maiju Hyry (asiantuntija-sihteerii)

Lapin hyvinvoinnin kehittämisen maakunnalliset suuntaviivat -koordinaatiotyöryhmä

Hallituksen vj. Marja-Leena Laitinen, Tarja Tapio ja hallituksen jäsen Reeta Willig, kehittämisspäälikkö Ritva Kauhanen

Lapin liikennejärjestelmätyöryhmä

Veikko Virtanen, pj, varalla hallituksen jäsen Sari Moisanen, suunnittelujohtaja Riitta Lönnström, maakuntainsinööri Juha Piisilä

Lappi – Murmansk työryhmä

Maakuntajohtaja Mika Riipi, hallituksen jäsen Veikko Virtanen

Metsähallituksen alueellinen neuvottelukunta

Yhteysohjohtaja Maiju Hyry

Pohjoiskalotin neuvosto

Hallituksen jäsen Arto Ojala, varalla valtuuston varapj. Simo Rundgren

Pohjois-Suomen EAKR seurantakomitea

Maakuntajohtaja Mika Riipi ja kehittämisjohtaja Päivi Ekdahl

Pohjois-Suomen neuvottelukunta

Valtuuston pj. Eugen Parviainen, hallituksen pj. Markus Lohi, valtuuston 1. vpj. Simo Rundgren, valtuuston 2. vpj. Ulla-Maija Kemppainen, hallituksen vpj. Juhani Keinänen, maakuntajohtaja Mika Riipi

Särestöniemen museosäätiö

Leena Jääskeläinen

Tornionjoen vesistöalueen tulvaryhmä

Eugen Parviainen, pj.

Metsähallituslain saamelaisasioita valmisteleva työryhmä
Veikko Väänänen

Muut edustukset:

Barentsin alueellinen liikenne- ja logistiikkatyöryhmä BRWGTL
Suunnittelujohtaja Riitta Lönnström, projektipäällikkö Jarkko Rantala

Barents Euro-Arctic Transport Area BEATA

Fennoskandian vihreän vyöhykkeen kansallinen ja alueellinen työryhmä
Ympäristöasiantuntija Tiina Elo, varalla suunnittelujohtaja Riitta Lönnström

Helsingin yliopiston Kilpisjärven tutkimusaseman neuvottelukunta
Maakuntajohtaja Mika Riipi

Interreg IVA Pohjoinen hallintokomitea
Kehittämisjohtaja Päivi Ekdahl, varalla aluekehitysasiantuntija Olli Pohjonen

Itä- ja Pohjois-Suomen Bryssel –toimisto
ohjausryhmä: Maakuntajohtaja Mika Riipi
työvaliokunta: vt. hallintojohtaja Raimo Holster

Joint working group on youth issues (Barents yhteistyö)
Aluekehitysasiantuntija Anne Kenttäkumpu

Joint working group on tourism (Barents yhteistyö)
Matkailuasiantuntija Satu Luuro

Kiinteistö Oy Vilhontalon hallitus
Vt. hallintojohtaja Raimo Holster, varalla maakuntainsinööri Juha Piisilä

Laajakaista kaikille hanke, laajakaista yhteyshenkilöt (LVM)
Kehittämispäällikkö Ritva Kauhanen

Jatkuvan oppimisen ja ohjauksen yhteistyöryhmä
Aluekehitysasiantuntija Olli Pohjonen ja kehittämispäällikkö Ritva Kauhanen

Lapin Ely-keskuksen neuvottelukunta
Maakuntajohtaja Mika Riipi, yhteysjohtaja Maiju Hyry

Lapin elämysteollisuuden osaamiskeskuksen johtoryhmä
Yhteysjohtaja Maiju Hyry, pj.

Lapin korkeakoulukonsernin neuvottelukunta
Maakuntajohtaja Mika Riipi, varalla yhteysjohtaja Maiju Hyry

Lapin kulttuuriympäristön yhteistoimintaryhmä
Suunnittelujohtaja Riitta Lönnström, varalla ympäristöasiantuntija Tiina Elo

Lapin liikenneturvallisuusneuvottelukunta

Lapin maahanmuuttotoimikunta

Ohjelmapäällikkö Mervi Nikander, kehittämispäällikkö Ritva Kauhanen

Lapin maaseututyöryhmä

Kyläkoordinaattori Juha Kutuniva

Lapin metsäneuvosto

Yhteysjohtaja Maiju Hyry, varalla maakuntainsinööri Juha Piisilä

Lapin rakennusperinneyhdistys

Suunnittelujohtaja Riitta Lönnström, ympäristöasiantuntija Tiina Elo

Lapin vesienhoidon yhteistyöryhmä

Suunnittelujohtaja Riitta Lönnström, varalla maakuntainsinööri Juha Piisilä

Maakunnallinen ennakointiryhmä

Kehittämiskojohtaja Päivi Ekdahl, varalla kehittämispäällikkö Ritva Kauhanen

Maakuntien pitkän aikavälin koulutustarve-ennakointi yhteyshenkilöt (OKM, TEM)

Kehittämispäällikkö Ritva Kauhanen

Manner-Suomen ESR-seurantakomitean sihteeristö

Aluekehitysasiantuntija Satu Kantola

Metla; Rovaniemen yksikön hoitokunta

Yhteysjohtaja Maiju Hyry

Pohjoiskalotin neuvoston valmisteluvaliokunta

Maakuntajohtaja Mika Riipi, varalla kehittämiskojohtaja Päivi Ekdahl

Pohjois-Suomen EAKR seurantakomitean sihteeristö

Ohjelmapäällikkö Mervi Nikander, varalla aluekehitysasiantuntija Minna Hietanen/aluekehitysasiantuntija Samu Rötönen

Pohjois-Suomen liikenne- ja logistiikkatyöryhmä

Suunnittelujohtaja Riitta Lönnström, maakuntainsinööri Juha Piisilä

Pohjois-Suomen strategian ohjausryhmä

Yhteysjohtaja Maiju Hyry, kehittämiskojohtaja Päivi Ekdahl

Pohjois-Suomen Tavoite 2 –ohjelman koordinaatiotyöryhmä

Aluekehitysasiantuntija Minna Hietanen, kehittämiskojohtaja Päivi Ekdahl, varalla ohjelmapäällikkö Mervi Nikander

Pääratatyöryhmä

Maakuntainsinööri Juha Piisilä, varalla suunnittelujohtaja Riitta Lönnström

Rovajärven yhteistyöryhmä

Maakuntainsinööri Juha Piisilä, varalla suunnittelujohtaja Riitta Lönnström

Sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämissuunnitelma, Pohjois-Suomen aluejohtoryhmä

Kehittämispäällikkö Ritva Kauhanen

SOVA yhteyshenkilöverkosto

Strategiapäällikkö Mervi Nikander, varalla ympäristöasiantuntija Tiina Elo

Tulvariskien hallinnan koordinaatiotyöryhmä (MMM)

Yhteysjohtaja Maiju Hyry

Vastuullisen kaivostoiminnan valmisteluryhmä, Sitra

Yhteysjohtaja Maiju Hyry, varalla maakuntajohtaja Mika Riipi

Lapin liiton hallituksen antamat lausunnot ja kannanotot 1.1.-31.12.2016

14.3.2016

- Lausunto valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitysinventoinnista 14.3.2016

18.4.2016

- Lausunto liikuntapaikkojen perustamishankkeiden rahoitussuunnitelmasta 2017-2020

6.6.2016

- Lausunto Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle koskien Tunturi-Lapin Kehitys ry:n valitusta

29.8.2016

- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta

31.10.2016

- Lausunto korkeimpaan hallinto-oikeuteen Kemi-Tornio alueen ydinvoimamaakuntakaavan osittaista kumoamista koskevasta valituksesta sekä ympäristöministeriön lausunnosta
- Lausunto luonnoksista hallituksen esitykseksi maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta sekä valtioneuvoston asetukseksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen muuttamisesta – SEA-direktiivin täytäntöönpano
- Lausunto sote- ja maakuntauudistuksesta
- Lausunto Pelastustoimen järjestämisen lakiesityksestä

Viraston antamat lausunnot 1.1.-31.12.2016

- Mykkälä-Torppi –asemakaavan muutosehdotuksesta Tornion kaupungille 4.1.
- Tornion Röyttän LNG-terminaalin asemakaavan muutosehdotuksesta Tornion kaupungille 4.1.
- Pasmajärven ranta-asemakaavaehdotuksesta koskien tilaa Lehtiniemi RN:o 163:0 (273-403-163-0) Kolarin kunnalle 11.1
- Inarin Kaunispään asemakaavan muutosluonnoksesta koskien valtatie ja Kiveliöntien välistä aluetta Saariselän keskustassa Inarin kunnalle 11.1
- Moottorikelkkailureittisuunnitelmasta välille Vuotso-Tankavaara-Kakslautanen Sodankylän kunnalle 12.1.
- Muonion Saitajoen ranta-asemakaavaehdotuksesta Muonion kunnalle 13.1.
- Muonion kunnan Mesopotamian asemakaavaehdotuksesta Muonion kunnalle 13.1.
- Soidensuojelutyöryhmän loppuraportista ympäristöministeriölle 14.1.
- Sallan Portin tuulivoimapuiston osayleiskaavaluonnoksesta Sallan kunnalle 15.1.
- Tornionjoen kalastussääntöä koskevista neuvotteluista Ruotsin kanssa vuodelle 2016 maa- ja metsätalousministeriölle 14.1.
- asetusluonnoksesta vesienhoidon järjestämisestä annetun asetuksen muuttamisesta ja syken esityksestä pohjavesille asetettujen ympäristölaatumien muuttamisesta ympäristöministeriölle 18.1.
- AA Sakatti Mining Oy:n malminetsintäluvapäätöksen täytäntöönpanohakemuksesta Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle 18.1.
- Kilpisjärven rajanylityspaikan liikennejärjestelyistä Lapin ELY-keskukselle 18.1.
- Sallatunturin asemakaavan korttelin 24 muutoksesta, valmisteluvaihe Sallan kunnalle 28.1
- Tuomaanpalon asemakaavaehdotuksesta Muonion kunnalle 28.1.
- Tornion kaupungin 15. Torpin kaupunginosan korttelin 19 asemakaavan muutosluonnoksesta Tornion kaupungille 28.1.
- Kirkonkylän asemakaavan muutoksesta ja Sallatunturin asemakaavan muutoksesta ja laajennuksesta koskien tieliikennealuetta ja kevyen liikenteen väylää, ehdotusvaihe Sallan kunnalle 28.1.

- Sallatunturin alueen osayleiskaavan muutosehdotuksesta Sallan kunnalle 28.1.
- Luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi maankäyttö- ja rakennuslain ja Suomen talousvyöhykkeestä annetun lain 3 §:n muuttamisesta sekä merialuesuunnittelua koskevasta valtioneuvoston asetusehdotuksesta ympäristöministeriölle 28.1.
- asemakaavamuutosehdotuksesta koskien Rovaniemen 2. kaupunginosan Lampelaa, Varastoaluetta ja Veitikanlammen ympäristöä Rovaniemen kaupungin kirjaamolle 28.1
- Kannanotto ammatillisesta koulutuksesta 29.1.2016
- asemakaavan muutosluonnoksesta koskien Tornion kaupungin 10. Putaan kaupunginosan korttelin 1 tonttia 1 Tornion kaupungille 5.2.
- Lassilan alueen asemakaavan muutosluonnoksesta koskien kortteleita 3016, 3017, 3019 ja 3134 Kemnmaan kunnanhallitukselle 5.2.
- Mielgnjargan ranta-asemakaavan muutosluonnoksesta Inarin kunnalle 5.2.
- maantielain ja ratalain muutosesityksistä liikenne- ja viestintäministeriölle 5.2.
- asiantuntijalausunnat hallituksen esityksestä eduskunnalle Metsähallituksen uudelleenorganisointia koskevaksi lainsäädännöksi eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle 9.2., ympäristövaliokunnalle 11.2. ja talousvaliokunnalle 17.2.
- Nivankylä – Ylikylä osayleiskaavaluonnoksesta Rovaniemen kaupunginhallitukselle 10.2.
- Kittilän kunnan tilan Joensuu RN:o 20:25 asemakaavan muutosehdotuksesta Kittilän kunnanhallitukselle 17.2.
- Louenpalon tuulivoimapuiston osayleiskaavaluonnoksesta Tervolan kunnanhallitukselle 18.2.
- kirkonkylän asemakaavan muutosehdotuksesta koskien kortteleita 4 ja 11 Sodankylän kunnalle 23.2.
- Suomen yleiskaavaehdotuksesta koskien Räisälän ja Haaparannan alueita Kemijärven kaupungille 29.2.
- Sodankylän Kakslauttasen asemakaavan laajennuksesta ja muutoksesta koskien Kultaojan ja Kultatapalon alueita, ehdotusvaihe Sodankylän kunnalle 3.3.
- asemakaavan muutosluonnoksesta koskien Tohmon kaupunginosan kortteleita 1006, 1007, 1026 ja tonttia 1004-12 sekä katu- ja virkistysaluetta Kemijärven kaupungille 14.3.
- Reväsvaaran tuulivoima-alueen osayleiskaavaehdotuksesta Ylitornion kunnanhallitukselle 14.3.
- asemakaavan muutosluonnoksesta koskien 13. Kallioputaan kaupunginosan kortteleita 38, 42 ja 43 Tornion kaupungille 14.3.
- Kevitsan asemakaavaluonnoksesta Sodankylän kunnalle 21.3.
- Pasmajärven ranta-asemakaavaehdotuksesta koskien tilaa Lehtiniemi RN:o 163:0 (273-403-163-0) Kolarin kunnalle 23.3.
- Inarin Kaunispuun asemakaavan muutosehdotuksesta koskien kortteleita 153, 154 ja 255 Inarin kunnalle 30.3.
- Ounaslohen ranta-asemakaavaehdotuksesta Kittilän kunnanhallitukselle 30.3.
- Pohjavesialueiden määrittämisen ja suojelusuunnitelmien ohjeistusluonnoksesta Suomen ympäristökeskukselle 31.3.
- Inarin Kaunispuun asemakaavan muutosluonnoksesta koskien Luttorinteen aluetta Inarin kunnalle 11.4.
- Gragon Mining Oy:n kaivosluvan raukeamisen lykkäämistä koskevasta hakemuksesta Tukesille 12.4.
- Ramsar -kosteikkotoimintaohjelmasta Ympäristöministeriölle 14.4.
- Kittilän Levin Utsuvaaran asemakaavan muutos- ja laajennusehdotuksesta Kittilän kunnalle 18.4.
- Pyhätunturin Soutajankorven asemakaavaluonnoksesta Pelkosenniemen kunnalle 21.4.
- moottorikelkkailureittisuunnitelmasta Sinettä-Marraskoski Naturamagisterille 21.4.
- Simojoen yleiskaavamuutosehdotuksesta Simon kunnalle 23.4.
- asemakaavan muutosehdotuksesta koskien Tohmon kaupunginosan kortteleita 1006, 1007, 1026 ja tonttia 1004-12 sekä katu- ja virkistysaluetta Kemijärven kaupungille 28.4.

- Kemijärven 2. kaupunginosan asemakaavan muutosluonnoksesta koskien korttelin 2203 tontteja 8 ja 11-14 sekä korttelin 2203 tonttia 4 ja virkistysaluetta Kemijärven kaupungille 28.4.
- Simon Leipiön tuulivoimapuiston laajennuksen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta Lapin ELY-keskukselle 27.4.
- Pellon Palovaaran tuulivoimapuiston osayleiskaavaehdotuksesta Pellon kunnalle 29.4.
- luonnosta valtioneuvoston asetuksiksi lohenkalastuksen rajoituksista Pohjanlahdella ja Simojoessa sekä Tornionjoen kalastusalueella sovellettavista kansallisista kalastusmääräyksistä maa- ja metsätalousministeriölle 3.5.
- Kommentti Metsähallituksen maastoliikennehankkeesta Metsähallitukselle 9.5.
- Hannukainen Mining Oy:n kaivospiirihakemuksesta Tukesille 9.5.
- luonnos hallituksen esitykseksi Euroopan Unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta maa- ja metsätalousministeriölle 12.5.
- Pohjois-Pohjanmaan 2. vaihemaakuntakaavan ehdotuksesta Pohjois-Pohjanmaan liitto 19.5.
- Ylitornion Alaisen Alposjärven Salmenniemen ranta-asemakaava-luonnoksesta Ylitornion kunnalle 24.5.
- kirkonkylän asemakaavan muutosluonnoksesta koskien kortteleita 886 ja 888 Sodankylän kunnalle 24.5.
- luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ympäristövaikutusten arviointimenettelystä ja laeiksi eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta ympäristöministeriölle 27.5.
- Gold Fields Arctic Platinum Oy:n kaivosluvan raukemisen lykkäämistä koskevasta hakemuksesta Tukesille 6.6.
- Paloperän asemakaavamuutosehdotuksesta Tervolan kunnanhallitukselle 7.6.
- Seipimäen ja Tikkanen tuulivoimapuiston osayleiskaavaehdotuksesta Simon kunnalle 9.6.
- Niskanperän osayleiskaavaluonnoksesta Rovaniemen kaupunginhallitus 15.6.
- Hannukaisen kaivoshanketta koskevasta toimenpidepyynnöstä Lapin ELY-keskukselle 15.6.
- Norvajärven osayleiskaavaehdotuksesta Rovaniemen kaupunginhallitukselle 27.6.
- Pyhätunturin matkailukeskuksen Kultakeronkadun osayleiskaavamuutosehdotuksesta Pelkosenniemen kunnalle 30.6.
- asemakaavan muutosehdotuksesta koskien Sauvosaaren korttelia 171 sekä venesatama, puisto-, pysäköinti- ja katualueita Kemin kaupungille 30.6.
- Ylitornion Alaisen Alposjärven Salmenniemen ranta-asemakaava-ehdotuksesta Ylitornion kunnalle 4.7.
- Muonion kunnan keskustan asemakaavan muutosluonnoksesta koskien kortteleita 117 ja 118 Muonion kunnalle 12.8.
- Tervola-Varejoen osayleiskaavan muutosluonnoksesta koskien Kaisajoki-Korpelan kyläyleiskaavaa Tervolan kunnanhallitukselle 15.8.
- Pekanpään koulurakennuksen rakennussuojelulain mukaisesta suojeluesityksestä Lapin ELY-keskukselle 15.8.
- Meltojärven koulurakennuksen rakennussuojelulain mukaisesta suojeluesityksestä Lapin ELY-keskukselle 15.8.
- osto- ja velvoiteliikenne Lappiin liikenne- ja viestintäministeriölle 5.9.
- koskien luonnosta hallituksen esitykseksi Euroopan Unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta maa- ja metsätalousministeriölle 12.9.
- asemakaavan muutosehdotuksesta koskien Tornion kaupungin 10. Putaan kaupunginosan korttelin 1 tonttia 1 Tornion kaupunginhallitukselle 16.9.
- Tornion Torpin kaupunginosan ratapiha-alueen asemakaavamuutosehdotuksesta Tornion kaupunginhallitukselle 16.9.
- kirkonkylän asemakaavan muutosehdotuksesta koskien kortteleita 886 ja 888 Sodankylän kunnalle 19.9.

- Ivalon asemakaavan muutos- ja laajennusluonnoksesta koskien Rajakangasta, Mukanperänsaarta ja Mukkavuopajanniemeä Inarin kunnalle 22.9.
- kommentti tuulivoimarakentamisen oppaan päivitysluonnoksesta ympäristöministeriölle 22.9.
- Outokumpu Chrome Oy:n hakemuksesta kaivospiirin apualueen muuttamisesta kaivosalueeksi Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle 22.9.
- alueellinen kehittämiskirjasto säilyttävä Lapissa opetus- ja kulttuuriministeriölle 28.9.
- asemakaavamuutoksen luonnoksesta koskien 1. kaupunginosan kortteli 37 tonttia 1 sekä katu- ja virkistysalueita Rovaniemen kaupungille 28.9.
- Inarijärven osayleiskaavan muutos- ja laajennusehdotuksesta Inarin kunnanhallitukselle 31.8.
- osto- ja velvoiteliikenne Lappiin Liikenne ja viestintäministeriölle 5.9.
- luonnoksesta uhanalaisten lajien suojelun toimintaohjelmaksi ympäristöministeriölle 5.9.
- Komission ehdotuksesta eräiden kalakantojen ja kalakantaryhmien Itämerellä sovellettavien kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuodeksi 2017 maa- ja metsätalousministeriölle 7.9.
- Boreal Bioref Oy:n Kemijärven biojalostamon ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta Lapin ELY-keskukselle 10.10.
- kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten antamisesta, Kalkkimaan kaivospiiri Tukesille 10.10.
- kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten antamisesta, Rantamaan kaivospiiri Tukesille 10.10.
- kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten antamisesta, Ristimaan kaivospiiri Tukesille 10.10.
- Simon Karsikkoniemen osayleiskaavaluonnoksesta Simon kunnalle 11.10.
- Kemijärven 2. kaupunginosan asemakaavan muutosehdotuksesta koskien korttelin 2203 tontteja 8 ja 11-14 sekä korttelin 2203 tonttia 4 ja virkistysaluetta Kemijärven Tekniselle osastolle/Maankäyttö 12.10.
- Matkailun kehittämisen painopisteet Lapin näkökulmasta valtiovarainvaliokunnan Työ- ja elinkeinojaostolle 24.10.
- Syötteen kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelman luonnoksesta metsähallitukselle 3.11.
- Tornion 1. Suensaaren kaupunginosan korttelin 12 tonttia 10 (Hallituskatu 11) koskevasta asemakaavan muutosehdotuksesta Tornion kaupunginhallitukselle 4.11.
- Rautiosaaren osayleiskaavaehdotuksesta Rovaniemen kaupunginhallitukselle 4.11.
- luonnoksesta hallituksen esitykseksi muutoksista kaivoslakiin 621/2011 Työ- ja elinkeinoministeriölle 9.11.
- Kemijärven kaupungin rakennusjärjestysluonnoksesta Kemijärven kaupungille 9.11.
- Tornion Färimäen asemakaavan valmisteluaineistosta Tornion kaupungille 9.11.
- Sodankylän kirkonkylän asemakaavan laajennus- ja muutosluonnoksesta koskien aluetta Metsävainio 1 Sodankylän kunnalle 9.11.
- asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä liikennekaareksi sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi, liikenne- ja viestintävaliokunnan kuultavana Jarkko Rantala 11.11.
- Inarin Kaunispään asemakaavan muutosehdotuksesta koskien valtatie 4:n ympäristöä Inarin kunnalle 15.11.
- Lassilan alueen asemakaavan muutosehdotuksesta koskien kortteleita 3016, 3017, 3019 ja 3134 Keminmaan kunnanhallitukselle 16.11.
- Sinetän koulurakennuksen suojeluesityksestä Lapin ELY-keskukselle 17.11.
- Oloksen asemakaavamuutoksen luonnoksesta Muonion kunnalle 22.11.
- Sallatunturin asemakaavan korttelin 24 muutoksesta, ehdotusvaihe Sallan kunnalle 22.11.
- hallituksen esitys eduskunnalle kalastuksesta Tenojoen vesistöissä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä laeiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta sekä kalastuslain muuttamisesta maa- ja metsätalousvaliokunnalle 30.11.